Dziś 10 stron.

Nr. 135. Środa, dnia 17 maja 1939 r. **Rok XXXVIII**

Kurjer Łódzki

NUMER POJEDYNCZY 15 gr.

Redakcja: ul. Żwirki Nr. 2. — Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefony: Redakcji Nr. 102-28 i 138-28. Administracji Nr. 182-48. Skrzynka pocztowa Nr. 132.
Redakcja otwarta dla interesantów tylko od godz. 2 do 5-ej po poł.
Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od g. 4 do 5 po poł. — Administracja czynna — od g. 9 rano do g. 21 bez przerwy. — Wydział Ogłoszeń tel. 182-48.
Filia ul. Piotrkowska 11, tel. 102-29 Wydział Prenumeraty tel. 182-48. Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

KOWNO, 17.5 — W tych dniach min. spraw zagr. Urbszys rozpoczyna dłuższy urlop zdrowotny, który ma spędzić zagranicą.

W wirze międzynarodowych wydarzeń

Dziś wręczenie w Berlinie odpowiedzi państw skandynawskich

Szwecja, Norwegia i Finlandia propozycje Niemiec odrzucą — Dania ma przyjąć

Tendencyjne kłamstwa prasy niemieckiej o sytuacji Polski i państw zachodnich

BERLIN 17,5. Jak słychać w dniu dzisiejszym **wręczona ma być na Wilhelmstr. urzędowa odpowiedź czterech państw skandynawskich na propozycje niemieckie dotyczące zawarcia paktu nieagresji.** Do tej pory ze strony urzędowej niemieckiej nie udzielono na ten temat żadnej informacji. **Odpowiedź Szwecji, Norwegii i Finlandii jest odmowna. Dania natomiast godzi się, jak słychać, na przyjęcie propozycji paktu nieagresji z Niemcami.**

Dziś oczekuje się w Berlinie wydania komunikatu w tej sprawie.

NADZWYCZAJNE KREDYTY W SZWECJI NA OBRONĘ PRZECIWLOTNICZĄ.

SZTOKHOLM 17,5. Rząd szwedzki zażądał od parlamentu uchwalenia 71 milionów koron, zamiast pierwotnie proponowanych 58 milionów, na wzmocnienie obrony przeciwlotniczej. Nadwyżka przenaczona jest na kupno dział przeciwlotniczych w krajach, produkujących typ Boforza.

FAŁSZE PRASY NIEMIECKIEJ.

BERLIN 17,5. Dzienniki niemieckie starają się w swym społeczeństwie wywołać wrażenie, **że państwa sprzymierzone są ogarnięte obawą wojny, co działa rzekomo katastrofalnie na ich stan gospodarczy. Zwłaszcza tendencyjne wiadomości zamieszczone są o Polsce.** Tak np. „Angriff" zamieszcza na całej pierwszej kolumnie sensacyjny tytuł „Naród polski ogarnięty psychozą wojenną drży od dwóch miesięcy". „Lokal Anzeiger" usiłuje wykazać w artykule swym, że trudności gospodarcze, jakie zauważyć się dają w Polsce, są bezpośrednim wynikiem polityki, która wyrwała kraj z normalnego stanu, podporządkowują go obcym interesom".

W dalszym ciągu tematem dnia dla prasy niemieckiej było wczoraj zwiedzanie przez kanclerza Hitlera zachodnich fortyfikacyj niemieckich. Fakt ten rozdmuchują dzienniki w artykułach, opisach i fotografiach. W uderzający sposób jest widoczna chęć wywołania nie tylko dużego wrażenia zagranicą, lecz przede wszystkim **podniesienia na duchu własnego społeczeństwa przez wpajanie mu poczucia bezpieczeństwa.** Jeśli wszystkie dzienniki niemieckie wysuwają na czoło swych wydawnictw doniesienia korespondentów warszawskich, mówiące o „ciążącej coraz bardziej na normalnym życiu gospodarczym Polski psychozie wojennej" — to raczej obserwując nastroje społeczeństwa niemieckiego, stwierdzić można, że tylko dzięki umiejętnemu ukrywaniu przed nim faktycznego położenia międzynarodowego, **opanować się daje obawy, tkwiące w masach niemieckich przed groźbą ewentualnego konfliktu.**

ODPOWIEDŹ FRANCUSKA.

PARYŻ 17,5. Prasa francuska wyraża powszechne zadowolenie z powodu sukcesu pożyczki obrony narodowej, pokrytej w ciągu kilku godzin. Dzienniki zaznaczają, że **jest to odpowiedź francuska na inspekcję linii Zygfryda przez kanclerza Hitlera, jak również na podróż inspekcyjną Mussolinie go wzdłuż fortyfikacyj na granicy włosko-francuskiej.**

REALIZACJA PRZYMUSOWEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ W ANGLII.

LONDYN 17,5. Rząd brytyjski zamierza dokonać rejestracji mężczyzn, liczących lat 20 i 21, a więc podlegających przymusowej służbie wojskowej, w sobotę 3 czerwca. Kilka dni później, począwszy od 8 czerwca, rozpocznie się badanie lekarskie zarejestrowanych. Pierwsza grupa w liczbie 40 do 50 tys. otrzyma wezwanie 1-go lipca. Na mocy tych wezwań powołani do przymusowej służby wojskowej obowiązani będą stawić się według przydziału w dwa tygodnie później. Po tej pierwszej grupie, następne powołane zostaną w odstępach dwumiesięcznych. Najpierw powołana zostanie grupa najstarsza, to znaczy ci, którzy są najbliżej maksymalnej granicy wieku 21 lat. Najmłodsi, najbliżsi granicy lat 20-tu, powołani będą w ostatniej grupie.

Przy WADLIWEJ PRZEMIANIE MATERII *Minerogen f. f.* APTEKA MAZOWIECKA WARSZAWA, MAZOWIECKA 10 DO NABYCIA W APTEKACH.

Mussolini odwiedza miasta

położone w pobliżu granicy francuskiej

TURYN, 17.5 — Mussolini odwiedził wczoraj kilka miast, położonych w pobliżu granicy francusko-włoskiej. W Susie był obecny podczas odsłonięcia pomnika Augusta, który niedawno podarował temu miastu. Następnie udał się do Bardonweche, ostatniej stacji włoskiej na linii kolejowej, łączącej Francję z Włochami, gdzie odbyła się uroczystość otwarcia zabudowań kolonij letnich,

Zacieśnienie współpracy wojskowej

między Szwecją a Finlandią

SZTOKHOLM, 17.5 — W związku z zacieśnieniem szwedzko-finlandzkiej współpracy wojskowej powstał projekt utworzenia szwedzko-fińskiego okręgu wojskowego z własnym dowództwem i sztabem. Okręg taki obejmować miałby szwedzką prowincję Oesterbotten, oraz finlandzkie prowincje Nyland, Aboland i Wyspy Allandzkie, zamieszkałe przez ludność szwedzką. W antymilitarystycznym pierwotnie nastawieniu mieszkańców Wysp Allandzkich nastąpił wyraźny zwrot. Wczoraj na Allandach odbył się szereg manifestacyj na cześć wprowadzenia obowiązkowej służby wojskowej. W manifestacji brała głównie udział młodzież.

Największe od 20 lat

manewry floty duńskiej

SZTOKHOLM, 17.5 — Z Kopenhagi donoszą, że cała duńska marynarka wojenna pod dowództwem admirała Tarpa odpłynęła wczoraj z Kopenhagi na miesięczne manewry. W manewrach bierze udział jeden krążownik, jeden pancernik, sześć torpedowców, 5 łodzi podwodnych, cztery stawiacze min i kilka okrętów pomocniczych oraz wodno-samoloty. Manewry odbędą się w Kategacie, w Sundach oraz na Bałtyku południowym. Są to największe manewry floty duńskiej od 20 lat.

Wymiana więźniów politycznych między Sowietami a Litwą

KOWNO, 17.5 — W najbliższym czasie jak donosi agencja „Lithauer Dienst" ma nastąpić wymiana więźniów politycznych między Sowietami a Litwą. Wymiana ma objąć 36 więźniów, przy czym do Litwy mają wrócić przede wszystkim więzieni w Sowietach księża katoliccy.

REDUKCJA BUDŻETU NA LITWIE.

KOWNO, 17.5 — Rada gospodarcza na swym ostatnim posiedzeniu aprobowała rządowy projekt redukcji budżetu państwowego na rok bieżący. Jak wiadomo, z powodu odstąpienia Kłajpedy budżet ma być zmniejszony o około 50 milionów litów.

21 b. m. przyjazd min. Ciano do Berlina

dla sfinalizowania sojuszu włosko-niemieckiego

Spodziewane nowe wielkie przemówienie kanclerza Hitlera

BERLIN 17,5. Ze strony urzędowej potwierdza się wiadomość, **że dnia 21 bm. przybywa do Berlina włoski minister spr. zagranicznych hr. Ciano.** W czasie pobytu ministra Ciano **sfinalizowany ma być układ polityczno-wojskowy włosko-niemiecki.** Minister Ciano ma go podpisać w imieniu rządu włoskiego. Na ulicach Berlina czynione są już przygotowania do powitania włoskiego ministra.

Uroczyste podpisanie układu nastąpić ma w wielkiej sali przyjęć nowego gmachu urzędu kanclerskiego.

Hitler ma skorzystać ze sposobności, by wygłosić nowe wielkie przemówienie, w którym ma podkreślić, że oś stanowić będzie w przyszłości jednolitą siłę wojskową. Również Ciano wygłosi przy spoobności przemówienie.

NIE ODBĘDĄ SIĘ.

BERLIN 17,5. Utrwala się przekonanie, że zapowiadane wizyty w Berlinie króla i cesarza Wiktora Emanuela 3-go oraz regenta Jugosławii księcia Pawła nie odbędą się.

AMB. PAPEN W DRODZE DO BERLINA.

STAMBUŁ, 17.5 — Ambasador von Papen przybył z Ankary do Stambułu. Wczoraj wieczorem opuścił Stambuł, udając się w dalszą drogę do Berlina.

MOŻLIWOŚĆ DYMISJI AMBASADORA v. MOLTKE.

WARSZAWA 17.5. Ambasador niemiecki w Polsce, hr. von Moltke, jest obecnie pod każdym względem odosobniony. Jego długi pobyt zagranicą Polski oraz znane stanowisko rządu niemieckiego doprowadziły do tego, iż kontakty, nawet towarzyskie, ambasadora Moltkego uległy znacznemu rozluźnieniu. Pozycja hr. von Moltkego w Polsce mocno została osłabiona przez „chwyty" jego zwierzchnika, p. Ribbentropa.

W związku z tym rozeszły się pogłoski, iż ambasador Rzeszy w Warszawie poda się w niedługim czasie do dymisji. Ponoć hr. von Moltke nie widzi dla swej polityki, którą w Polsce uprawiał, żadnej przyszłości.

Przed sesją Rady Ligi Narodów

Rozmowy lorda Halifaxa w Paryżu

Potiemkin do Genewy nie przybędzie

PARYŻ, 17.5 — Lord Halifax, który zatrzymał się w Paryżu w drodze do Genewy odbył wczoraj na quai d'Orsay rozmowy z premierem Daladierem i ministrem Bonnet. Halifax opuszcza Paryż wieczorem o godz. 22-ej.

AMB. MAJSKI BĘDZIE REPREZENTOWAŁ SOWIETY W GENEWIE.

LONDYN, 17.5 — Ambasada sowiecka w Londynie ogłosiła wczoraj po południu, **że ambasador sowiecki w Londynie Majski będzie jedynym i wyłącznym delegatem rządu sowieckiego na nadchodzącą sesję Rady Ligi w Genewie i że przewodniczyć będzie na posiedzeniu rady.** Ambasada sowiecka równocześnie oznajmiła, że zastępca ludowego komisarza spraw zagranicznych **Potiemkin do Genewy nie przybędzie,** tłumacząc, że słaby stan jego zdrowia nie pozwala mu na udanie się w ponowną podróż.

Uroczystość przekazania Rumunii

praw suwerennych nad ujściem Dunaju

Min. Gafencu o doniosłym znaczeniu dokonanego aktu

BUKARESZT, 17. 5. Wczoraj odbyła się w Sulina uroczystość przekazania Rumunii przez międzynarodową komisję Dunaju praw suwerennych na odcinku tej rzeki, znajdującym się w obrębie państwa rumuńskiego, zgodnie z układem, zawartym w Bukareszcie i Sinaia.

W uroczystości tej wziął udział min. spr zagranicznych Rumunii Gafencu, który wygłosił przy tej okazji przemówienie uwypuklające znaczenie dokonanego aktu.

Ceremonia dzisiejsza — oświadczył min Gafencu — jest aktem przyjaźni i rozsądku, godzącym uprawnienia Rumunii, jako państwa suwerennego z atrybucjami prawnymi instytucji międzynarodowej, koniecznymi do wypełnienia jej misji. Misja ta nie uległa zresztą zmianie. Międzynarodowa komisja Dunaju czuwać będzie jak dotychczas nad przestrzeganiem swobody żeglugi w zupełnej zgodzie z państwem rumuńskim Układ bukaresztańsko - sinaiski zwiększając odpowiedzialność państwa — suwerena nie zmienia w niczym znaczenia państw reprezentowanych w komisji oraz państw nadbrzeżnych.

Dla Rumunii jednak — podkreślił min. Gafencu — położonej na skrzyżowaniu wielkich szlaków władanie ujściem Dunaju jest gwarancją wolności i niezależności.

Pokojowa polityka Rumunii — zakończył min. Gafencu — usymbolizowana jest w tym oto sztandarze, który zawisł dziś u ujścia Dunaju, wielkiego szlaku komunikacji mędzynarodowej, z jednej strony, a z drugiej zaś rzeki rumuńskiej".

Ks. Paweł wrócił do Białogrodu

W Rzymie nie zawarto żadnego nowego układu

BIAŁOGRÓD, 17.5 — Ks. regent Paweł i księżna Olga przybyli do Białogrodu o godz. 30. Na dworcu powitali ich członkowie rządu, przewodniczący Senatu, Izby Reprezentantów oraz poseł włoski w Białogrodzie.

W tutejszych kołach politycznych jak zaznacza Havas, podkreślają, iż podczas pobytu ks. Pawła we Włoszech nie za[illegible] warto żadnego nowego układu, a wszelkie pogłoski na ten temat są wytworem fantazji. Rozmowy ks. Pawła i min. Markowicza z włoskimi mężami stanu miały na celu potwierdzenie przyjaznych stosunków, istniejących między Włochami a Białogrodem od czasu zawarcia układu pomiędzy obu państwami w r. 1937.

WYMIANA DEPESZ.

RZYM, 17.5 — Ks. Paweł jugosłowiański wysłał do króla Wiktora Emanuela depeszę, w której dziękuje za zgotowane we Włoszech przyjęcie i stwierdza, że zarówno on, jak i jego małżonka, zachowają wspomnienie ze swej wizyty.

W odpowiedzi na tę depeszę król i cesarz wyraził nadzieję, że pobyt jugosłowiańskiej pary książęcej pozwolił jej stwierdzić uczucia szczerej przyjaźni, łączącej Włochy ze szlachetnym narodem jugosłowiańskim

Wstępne rozmowy

w sprawie pożyczki zagranicznej dla Hiszpanii

PARYŻ, 17.5 — Pobyt van Zeelanda w Paryżu, według informacji agencji Reutera, jest związany z rozmowami w **sprawie pożyczki hiszpańskiej.** Rozmowy te toczą się z przedstawicielami banków holenderskich, szwajcarskich, belgijskich i brytyjskich. Mają one charakter gwarancyj, jakie może ofiarować Hiszpania. Chociaż w kołach oficjalnych zaprzeczano wczoraj pogłoskom, o pożyczce hiszpańskiej na rynku francuskim, w kołach finansowych zaznaczają, iż zaprzeczenia te nie przesądzają jednak tego, co może nastąpić w przyszłości.

GRAND-KINO **U KRESU DROGI...**
Pocz. 4, 6, 8 i 10
W rol. głównych: Malkiewicz - Domańska, Cwiklińska, T. Wiszniewska, Brodniewicz, Junosza-Stępowski, [illegible]

Plenarne obrady Sejmu
Gen. Żeligowski w sprawie uczczenia b. marszałka ś. p. W. Sławka
Ratyfikowanie układu handlowego ze Związkiem Sowieckim

WARSZAWA, 16.5. — Dziś odbyło się plenarne posiedzenie Sejmu. W obradach wzięli udział członkowie Rządu z premierem gen. Sławoj-Składkowskim na czele.

Na wstępie marszałek Makowski zawiadomił o przyjęciu przez Senat bez zmian 8 projektów ustaw, m. in. o upoważnieniu Prezydenta do wydawania dekretów oraz podał do wiadomości Izby, że prezes Rady Ministrów nadesłał odpowiedzi na interpelacje p. Barana w sprawie niedoręczania adresatom czasopism i druków ukraińskich p. Dudkiewicza w sprawie działalności koncernu Philipsa w Polsce, p. Wawrzkowicza w sprawie gospodarki władz gminy żydowskiej w Rzeszowie i p. Wyszyńskiego w sprawie przerwy w przyznawaniu ulg dla wierceń poszukiwawczych.

O UCZCZENIE PAMIĘCI Ś. P. PŁK. W. SŁAWKA.

Pos. Żeligowski: **Proszę o głos.**

Marszałek: **W jakiej sprawie?**

Pos. Żeligowski: **W sprawie uczczenia pamięci b. marszałka Sejmu Walerego Sławka.**

Marszałek: **Tego dziś nie mamy na porządku dziennym. Może Pan będzie łaskaw zgłosić odpowiedni wniosek, to go umieszczę na porządku dziennym.**

PIERWSZE CZYTANIE PROJEKTÓW USTAW.

W pierwszym czytaniu odesłano następnie do komisyj rządowe projekty ustaw o wojskowej szkole głównej inżynierii i o uprawnieniach państwowego instytutu geologicznego w zakresie prac górniczych i terenowych, oraz projekt ustawy złożony przez p. Wnuka w sprawie umów nabycia nieruchomości, sporządzonych na imię osób podstawionych oraz o wykupie majątków, sprzedanych na imię osób podstawionych oraz o wykupie majątków, sprzedanych z powodu ograniczeń narodowości polskiej.

DODATKOWE KREDYTY.

Pos. Głowacki zreferował z kolei projekt ustawy o kredytach dodatkowych na rok 1938/39. Projekt ten przewiduje zwiększenie wydatków w grupie b części 15 „Ministerstwo Poczt i Telegrafów" o ogólną sumę 10 miln. zł. Zwiększone wydatki przeznaczone są na pokrycie zwiększonych płac, na wydatki związane z utworzeniem nowych agencyj, na zwiększone koszty utrzymanie ruchu i wreszcie na emerytury i zaopatrzenia.

Sejm przyjął projekt ustawy w 2 i 3 czytaniu.

Pos. Głowacki zreferował następnie projekt ustawy o kredytach dodatkowych na rok 1939/40. Kredyty dodatkowe, objęte projektem ustawy, służą na pokrycie koniecznych wydatków, związanych z emisją i biciem bilonu.

Sejm projekt ustawy przyjął w 2 i 3 czytaniu.

Pos. Antonowicz referował projekt ustawy o wystawach i targach gospodarczych.

Projekt ustawy wraz z poprawkami komisji został przez Sejm przyjęty w 2 i 3 czytaniu.

USTAWY RATYFIKACYJNE.

Pos. Pankiewicz referował sprawę ratyfikacji porozumienia z W. Brytanią o cleniu pewnych wyrobów chemicznych. Poprzednie porozumienie w tej sprawie wygasło z końcem roku 1938, a dnia 9 lutego zawarte zostało nowe porozumienie treści analogicznej jednak ze zmniejszeniem liczby artykułów korzystających ze zniżki celnej przy imporcie do Polski.

Ustawę ratyfikacyjną przyjęto w 2 i 3 czytaniu.

Pos. Sikorski referował ustawę o ratyfikacji umowy dodatkowej do umowy gospodarczej z Rzeszą Niemiecką. Ta dodatkowa umowa podpisana 2 marca b. r. jest uzupełnieniem umowy gospodarczej z Niemcami, zawartej 1 lipca 1938 r. Chodzi o konsekwencje, jakie wynikły z włączenia Zaolzia do Polski, a ziemi sudeckiej do Rzeszy. Obroty nasze z Rzeszą wzrosły wskutek tego mniej więcej o 40 milionów zł. rocznie.

Ustawę ratyfikacyjną przyjęto w 2 i 3 czytaniu.

Pos. Zieleskiewicz referował sprawę ratyfikacji umowy z Rzeszą Niemiecką w sprawie granicznego odcinka rzeki Drwęcy.

Ustawę przyjęto w 2 i 3 czytaniu.

Pos. Dudrewicz referował sprawę ratyfikacji protokółu taryfowego między Polską a Estonią na rok 1939. Na rok bieżący przewiduje się wzrost obustronnych obrotów o około 500 tys. zł.

Ustawę ratyfikacyjną przyjęto w 2 i 3 czytaniu.

RATYFIKOWANIE UMÓW Z ROSJĄ.

P. Szczytt-Niemirowicz referował projekt ustawy o ratyfikacji porozumienia z ZSRR w sprawie statutu prawnego przedstawicielstwa handlowego ZSRR w Polsce. Przedstawicielstwo to, t. zw. „Toorgopredstwo", istnieje w Polsce od szeregu lat, nie miało jednak dotąd statutu prawnego. Obecnie, wobec podpisania umowy handlowej ze Związkiem Sowieckim i normalizacji stosunków handlowych, zachodzi konieczność ratyfikacji porozumienia w sprawie statutu „Torgpredstawa", które — wobec monopolu handlu zagranicznego w Sowietach — jest jedyną oficjalną reprezentacją a zarazem ekspozyturą komisariatu ludowego handlu zagranicznego. Obecnie po ratyfikacji statutu „Torgpredstwo" wejdzie w skład ambasady ZSRR w Warszawie.

Sejm przyjął projekt ustawy w 2 i 3 czytaniu.

P. Szczytt-Niemirowicz referwał następnie projekt ustawy o **ratyfikacji układu handlowego ze Związkiem Sowieckim.** Umowa handlowa, podpisana w lutym b. r. w Moskwie, jest pierwszym układem, regulującym w sposób trwały podstawy wzajemnych obrotów towarowych, które dotychczas były nieuregulowane i dawały zawsze ujemne dla nas saldo. Umowa ma znaczenie polityczne, gdyż dotąd żadnego tego rodzaju układu ze Związkiem Sowieckim nie mieliśmy.

Sejm przyjął projekt ustawy w 2 i 3 czytaniu.

ZGŁOSZONE I PRZYJĘTE INTERPELACJE.

Do laski marszałkowskiej zostały przyjęte 3 interpelacje p. Jóźwiaka w sprawie rozpowszechniania fałszywych wiadomości przez prasę niemiecką, wychodzącą w Polsce, w celu dostarczania Rzeszy Niemieckiej materiału do kłamliwej propagandy przeciw Polsce.

P. Dudzińskiego w sprawie niedopuszczalnego popierania obywateli niemieckich w Poznaniu i na Pomorzu w zakresie kontyngentów spirytusowych w związku z nabywaniem akcji na prywatny rachunek.

P. Nawrockiego w sprawie nieprawidłowości przy czynnościach przygotowawczych do wyborów miejskich w Przemyślu.

Na tym posiedzenie zakończono.

Rozmowy wicemin. Rosego w Londynie
z brytyjskim ministrem górnictwa Lloydem

LONDYN, 17.5 (PAT) — Wiceminister przem. i handlu dr. Adam Rose złożył wczoraj przed południem wizytę brytyjskiemu ministrowi górnictwa Lloydowi. W toku dłuższej rozmowy omówiono metody przyszłego współdziałania przemysłu węglowego W. Brytanii i Polski. Dalszy ciąg tych narad odbędzie się dziś po południu. Minister Lloyd podejmował następnie wiceministra Rosego śniadaniem, w którym ze strony Polski wzięli ponad to udział ambasador Raczyński, radca ambasady Jaźdźewski, radca handlowy ambasady Merdinger, orz znajdujący się chwilowo w Londynie radca ekonomiczny M.S.Z. Wszelaki. Ze strony brytyjskiej obecny był m. in. stały podsekretarz stanu w min. górnictwa sir Alfred Fraulkner, radca ekonomiczny Foreign Office Ashton Gwatkin, sekretarz generalny brytyjskiego związku właścicieli kopalń węgla Lee i szereg innych osób

Zakład Optyczno-Chirurgiczny

Kazimierza ROSZAKA

Łódź, ul: Piotrkowska Nr. 111, tel. 121-18

Polecana sezon letni:

OKULARY **ochronne, plażowe, niwelujące szkodliwe działanie promieni słonecznych,** OPRAWY **do okularów najnowszych fasonów fabr. „Iwoka",** LORNETKI POLOWE, MIKROSKOPY **do prac szkolnych, badań botanicznych i laboratoryjnych wyrobu Polskich Zakładów Optycznych,** NARZĘDZIA CHIRURGICZNE — **krajowe i zagraniczne,** MEBLE SZPITALNE, PRZYRZĄDY CHEMICZNE — **wagi analityczne,** SZKŁO i PORCELANĘ LABORATORYJNĄ **wyrobu kraj. i zagrn.** NAJNOWSZE APARATY FOTOGRAFICZNE **w dużym wyborze,** PRZYBORY FOTOGRAFICZNE ORTOPEDIA: **pasy przepuklinowe, brzuszne, pończochy gumowe, wkładki na płaską stopę, oraz** TERMOMETRY, CYRKLE, SUWAKI RACHUNKOWE. :—: **Ceny konkurencyjne**

Gen. Rasztikis zadowolony z wizyty w Polsce
Podróż ta była potrzebna i korzystna
Co oświadczył generalissimus Litwy prasie kowieńskiej

KOWNO, 17.5 (PAT) — Na konferencji prasowej gen. Rasztikis oświadczył wczoraj do dziennikarzy litewskich co następuje: „Prasa nie tylko nasza, lecz również zagraniczna poświęciła mej podróży do Polski dużo uwagi. Niektóre pisma zagraniczne próbowały nawet pisać o jakiejś misji politycznej, lecz były to tylko bezpodstawne sensacje. Nie miałem żadnej specjalnej misji politycznej. Celem mojej podróży było skorzystanie z miłego zaproszenia Marszałka Polski Śmigłego Rydza, złożenie oficjalnych wizyt kierownikom rządu polskiego oraz dowództwu armii polskiej i nawiązanie kontaktu osobistego z naczelnym wodzem Polski Marszałkiem Śmigłym-Rydzem oraz innymi członkami dowództwa armii polskiej. Przy tej okazji miałem sposobność zobaczyć armię polską, oraz kilka fabryk przemysłu wojennego.

Jeszcze przed moją podróżą prasa polska poświęciła sporo uwagi Litwie i jej wojsku. Ciepłe głosy prasy polskiej wytworzyły przychylne warunki dla moich od wiedzin w Warszawie i przyczyniły się do powodzenia tej podróży. Prasa polska spopularyzowała nasz kraj, naszą armię oraz inne dziedziny naszego życia. Będzie to pożyteczne na przyszłość. Jestem bardzo wdzięczny prasie polskiej za serdeczne słowa.

O przebiegu mojej podróży nie potrzebuję mówić, ponieważ pisało się o tym dość dużo w naszej prasie. Dlatego też opowiem panom o poszczególnych moich wrażeniach, nie przypominając chronologicznie całego przebiegu podróży.

Zostałem przyjęty przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prof. Mościckiego w obecności Marszałka Śmigłego-Rydza. Złożyłem oficjalną wizytę Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi, premierowi gen. Sławojowi Składkowskiemu, ministrowi wojny gen. Kasprzyckiemu, ministrowi spraw zagr. płk. Beckowi oraz szefowi sztabu gen. gen. Stachiewiczowi. Pozatym spotkałem się prywatnie z innymi członkami rządu polskiego, licznymi wojskowymi oraz dyplomatami polskimi.

Podczas tych spotkań w rozmowach poruszono również nasze sprawy. Muszę zaznaczyć, że **usłyszałem bardzo objektywne oceny i natrafiłem na zrozumienie naszych interesów.**

Jako wojskowego interesowała mnie armia polska oraz jej praca w polu. Zwiedziłem centrum wyszkolenia piechoty, znajdując się na poligonie w Rembertowie, gdzie ćwiczenia trwały kilka godzin. Były one przygotowane bardzo starannie, zostały dobrze przeprowadzone i wywarły doskonałe wrażenie.

Po zakończeniu manewrów zwiedziłem centrum wyszkolenia piechoty i zademonstrowano broń oraz urządzenia techniki wojskowej polskiej konstrukcji i wyrobu. Zwiedziłem też kilka fabryk polskiego przemysłu wojennego: fabrykę samolotów w Warszawie, fabryki broni w Rzeszowie i koło Rozwadowa, oraz bardzo nowocześnie urządzoną fabrykę artyleryjską w Stalowej Woli.

Należy stwierdzić, że Polska w dziedzinie przemysłu wojennego osiągnęła poważne rezultaty. Cała broń jest nie tylko własnego wyrobu, lecz również własnej konstrukcji. W tej dziedzinie Polska w zupełności uniezależniła się od zagranicy. W ogóle można powiedzieć, że armia polska jest doskonale wyćwiczona, uzbrojona i zaopatrzona.

Wyciągając ogólny wniosek ze swej podróży do stolicy Polski, jestem zdania, że podróż moja, wychodząca z założenia wyraźnej neutralności Litwy, była potrzebna i korzystna. Z samego przyjęcia oraz owoców podróży jestem zadowolony i wdzięczny naczelnemu wodzowi armii polskiej, Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi i całemu dowództwu armii polskiej.

Prasa polska uratowała Gdańsk od zamieszek
Faktyczne przyczyny rezygnacji władz Wolnego Miasta z urządzenia hitlerowskiej manifestacji na wielką skalę

GDAŃSK, 17.5 — Zakrojona początkowo na bardzo wielką skalę demonstracja narodowo-socjalistyczna w Gdańsku skończyła się jak już podawaliśmy, marszem propagandowym przez miasto zaledwie 500 szturmowców z dwiema orkiestrami.

Nie niesiono pochodni, nie niesiono haseł, ani też żadnych transparentów i przez cały czas przemarszu nie padł ani jeden okrzyk. Publiczności na trasie była tylko znikoma ilość. Stojąc pod parasolami salutowała ona sennie sztandar hitlerowski.

Przemarsz zakończył się defiladą, którą odebrał prez. Greiser. Defiladzie przypatrywało się nie więcej jak 500 osób spośród publiczności.

Że cała ta sprawa przybrała taki obrót **wpłynął** na to fakt, że podejrzany napływ „turystów" do Gdańska ściągnął na siebie **uwagę dzienników polskich** oraz prasy zagranicznej, która zaczęła podawać obszerne relacje przygotowań hitlerowskich w Gdańsku. Rozgłos, jaki powstał dokoła daty 15-go maja, rozgłos, który sprowadził do Gdańska cały szereg przedstawicieli prasy francuskiej i angielskiej, wywołał konieczność zmiany hitlerowskiego programu.

Ponieważ nie chciano odwoływać całkowicie manifestacji — władze hitlerowskie postanowiły ograniczyć ją do minimum. „Turyści" z Prus Wschodnich wrócili, jak nie pyszni, do domu i teraz staje się zrozumiałe, dlaczego ilość mundurów hitlerowskich w Gdańsku w ciągu niedzieli tak gwałtownie spadła. Jednym z powodów zredukowania manifestacji był również fakt, że władze hitlerowskie w Gdańsku obawiały się wobec powszechnego skierowania oczu na Wolne Miasto, by w czasie demonstracji lub po niej nie doszło do zajść, które ujawniłyby, że Senat gdański nie panuje nad sytuacją i nad porządkiem w mieście.

Fiasco propagandowe marszu hitlerowskiego i zmniejszenie go do granic nic nie znaczącej uroczystości partyjnej, zrobiło wielkie wrażenie zarówno na ludności gdańskiej jak i na obserwatorach zagranicznych.

SZYKOWANIE NOWEJ MANIFESTACJI.

GDAŃSK 17,5. Prasa gdańska podaje komunikat, według którego przywódca służby pracy w Rzeszy Kierl od 3—5 czerwca rb. bawić będzie w Gdańsku, celem lustracji gdańskiej służby pracy. W okresie tym odbędzie się pochód z pochodniami przez miasto, odprawa przed prezydium policji oraz defilada przed przywódcą służby pracy Rzeszy.

OTO SKUTKI ANTYPOLSKIEGO ROZWYDRZENIA.

GDAŃSK 17,5. Pobity przez narodowych socjalistów zawiadowca stacji Grygorkiewicz zmarł wskutek odniesionych ran w szpitalu w Tczewie.

Położenie kościoła w Austrii
po przeprowadzeniu rozdziału z państwem

WIEDEŃ, 17.5 — Dwudniowe wiedeńskie obrady biskupów austriackich pod przewodnictwem kardynała Innitzera w związku z nowym położeniem kościoła w Austrii po przeprowadzeniu rozdziału z państwem zostały przerwane. W imieniu episkopatu austriackiego wysłany został do Rzymu biskup diecezji St. Poelten Nemelauer celem przedłożenia Papieżowi do zatwierdzenia projektu nowego podatku kościelnego w Austrii. Dotychczasowe obrady dotyczyły ustalenia wysokości tego podatku, oraz stworzenia takiego budżetu, który odpowiadałby konieczności utrzymania kościoła z jego własnych funduszów. Władze rządowe wypłaciły za pośrednictwem komisarza Buerckla w tym miesiącu jeszcze pełną dotację, zaś w najbliższych miesiącach okresu przejściowego do samoistnego życia kościoła w Austrii otrzymywać będą księża ok. 120 mk. miesięcznie.

Specjalne zarządzenia w Sowietach
dla podniesienia wartości bojowej marynarki wojennej

MOSKWA, 17.5 — Agencja Tass donosi, że dla podniesienia wartości bojowej marynarki wojennej, dla lepszego wydoskonalenia i przygotowania technicznego marynarzy - specjalistów, prezydium najwyższej rady Związku Sowieckiego wniosło następujące poprawki do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej: 1) czas nieprzerwanej służby w szeregach marynarki wojennej wynosi 5 lat dla marynarzy, wchodzących w skład załóg okrętowych i jednostek pływających, 4 lata dla marynarzy, wchodzących w skład oddziałów obrony wybrzeży, 2) czas dobrowolnej służby nadterminowej nie może być krótszy niż 3 lata, 3) znosi się postanowienia, dotyczące skrócenia czasu służby dla marynarzy, posiadających dyplomy wyższych i średnich zakładów naukowych i wprowadza się dla nich ogólne zasady, dotyczące czasu służby we flocie.

Kalendarzyk polityczny

CITTA DEL VATICANO. Agencja Havasa donosi, iż w kołach watykańskich zaprzeczają jako pozbawionej wszelkich podstaw wiadomości, jakoby mgr. Maglione miał udać się do różnych stolic europejskich.

PRAGA. Urzędowo donoszą, że przewodniczący rządu czeskiego gen. Elias zaniemógł. Zastępować go będzie min. komunikacji Havelka.

BUDAPESZT. Regent Horthy przyjął wczoraj na uroczystej audiencji nowomianowanego posła brytyjskiego St. Claire o'Malley, który wręczył swe listy uwierzytelniające.

BIAŁOGRÓD. Wczoraj do Bukaresztu wyjechała delegacja jugosłowiańska, by wziąć udział w obradach rady ekonomicznej porozumienia bałkańskiego, które rozpoczynają się 17 maja.

PRAGA. Według wiadomości z Bratysławy, do przewodniczącego Sejmu słowackiego Sokoła, który był bliskim współpracownikiem Sidora, zastosowano areszt domowy.

BERLIN. Kardynał Innitzer wzywa ludność katolicką Rzeszy do otwartego i wyraźnego przyznania się przy spisie ludności do religii rzymsko-katolickiej.

LONDYN. Korespondent Reutera donosi: „Empress of Australia" zarzucił kotwicę na wysokości wysp Orleans gdzie spędzi noc, tak aby dziś rano o oznaczonej godzinie przybyć do Quebec.

TYMCZASOWY RZĄDCA DIECEZJI PODLASKIEJ.

SIEDLCE, 17.5 — Kapituła katedralna w Siedlcach wczoraj o g. 13-ej dokonała wyboru, zgodnie z przepisami prawa kanonicznego wikariusza katedralnego, który będzie sprawował rządy nad osieroconą diecezją podlaską do czasu mianowania nowego biskupa ordynariusza. Wybrany został J. E. ks. dr Czesław Sokołowski, dotychczasowy sufragan, po czym odśpiewano „Te Deum laudamus".

Wytyczne polityki Hiszpanii
Pokojowe uczucia wobec wszystkich narodów
Wywiad z generałem Franco

RZYM, 17.5 — „Popolo d'Italia" zamieszcza wywiad swego współpracownika z generalissimusem Franco. Na wstępie gen. Franco oświadczył, że w dziedzinie wojskowej, morskiej i powietrznej Hiszpania prowadzić będzie politykę, odpowiadającą możliwościom ekonomicznym kraju, uwzględniając gwarancję integralności terytorium narodowego. Nie uważam za potrzebne — mówił dalej generalissimus — jeszcze raz podkreślać nasze pokojowe uczucia wobec wszystkich innych narodów. Dla Hiszpanii pragniemy pokoju, lecz najbardziej pewną gwarancją tego pokoju jest silna i potężna armia. W zakresie polityki imperialnej w Hiszpanii — mówił gen. Franco — pragniemy, aby głos Hiszpanii znajdował taki sam odzew jak dawniej. Pragniemy, by Hiszpania ponownie podjęła swą misję cywilizacyjną, którą musiała przerwać na czas krucjaty przeciwko bolszewizmowi. Jednakże nie powinno to alarmować nikogo. Utrzymamy imperium w walce bez rozlewu krwi i zawsze bronić będziemy cywilizacji śródziemnomorskiej.

Mówiąc o sprawach polityki wewnętrznej gen. Franco oświadczył, że Hiszpania zrywa z całą swą przeszłością polityczną i nie wystawi się na te niebezpieczeństwa, które dziś trapią świat. Wszystkie instytucje, poddane będą najwyższym interesom narodowym "w ramach zorganizowanej demokracji". Wszystko podporządkowane będzie najwyższym interesom Hiszpanii.

Odpowiadając na pytanie dziennikarza, gen. Franco oświadczył, iż w Hiszpanii obecnej nie ma zagadnienia żydowskiego, a żydzi, którzy w swoim czasie przyjęli katolicyzm, są fanatykami religijnymi, jednakże „krew pozostaje"... gdyż wśród ofiar poległych za sprawę narodową, przynajmniej w pierwszym okresie, nie ma Hiszpanów pochodzenia żydowskiego. Dalej gen. Franco podkreślił zainteresowania Hiszpanii w Marokku i stwierdził, że marokańczycy kochają Hiszpanię i odwrotnie Hiszpania kocha wielkich i lojalnych bojowników. Hiszpania ma przyszłość w Marokku.

W zakończeniu wywiadu generalissimus uwypuklił znaczenie przyjaźni włosko-hiszpańskiej, podkreślając konieczność rozwoju wzajemnych stosunków gospodarczych pomiędzy obu krajami.

CIEŚNINY ŚRODKOWEJ EUROPY

Wypadki ostatnich miesięcy ułatwiły mocarstwom Zachodu zrozumienie ścisłej współzależności pomiędzy ich własnym a środkowo - europejskim bezpieczeństwem. Toteż udzielając gwarancyj niektórym państwom tej połaci Europy zainteresowały się one kwestią komunikacji z nimi. Konieczność zapewnienia komunikacyjnych połączeń z tymi państwami na wypadek wojny dała też powód do wzmożenia aktywności zachodnio - europejskiech mocarstw w śródziemnomorsko-czarnomorskim rejonie. Gwarantując bowiem niepodległość Grecji, pamiętano na zachodzie, że jej bazy umożliwiają nadzorowanie morskich szlaków we wschodnim basenie Śródziemnomorza, jak również ich dopływów do tureckich cieśnin. Swobodę natomiast komunikacji na tych właśnie cieśninach zapewnić ma ostatnio osiągnięty sojusz W. Brytanii z Turcją.

Olbrzymie znaczenie cieśninowego tego szlaku dla państw Środkowo-Wschodniej Europy, a więc i dla Polski, nie wymaga specjalnych uzasadnień. Nikt przecie nie zaprzeczy, że w ewentualnej wojnie geograficzna pozycja mocarstw „osi“ ułatwia im rozdzielenie Europy na dwa wzajemnie od siebie odseparowane rejony. Z dwu tych rejonów, zachodni dysponuje zasobnym gospodarstwem i wysoce rozwiniętą techniką, wschodni natomiast liczną i bitną ludnością. Stąd jedynie ścisłe ich współdziałanie może zapewnić dodatnie rerezultaty podjętej przez nie walce z przemocą. Oczywiście, żeby osiągnąć te rezultaty konieczne jest znalezienie dróg, którymi mogłyby płynąć materialne środki ich czynnej współpracy. Cieśniny czarnomorskie dają niewątpliwie jedną z niezbyt bogatych w tej dziedzinie możliwości.

Zdemilitaryzowane w 1923 roku, przez długie powojenne lata podlegały one pewnej dość ścisłej międzynarodowej kontroli. W roku 1936 podporządkowano je ponownie niczym prawie niekrępowanej woli Turcji. Zobowiązano ją wprawdzie do przepuszczania przez cieśniny wszystkich statków handlowych. Nałożono również obowiązek wpuszczania na wody czarnomorskie obcych okrętów wojennych. Ograniczono jednak zbiorową ich wyporność do 45.000 ton, oraz do ściśle określonych kategoryj. Ustanawiając te prawidła, umożliwiono jej jednak dowolne również w tych dziedzinach postępowanie. Z jednej bowiem strony obdarzono ją prawem zapraszania na jej wody przyjaznych jej flot, bez żadnego ograniczenia co do ich składu i wyporności. Nie mniej wyraźnie podkreślono jej prawo zamykania cieśninowych szlaków przed flotą, uważaną przez Turcję za groźną dla jej bezpieczeństwa.

Prawidła te obowiązują w czasie pokoju. Przysługująca Turcji szeroka dowolność w ich stosowaniu nabiera jednak szczególnych walorów w kryzysowych okresach, które zazwyczaj poprzedzają wojenne działania. Turecka bowiem przyjaźń umożliwia korzystającemu z niej państwu zajęcie wspaniałych wypadowych pozycyj na dwu naraz morzach: Śródziemnym i Czarnym.

W okresie wojennym uprawnienia Turcji są rozleglejsze, jak również międzynarodowe użytkowe ich walory znaczniejsze. W tym bowiem czasie obowiązuje ją w zasadzie zakaz przepuszczania przez cieśniny okrętów wojennych walczących stron. Całą wagę wypływających stąd konsekwencyj ocenić będzie można, uświadamiając sobie warunki dzisiejszej walki na morzach. Bogata bowiem rozmaitość niebezpieczeństw, grożących statkom handlowym walczących stron, zawsze niemal i wszędzie zmusza do ich eskortowania przez wojenne okręty. Stąd też w wypadku, gdyby rząd Turcji nie chciał uciec się do któregoś z dozwolonych mu od tych rygorów odchyleń, państwo tak potraktowane musiałoby zrezygnować ze swej żeglugi na Czarnym morzu, zupełnie w ten sposób pozbawione wojennej ochrony.

Liga Narodów mogła kiedyś kontrolować pewne posunięcia Turcji w cieśninowej jej polityce. Powolny jednak upadek znaczenia Ligi ogromnie pomniejszył efektywność tych uprawnień. Stąd to wzrosło międzynarodowe znaczenie Turcji. Stąd również energiczne zabiegi mocarstw z obu rywalizujących bloków o turecką współpracę. Brytyjsko - francuskie zwycięstwo w Ankarze zapowiada więc niemałe i dla Polski korzyści. Dla rzeczowej i spokojnej ich oceny wystarczy tylko przypomnieć jakie skutki spowodowało zamknięcie Dardaneli w okresie wielkiej wojny. Długotrwałe i bezowocne forsowanie cieśnin nie wydało wówczas żadnych rezultatów, a kosztowało przecież moc ludzkich ofiar i zużyło całą masę wojennego materiału. Mimo to wszystko, nie udało się uzyskać połączenia dwu walczących z tym samym przeciwnikiem obozów — wschodniego i zachodniego. Wyraźne natomiast ich rozdzielenie przedłużyło w swych następstwach wojnę i spowodowało nie jedną ponadto katastrofę.

Włączenie Turcji do obronnego bloku, podejmującego walkę o zachowanie swobód Europy, ogromnie niewątpliwie ułatwi wojenne komunikowanie się rozdzielonych niemiecko-włoską masą dwu części tego bloku. Umożliwi to oczywiście względnie swobodne zaopatrywanie Środkowej Europy w niezbędne surowce, sprzęt, broń i amunicję. Jasną jest rzeczą, że swoboda cieśninowych komunikacji zależną jest również od możliwości jej zapewnienia na innych także odcinkach tej długości śródziemnomorsko - czarnomorskiej drogi. W każdym bądź razie zdobycie możliwości niekrępowanych przepływów przez cieśniny ułatwi flotom zachodu zapewnienie takich samych możliwości, na innych także odcinkach.

PR.

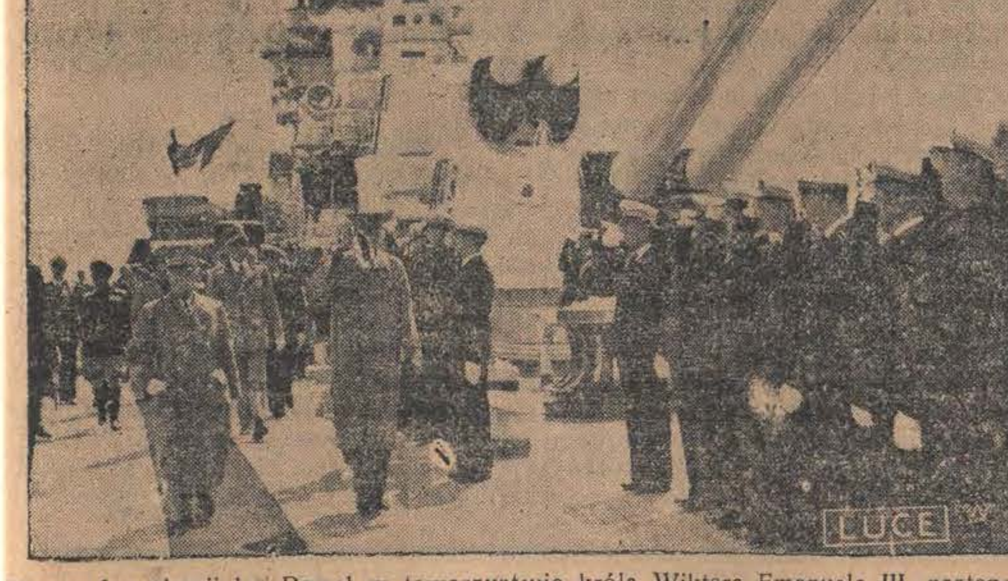

Regent Jugosławii ks. Paweł w towarzystwie króla Wiktora Emanuela III, następcy tronu ks. Humberta i Mussoliniego przed frontem oddziału marynarzy w Trieście, dokąd przybył gość jugosłowiański, celem wzięcia udziału w wielkiej rewii floty włoskiej.

LUDNOŚĆ WIEJSKA POLSKI WEDŁUG ZDOLNOŚCI DO PRACY.

Podział ludności na trzy, grupy przeprowadzony przy opracowaniu rysunku ma na celu zorientowanie się, jakim materiałem ludzkim w sensie produkcyjności rozporządza Polska. Za ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do prcay przyjęto, zgodnie z podziałem ustalonym przez socjologów, mężczyzn od 15 do 69 lat, kobiety od 15 do 59 lat. Za młodzież uważa się dziesięć najmłodszych roczników wieku zdolności do pracy, tj. ludność w wieku od 15 do 24 lat. Ludność w wieku od 15 do 17 lat są to młodociani, których praca zawodowa podlega specjalnej ochronie pracy.

Jak widzimy z rysunku stosunek starców i dzieci do dorosłych i młodzieży wyraża się cyfrą 4:6. Uderza tu pokaźna liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym — składają się na to zjawisko trzy czynniki: duża ilość urodzin, długowieczność wsi oraz przenoszenie się ze wsi do miast ludzi w wieku zdolności do pracy.

André Tardieu nie ufa Moskwie

Poniżej zamieszczamy w skrócie artykuł A. Tardieu, drukowany w „Gringoire“ z dnia 11 maja.

j) Na Konferencji Rozbrojeniowej w r. 1932 , poznałem Litwinowa. Podczas posiedzeń słyszałem go broniącego najwyższych zasad prawa, którymi sam gardził w okresie swej młodości. Prywatnie — byłem zmuszony, z racji mego stanowiska, udzielić mu audiencji i rozmawiałem z nim godzinę. Nigdy dotąd u nikogo nie odniosłem wrażenia większej dwulicowości, niż u mojego rozmówcy.

Ustąpienie tej osobistości wywołało wiele ubocznych kwesii o których mówi cały świat i wysunęło na pierwszy plan podstawy problemu rosyjskiego, który dotychczas zbytnio lekceważono.

Sprawa Litwinowa nie jest, sama przez się, interesująca, gdyż jest ona tylko zagadnieniem rosyjskiej wewnętrznej polityki policyjnej.

Zasadniczym problemem zaś będzie rozstrzygnięcie niezależnie od kwestii czysto personalnych, czym jest i czym może być polityka Sowiecka. Jeżeli brać pod uwagę akty i dokumenty pisane, to politykę tę charakteryzują dwa zasadnicze momenty:

Z jednej strony, Sowiety mają jedyne pragnienie rozpętania rewolucji, nawet (a może zwłaszcza) w krajach nie faszystowskich, a więc tym samym — wywołania wojny. Z drugiej strony są zdecydowane nie brać udziału w tej wojnie. Przeczytajcie raporty Komunistycznego Kongresu w Moskwie z marca 1939 r., odnoszące się do tych dwu punktów. Są one decydujące.

Co do rewolucji i jej środka — wojny, wszyscy mówcy są jednego zdania. **Stalin mówi: Najważniejsza praca partyjnych od działów powinna polegać na ułatwieniu wybuchu wojny powszechnej“.** Rzeczywiście — wojna rodzi zazwyczaj rewolucję i Stalin dodaje: „Podjęcie akcji rewolucyjnej będzie możliwe tylko wtedy, gdy uda nam się wykorzystać antagonizmy między państwami kapitalistycznymi, by rzucić je potem w zbrojną walkę“.

Dla uzyskania tego celu, rewolucja rosyjska, **która wyeliminowała przez zabójstwo lub deportację wszystkich swych twórców**, musi się propragować zagranicą. Ponieważ, z drugiej strony, komunizm rosyjski przez zniesienie i stłumienie stracił wiele ze swych sił faktycznych czerpanych ze źródeł niemieckich, austriackich, czechosłowackich i hiszpańskich, przez zakaz agitacji — w Jugosławii, Bulgarii, Grecji, Turcji i w Polsce, przez sam fakt nieistnienia — w Anglii, Belgii, Holandii i Skandynawii **— pozostaje mu, jako pole doświadczalne — Francja..**

Francja, w której znajduje się, według wyjaśnień Kongresu Komunistycznego, 270.000 stronników, komunizmu; Francja, w której odsetek głosów komunistycznych w wyborach od r. 1936 do 1939 wzrósł z 19 do 22 procent, Francja, w której zbiegowie hiszpańscy, tak drodzy Albertowi Sarraut, mogliby stać się pierwszorzędną pomocą dla tych „ognisk rewolucyjnych, umieszczonych na tyłach“ tak gorąco rekomendowanych przez towarzysza Manuilskiego.

Przechodząc do punktu drugiego należy skonstatować, że **Rosja, która pragnie wojny dla innych, nie chce jej dla siebie.** Rosja Sowiecka posiada poczucie swojej słabości: nie ma przecież ciężkiego przemysłu, ani wolnego transportu, ani kadr wyszkolonego wojska, a poza tym lotników i **fabryk z których wiele z powodu braku węgla pozostawało w bezczynności przez całą ostatnią zimę.**

Od czterech już lat cała polityka rosyjska polegała na cofaniu się i opuszczaniu zajętych stanowisk. Rosja Sowiecka nie działa podobno wcale w Chinach, w Hiszpanii, Czechach, w Słowacji ani też w Kłajpedzie — we wszystkich tych wypadkach postawa rządu carskiego byłaby inna — Sowiety zaś odmówiły nawet przyjęcia zbiegów z Hiszpanii. **Rosja zdradza zresztą swój zamiar izolowania się zupełnego, ewakuując ludność z pasa swej granicy zachodniej, by stworzyć tam barierę z lasów. Podpisała ze wszystkimi pakty, by ich nie dotrzymać wobec nikogo.**

W roku 1922, 1926 i 1933 podpisała pakty z Niemcami, w 1935 — z Francją, w 1933 — z Polską. I tutaj znowu należałoby zacytować raporty z Kongresu marcowego.

Stalin stwierdza: **„Należy być ostrożnym i nie pozwolić wciągnąć swego kraju w konflikt przez prowokatorów wojennych,** przyzwyczajonych do wyciągania gorących kasztanów z ognia — **rękami innych“.**

Woroszyłow zapewnia, że Rosja nie chce nawet słyszeć o wojnie, chyba, że zostanie dokonany „zamach na jej granice“. **Wszyscy ci panowie dodają, że w następnej wojnie imperialistycznej — Rosja zaintere sowana nie będzie“.** Wojna dla wszystkich, za wyjątkiem Rosji!

Z tym to właśnie krajem pertraktuje od sześciu miesięcy Wielka Brytania. Czyżby Wielka Brytania stała się nagle lekkomyślna?

Przed mniej więcej osiemnastu miesiącami partia Pracy i jej rzecznik major Attlee nie chcieli nawet słyszeć o negocjacjach z Sowietami. Był to jedyny punkt na którym „opozycja“ zgadzała się z konserwatywnym rządem.

I oto teraz codzień, **ten sam major Attlee upomina p. Chamberlaina, by dobił wreszcie targu z Rosją.** I codziennie, pan Chamberlain wyznaje, że najżywszym jego pragnieniem jest zmierzać w kierunku zawarcia tegoż paktu.

Żaden kraj chyba nie był tak potwornie znieważony przez rosyjską prasę, jak Anglia. Od roku 1937 była ona nazywana przez tę prasę wszystkimi określeniami, uważanymi powszechnie za obelżywe.

Francji również niemało się dostało. Obydwa te kraje były solidarnie znieważane przez prasę rosyjską, która nazywała je: „tymi, którzy skapitulowali „w Monachium“ lub „rządzami zdrady i hańby narodowej“, lub „niewolniakmi generała Franco“. Stalin zarzuca tym krajom które nazywa „rzekomymi wielkimi demokracjami“, **że zrobiły wszystko, by rzucić Niemcy na Wschód i zagrozić Rosji obcą inwazją.**

Takie są warunki, w jakich „rzekome wielkie demokracje“ przygotowują się do traktatu z Rosją.

„Rzekome demokracje“ odpowiadają tym, którzy się temu dziwią, że **pożądanym jest przeszkodzić porozumieniu rosyjsko-niemieckiemu.** Czyżby nie wiedziały o tym, że to porozumienie istnieje już od czasów traktatów z 1922, 1926 i 1933 roku i pozbawią wszelkiej skuteczności ewentualne alianse defensywne?

„Rzekome demokracje“ chwalą się, że że ocalą przez przymierze z Rosją — Polskę i Rumunię. Czyżby nie wiedziały o tym, że obydwa te kraje nie życzą sobie — za żadną cenę — tego przymierza?

„Rzekome demokracje wierzą, że znajdą w Rosji towarzysza walki. Czyżby nie zdawały sobie sprawy z tego, że **ten towarzysz przygotowuje im wojnę domową na ich własnej ziemi?**

Czyżby obawa tej wojny domowej, miała być tylko, jak mówią, ideologicznym przesądem?

Jaki wniosek z tego wszystkiego? Co do mnie — to sformułowałem moje zdanie, już w 1932 roku, przed siedmiu laty, **głosując (jedyny, na 618 deputowanych) przeciwko pierwszemu porozumieniu francusko rosyjskiemu.** Nowy alians rosyjski, który przygotowuje nam brytyjska frywolność, może, nas kosztować, obawiam się, śmiertelną zdradę Brześcia — Litewskiego. Nie zmieniły się bowiem ani zasady, ani metody.

Przez sam fakt bolszewizmu, Rosja stała się potęgą o ograniczonych zainteresowaniach, a dla Zachodu o zainteresowaniu wielce podejrzanym. Źle będzie, jeśli się o tym zapomni.

O czem piszą inni?

Przegląd prasy.

POTENCJAŁ WOJENNO-GOSPODARCZY ANGLII

Kur. Poranny.:

Niewyczerpane zasoby materiałowe, ogromne zasoby finansowe oraz potęga morska, umożliwiająca przywóz wszelkiej ilości surowców i produktów — oto trzy filary na których wspiera się potencjał wojenno-gospodarczy Anglii: filarów tych jest znacznie więcej, ale już te trzy wystarczą do wytworzenia sobie poglądu o olbrzymich możliwościach Wielkiej Brytanii.

DRUGI APEL POKOJOWY ROOSEVELTA

„New York Times“

Prezydent Roosevelt przygotowuje drugi apel pokojowy, z którym zwróci się w odpowiednim momencie. Według informacyj z kół zbliżonych do amerykańskiego departamentu stanu, prezydent ma wystąpić z propozycją zwołania konferencji, poświęconej zagadnieniom ekonomicznym.

MOWA MUSSOLINIEGO.

I. K. C.:

Turyńska mowa Mussoliniego mimo agresywnej formy i wojowniczego akompaniamentu tłumów jest w gruncie rzeczy mową pokojową, wzmacniającą szanse uchronienia Europy od wojny.

Mussolini nie położył kropki nad i, nie sformułował żadnych konkretnych żądań, nie zaatakował żadnego z państw zachodnich wprost, a ponadto złożył deklarację, że nie ma zagadnienia którego rozwiązanie usprawiedliwiałoby doprowadzenie do wojny.

Zagadnienia sporne powstają wtedy, kiedy ktoś wysuwa jakieś żądanie. Otóż o ile nam wiadomo, nikt t. zw. frontu obronnego nie wysuwa żadnych żądań. od których spełnienia uzależnia pokój Europy.

Na Zachodzie Francja i Anglia nie żądają niczego od Włoch, na Wschodzie Polska nie żąda niczego od Niemiec.

Natomiast zarówno na Zachodzie, jak i na Wschodzie stroną żądającą, a więc i stwarzającą problemy, są państwa osi Włochy żądają ustępstw od Francji i Anglii, Niemcy wyciągają rękę po Gdańsk i część Pomorza.

Skoro więc Mussolini oświadcza, że nie ma problemu, dla którego wolnoby rozpalać pożogę wojenną, to jest to niewątpliwie nałożenie tłumika na własne, tj. włoskie żądania, a przede wszystkim na żądania niemieckie, które mają wyraźnie charakter terytorialny, a więc najłatwiej mogą wojnę rozpętać.

Jeśli więc ktoś może wywołać wojnę, to nie Włochy ale Niemcy. Czy jednak odważą się na to? Słyszymy wprawdzie ciągle o zamiarach jakiegoś „puczu“ w Gdańsku. Byłaby to jednak taktyka beznadziejna. Poskromienie samego „puczu“ byłoby akcją nawet nie wojskową, ale policyjną. W akcję wojskową zmieniłoby się dopiero, gdyby za gdańskimi hitlerowcami stanęła niemiecka siła zbrojna Ale wtedy rozpętałaby się wojna światowa, w której wiadomo kto stanąłby przeciw Niemcom, ale mimo wszystko — nie wiadomo czy ktokolwiek stanąłby po stronie Niemiec. Życie jest bowiem silniejsze od formuł i umów.

„Zamanifestowałem pokojową wolę Włoch“, powiedział 15 bm. w Miraflori sam Mussolini o swej niedzielnej mowie.

Warsz. Dz. Nar.:

Ponieważ zarówno Włochy jak i Niemcy należą do grupy państw rewizjonistycznych, łatwo zrozumieć, co miał [illegible], mówiąc o węzłach. Rzesza niedawno zademonstrowała takie „węzły“ w żądaniach pod adresem Polski. Dla pokoju europejskiego byłoby lepiej, aby teoria „węzłów“ została poniechana, podobnie jak należałoby już poniechać podziału na bloki ideologiczne.

„Długotrwała niepewność“ nie jest [illegible] dobra i bezpieczną zarówno dla państw zagrożonych, jak i dla „państw osi“. Nie należy bowiem zapominać, że okres tzw. „strategii strachu“ jest już zamknięty i państwa osi stanęły w obliczu narodów zdecydowanych bronić swoich praw w sposób, jak najbardziej stanowczy.

NIEMCY ZAWIODŁY SIĘ NA MUSSOLINIM.

Czas.:

Rzecznik kół urzędowych w Berlinie oświadczył na temat mowy Mussoliniego, że była ona „naturalnym wyrazem myśli podzielanych w Berlinie“.

Zagraniczni obserwatorzy sądzą, iż słowa Mussoliniego o „braku tak ostrych zadrażnień europejskich, które mogłyby usprawiedliwić wybuch wojny“ mogą być rozumiane jako aluzja, że Włochy nie chcą brać udziału w wojnie, któraby wybuchła na tle sprawy gdańskiej.

Niemieckie koła urzędowe oczywiście przeciwstawiają się takiej interpretacji słów Mussoliniego. Poza tym — jak oświadczył rzecznik urzędowy — nie należy zapominać, że przemówienie Mussoliniego poświęcone było, głównie zagadnieniom włoskim.

W ten sposób koła niemieckie uzasadniają brak wyraźnej deklaracji w sprawie zatargu polsko-niemieckiego.

ODPOWIEDŹ SOWIETÓW NIE JEST ODMOWNA.

Według wiadomości z Moskwy, wręczona dzisiaj przez komisarza Mołotowa odpowiedź rządu sowieckiego na kontrpropozycje angielskie amb. Seeds'owi, ma stanowić moment przełomowy w dotychczasowych rozmowach sowiecko-angielskich. Aczkolwiek treść odpowiedzi nie jest nikomu znana, to jednak moskiewskie koła przypuszczają, że odpowiedź sowiecka tym razem stanowi ostateczne sprecyzowanie poglądów kremlowskich na istotę współpracy Londynu i Moskwy w chwili bieżącej. Ma to być o tyle ważne, że to sprecyzowanie uwzględnia wszystkie te elementy, jakie przywiózł ze swej podróży od Ankary poprzez Sofię, Bukareszt i Warszawę wicekomisarz spraw zagranicznych Potiemkina. Poza tym, biorąc pod uwagę nadzwyczaj pozytywny przychylny stosunek Kremla do układu angielsko-tureckiego, czemu dały wyraz „Izwiestja“ z 15 maja — moskiewskie koła polityczne są zdania, że odpowiedź rządu sowieckiego jest w zasadzie tego rodzaju, iż w najbliższym czasie prawdopodobnie podczas spotkania się przedstawicieli Rosji Sowieckiej i Wielkiej Brytanii w Genewe na kolejnej sesji Rady Ligi Narodów, umożliwi pomyślne sfinalizowanie przewlekających się rozmów angielsko-sowieckich.

NOWE FORMUŁY POLITYKI RUMUŃSKIEJ.

Gaz. Polska.:

Jakj jest więc bilans podróży p. Gafencu? W perspektywie chwili minister rumuński osiągnął niewątpliwie konkretne sukcesy. Nie zraził sobie Berlina, uzyskał od Hitlera nawet coś w rodzaju nieoficjalnego uznania granic, a zarazem wyjaśnił Londynowi i Paryżowi stanowisko i taktykę Bukaresztu zapobiegając w ten sposób kryzysowi zaufania w stosunkach Rumunii z dwiema „wielkimi demokracjami“, kryzysowi, który np. wyraźnie przeżywa teraz Paryż w stosunku do Białogrodu.

Jeśli chodzi o przyszłość odleglejszą, nikt się tu oczywiście nie łudzi, że polityka „dobrze ze wszystkimi“ może być uprawiana bez końca. Gdy nastąpi militarne spięcie przeciwstawnych sił, wybór będzie musiał być dokonany i Rumunia rozumie to tak samo dobrze, jak i to, po której stronie leżą jej prawdziwe, historyczne interesy. Tymczasem jednak nie chce się Rumunia przedwcześnie angażować, by nie dawać pretekstu swym nieprzyjaciołom, by nie stać się pierwszym polem bitwy ewentualnego konfliktu. W postawie tej będzie chciała Rumunia wytrwać jak najdłużej.

Co dzień niesie?

MAJ **17** ŚRODA

DZIS Paschalisa
Jutro Wnieb. Chr. P.

Wschód słońca	3.41
Zachód słońca	19.22
Wschód księżyca	22.34
Zachód księżyca	6.15
Długość dnia	15.38
Przybyło dnia	7.54

Na froncie walki z przestępczością

Towarzystwo Opieki nad Więźniami „Patronat", które ostatnio rozwinęło ożywioną działalność, urządza wzorem lat ubiegłych kolonie letnie dla dzieci więźniów. Zbyteczną jest rzeczą uzasadnianie, jak dobroczynny wpływ umoralniający wywrze to chociażby czasowe wyrwanie młodzieży ze środowiska przestępczego i poddanie wpływowi zdrowego otoczenia.

Niezależnie od tego „Patronat" kontynuuje pracę na innych odcinkach, prowadząc kursy, szkolące więźniów w pracy, udzielając im pomocy materialnej w naturze i gotówce, starając się o pracę dla nich i umożliwiając powrót do stałego miejsca zamieszkania.

Praca „Patronatu" jest obroną przed moralnym osamotnieniem więźnia, któremu przywraca wiarę we własne siły i w sprawiedliwość społeczną.

Te szerokie agendy wymagają wielu środków materialnych, o które „Patronat" sam musi się starać.

Licząc na postępującą popularyzację swych celów i coraz żywsze zrozumienie ich przez łodzian — Zarząd urządza w dniach 17 i 18 bm. zbiórkę na cele Towarzystwa i apeluje tą drogą do jej poparcia.

Deklaracje członkowskie można podpisywać w sekretariacie przy ulicy Gdańskiej Nr. 19, tel. 158-04.

MUZYCZNE KURSY WAKACYJNE LICEUM KRZEMIENIECKIEGO

Liceum Krzemienieckie organizuje dorocznym zwyczajem (od 1928 r.) w okresie 3.7 — 5.8 Kursy Muzycznego Ogniska Wakacyjnego, kierowane przez prof. Br. Rutkowskiego.

Kursy mają na celu kształcenie muzyczne nauczycielstwa szkół ogólnokształcących i obejmują: 3 kursy śpiewu z programem W. K. N. (niższy, średni i końcowy) wraz z dodatkową nauką gry na fortepianie i skrzypcach, kurs dla kierowników chórów ludowych oraz kurs dla kierowników orkiestr amatorskich.

Prelegentami kursów przeważnie są profesorowie Państw. Konserwatoriów Muzycznych (K. Sikorski, Wł. Raczkowski, T. Prejzner, T. Ochlewski i inni).

Podczas trwania kursów organizowane są audycje koncerty oraz wycieczki do malowniczych okolic.

Z nauki zazwyczaj korzysta, ze względu na szczupłość miejsca, 300 słuchaczy z całej Polski.

Zapisy przyjmuje i informacyj udziela **Dyrekcja Muz. Ogn. Wakac. w Warszawie, ul. Szkolna 8, m. 10,**

O unormowany system zbiórki odpadków

Pouczające materiały z posiedzenia Komisji Specjalnej do Spraw Gospodarki Odpadkowej

W Poznaniu odbyło się ostatnio posiedzenie Komisji Specjalnej do Spraw Gospodarki Odpadkowej przy Związku Izb Przemysłowo-Handlowych. Zebranie poświęcone było dyskusji nad środkami zracjonalizowania gospodarki odpadkami poubojowymi, a zwłaszcza kośćmi.

Komisja stanęła na stanowisku, że wobec niemożności sprowadzania kości z krajów europejskich (zakazy wywozu) i zupełnej nieopłacalności przerobu kości z rynków zamorskich (egzotycznych), jedyną podstawą surowcową krajowego przemysłu przetwórczego kostnego jest zbiórka kości na rynku wewnętrznym.

Wynika stąd konieczność jak najdalej idącego zintensyfikowania zbiórki tego cennego surowca, zwłaszcza, że możliwości produkcyjne zakładów przetwórczych są bardzo znaczne i obecnie w całości niewyzyskiwane. Zwiększenie zasobów surowcowych pozwoliłoby na wzmożenie produkcji przetworów kostnych, z korzyścią dla całokształtu gospodarstwa narodowego.

Stwierdzić wszakże należy, iż w zakresie zbiórki kości **poczyniono w latach ostatnich bardzo duże postępy** i że rezultaty, osiągane obecnie na terenie Polski, tylko nieznacznie odbiegają od niemieckich, pomimo, iż w Niemczech prowadzono na tym odcinku szczególnie intensywną propagandę i zastosowano szereg rygorów administracyjnych, mających na celu jak najbardziej wydatne zwiększenie zbiórki kości. W Niemczech, wg oficjalnych danych, dociera do fabryk kleju około 22% teoretycznej ilości kości. Cyfra ta ostatnio podobno wzrosła do 30%. U nas jak widać z przytoczonych poniżej liczb — eksploatacja kości wynosi około 20% ilości teoretycznej (teoretyczna ilość kości, znajdujących się na rynku w Polsce oceniana jest na 80—100.000 t.).

Przykładowo przytoczyć można, że w roku 1935/36 zebrano w Polsce ok. 12.346 t., w 1936/37 — 13.756 t., w 1937/38 — 18.061 ton — czyli ostatnio osiągnięto rezultaty o ok. 50% lepsze od wyników roku 1935/36.

Zwiększenie rezultatów zbiórki kości w kraju w latach ostatnich zawdzięczać należy m. in. odpowiedniej organizacji rynku, polegającej przede wszystkim na stworzeniu szerokiej i gęstej sieci składnic oraz przedsiębiorstw handlowych, zajmujących się skupem kości. Niemniej jednak możliwości niewykorzystane są jeszcze b. duże.

W celu dalszego zwiększania rezultatów gospodarki odpadkami kostnymi należy jak najusilniej przeciwdziałać marnotrawstwu tego surowca, zarówno w jego postaci zasadniczej, jak w postaci zawartych w nim wartościowych składników, niszczejących na skutek nieumiejętnego obchodzenia się z kośćmi.

Niedostateczne uświadomienie społeczeństwa powoduje, iż największe źródła podaży kości, którymi są gospodarstwa domowe, dostarczają tego surowca w ilościach bardzo nieznacznych w stosunku do istniejących w tym zakresie możliwości.

Niezmiernie utrudnia wszelką akcję organizacyjną i w konsekwencji zmniejsza osiągane rezultaty zbiórki brak dostatecznego zrozumienia dla znaczenia wartości kości. Niejednokrotnie zamyka się istniejące składnice kości lub odmawia się zezwolenia na zakładanie nowych magazynów, nie tylko w większych lecz i w mniejszych miastach, motywując to zazwyczaj względami sanitarno-higienicznymi, niezawsze istotnymi.

Cała ta dziedzina przede wszystkim wymaga szybkiego unormowania, umożliwiającego bardziej intensywne niż dotychczas eksploatowanie zasobów kostnych.

Samorząd przemysłowo-handlowy opracowuje obecnie odpowiedni program, określający środki intensyfikacji gospodarki kostnej i usunięcia trudności przeszkadzających jej rozwojowi. Z wnioskami tymi samorząd przemysłowo-handlowy zamierza wystąpić do czynników miarodajnych.

Sprawa zbiórki kości jest analogiczną do sprawy odpadków towarów włóknistych papieru, sukna i odpadków metali.

W dzisiejszej dobie sprawy te muszą znaleźć właściwe rozwiązanie przez stworzenie unormowanego systemu zbiórki odpadków z równoczesnym zainteresowaniem tym zagadnieniem całego społeczeństwa.

Piegi usuwa radykalnie i zabezpiecza na przyszłość KREM PRECIOZA PERFECTION

Ciasnota mieszkaniowa rozluźnia się

Łodzi przybyło 2.203 nowych izb mieszkalnych

Chcąc przekonać się jak się przedstawia ruch budowlany w Łodzi zwróciliśmy się do Wydziału Statystycznego Zarządu Miejskiego gdzie uzyskaliśmy szereg zestawień cyfrowych ilustrujących dziedzinę budownictwa łódzkiego w okresie pierwszych czterech miesięcy roku bieżącego.

Okazuje się, że w tym czasie Łodzi przybyło 2203 nowych gotowych izb mieszkalnych. Cyfra ta dowodzi, że rozluźnić się musiała ciasnota mieszkaniowa na rynku łódzkim.

Szczegółowe zestawienia statystyczne stwierdzają, że w czasie od stycznia do kwietnia rb. rozpoczęto budowę 165 nowych budynków mieszkalnych oraz 60 nadbudówek i przebudówek. Nowe rozpoczęte domy obliczone są na 1447 izb mieszkalnych. W przybudówkach i nadbudówkach jest ogółem 365 izb mieszkalnych.

W omawianym czasokresie zakończono budowę 225 domów, obliczonych na 1779 izb mieszkalnych oraz 92 nadbudowy i przybudowy o 424 izbach mieszkalnych.

Podkreślić należy, że w budowie jest jeszcze 1812 izb mieszkalnych.

Znakomicie powiększy się ilość izb z chwilą oddania do użytku budowanego obecnie przez Zarząd Miejski w Łodzi osiedla robotniczego na Rokiciu. Osiedle to, jak wiadomo, w tej chwili jednoblokowe, złożone z 6 domów po 12 mieszkań w każdym, przysporzy Łodzi robotniczej 72 mieszkania.

Gdy nie możecie zmrużyć oczu...

postarajcie się uspokoić wasz system nerwowy. Zioła magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Pasiverosa", zawierające Passiflorę (Kwiat Męki Pańskiej) — roślinę o właściwościach uspakajających, łagodzą zaburzenia systemu nerwowego: nerwicę serca, bóle i zawroty głowy, uczucie niepokoju, oraz sprowadzają krzepiący naturalny sen, nie powodując przyzwyczajenia. Do nabycia w aptekach i drogeriach.

Wizytacja pasterska

JE, ks. Biskupa W. Jasińskiego

Dziś w godzinach popołudniowych wyjeżdża z Łodzi J. E. Ks. Biskup W. Jasiński, Ordynariusz Diecezji Łódzkiej w asystencji ks. prał. W. Burakowskiego — w celu odbycia wizytacji pasterskiej dekanatu łęczyckiego.

W Łęczycy pod przewodnictwem miejscowego starosty został zorganizowany Komitet przyjęcia Najdostojniejszego Pasterza, przybywającego do prastarego Grodu Łęczycy.

Do komitetu przyjęcia weszli przedstawiciele władz państwowych, miasta, organizacji Akcji Katolickiej oraz stowarzyszeń społecznych, kulturalno-oświatowych i młodzieży.

Wizytacja w Łęczycy potrwa trzy dni, po czym J. E. Ks. Biskup, kolejno odwiedzać będzie poszczególne parafie w dekanacie łęczyckim.

NA WIOSENNY URLOP 1 MAJA — 18 CZERWCA
DO WSZYSTKICH CELNIEJSZYCH KRAJOWYCH
LETNISK i UZDROWISK
na tanie pobyty ryczałtowe L. P. T.
KARTY UCZESTNICTWA WYDAJE
FRANCOPOL ŁODZ, PIOTRKOWSKA 104-a TEL. 240-40

Zjazd lekarski w Łodzi

w sprawie ubezpieczeń społecznych

W dniu 20 maja br. w Łodzi odbędzie się zorganizowany przez Związek Lekarzy Państwa Polskiego ogólnopolski Zjazd lekarzy, poświęcony zagadnieniom związanym z ubezpieczeniem społecznym na wypadek choroby. Zjazd wypełnią referaty Dr Dr: Alkiewicz — Poznań, Stefański — Warszawa, Owczarewicz — Warszawa, Rodziewicz — Warszawa, Witaszek — Poznań, Dłużniewski — Lublin, Bagdach — Warszawa, poświęcone zagadnieniom ubezpieczeń chorobowym w ogólności, oraz ubezpieczeniu pracowników państwowych, samorządowych, rolnych i ubezpieczeń prywatnych. Przewidziany jest również referat oświetlający zagadnienie ubezpieczeń z pkt. widzenia obronności Państwa. Zjazd zapowiada się bardzo licznie i budzi ogólne zainteresowanie, po raz pierwszy bowiem zorganizowany polski świat lekarski wypowie się w sposób zasadniczy na tematy związane z ubezpieczeniami.

Następnego dnia t. zn. 21 maja 1939 r. odbędzie się XX Doroczne Walne Zebranie Związku Lekarzy Państwa Polskiego w Łodzi.

POBÓR ROCZNIKA 1918.

Dnia 17 bm. o godz. 8 rano winni się stawić przed Komisją Poborową nr 1 przy ul. Ogrodowej nr 34 wszyscy mężczyźni, urodzeni w roku 1918, o nazwiskach na litery: F, L, zamieszkali na terenie III Komisariatu P.P.

Przed Komisją Poborową nr 2 przy Al. Kościuszki nr 19 winni się stawić tegoż dnia o godz. 8 rano mężczyźni wspomnianego rocznika, zamieszkali na terenie IV Kom. P.P., o nazwiskach, rozpoczynających się na litery: A, B, C, D, E, F.

ANDREW SOUTAR.

NOC ZGROZY

68

Przekład autoryzowany z angielskiego.

z najbardziej zdawkowym wyjaśnieniem zagadkowego zjawiska, jakby uważał, że rzecz rozumie się sama przez się, że Janith powinna wiedzieć, iż obserwował wejście i wyjście widma. Dla niego była to rzecz całkiem codzienna.

— No, więc — ciągnął nawiązując do swego przodka — Eugeniusz uciekł z Tower, ale nie obeszło się bez ofiar. Był zmuszony zabić kata, który mu zastąpił drogę. — Zaśmiał się demonicznie. — Ale dla wszelkiej pewności, żeby trup go nie zdradził, uciął mu język. — Komu by to przyszło do głowy? Rzadko kto wie, że umarli mogą mówić. Ale bez języka i umarły jest niemową. Kat nazywał się Goby i od tego czasu zawsze w tej rodzinie w każdym pokoleniu rodzi się niemowa. Ale pani przeczyta historię mego przodka Eugeniusza, wesołego awanturnika. To był człowiek! Chyba miał prawo zabić kata, który był naznaczony, żeby jego pozbawić życia? Czy droga pani potrafi sobie wyobrazić, co to znaczy, gdy się jest człowiekiem kulturalnym, obudzić się w celi więziennej o szarym świcie, zobaczyć nad sobą srogiego draba, ubranego czarno, i usłyszeć straszne słowa wyroku? Jeżeli pani zechce wydać sąd o takim człowieku jak mój przodek Eugeniusz, proszę wziąć pod rozwagę to, co powiedziałem.

Potrawy stygły, ale Janith nie mogłaby wziąć do ust ani kęsa, choćby były najwykwintniejsze. Sam Dargot nie wydawał się głodny, toteż nie zatroszczył się o Janith. Rozmawiając kruszył w palcach kawałek chleba.

A na dworze deszcz szumiał bez przerwy. Janith słyszała jęk i trzask drzew uginanych siłą wichury. Dargot nie uważał na pogodę. Jeżeli nasłuchiwał, to szmerów wewnątrz domu — domu nieoświetlonych korytarzy, ciemnych kątów i widmowych lśnień.

Janith, by nie ulec trwodze grożącej obłędem, usiłowała wmówić w siebie, że lord zainscenizował to wszystko dla celów literackich. Ale wyobraźnia obstawała przy prawdzie. Groza była zbyt realna — realna i niesamowita.

— Dom pusty — rozważała gorączkowo. — Okolica pusta. Skąd mi przyjdzie pomoc, jeżeli nie mogę nikogo wezwać?

Lord rozsiadł się w krześle i przyglądał jej się badawczo i krytycznie mówił:

— A znów mój przodek, Esmond Dargot... — Urwał, wstał, wziął świecę ze stołu i trzymając ją wysoko nad głową, podszedł do portretu wiszącego na ścianie. Sala jadalna służyła jednocześnie za galerię portretów rodzinnych. Janith dopiero teraz to spostrzegła. Zbyt była zdenerwowana, żeby się rozglądać. Lord przysunął świecę do portretu. — To jest Esmond.

Stare malowidło wyobrażało zawadiakę, podobnego z oczu i zmysłowych, okrutnych, bezwolnych ust do żyjącego przedstawiciela rodu Dargotów.

Postawił świecę na stole i usiadł.

— Do tego przodka nie żywię serdecznych uczuć — zwierzał się. — Miałem przez niego moc przykrości.

Gdyby Janith mogła odczuwać w tej chwili humorystyczną stronę rzeczy, roześmiałaby się z tych „przykrości".

Dargot ciągnął swoją opowieść:

— Esmond splamił naszą tarczę herbową w haniebny sposób. Brał mianowicie udział w rewolucji meksykańskiej. Uchodząc przed pościgiem, schronił się do klasztoru żeńskiego. Siostry okazywały mu anielską dobroć. Ukrywały go i żywiły, a gdy niebezpieczeństwo minęło, wypuściły w świat. Jednak Esmond źle się zorientował w sytuacji i wpadł w ręce rewolucjonistów. By uratować swoją skórę, wydał siostry, i klasztor został spalony.

Janith słuchała nie słuchając. Słowa dochodziły ją jakby z mętnej dali. Poruszała ustami w niemej prośbie wzywając narzeczonego głosem serca:

— Dennis, Dennis, ratuj mnie!

Dargot wziął nóż i opowiadając dzwonił monotonnie ostrzem w talerz.

— Słowem zdradził ów klasztor. Można uciąć język katowi i nie narazić duszy na potępienie, ale zdradzić klasztor i patrzeć, jak płonie, to zbrodnia, a za zbrodnię trzeba płacić. Najgorsze jednak jest to, że sam winowajca nie ponosi całkowitej kary, gdyż rozkłada się ona na pokolenia.

Znów urwał, z oczami utkwionymi wyczekująco w drzwiach. Te znów uchyliły się wolno i znów po sali wionął zimny przeciąg. Dargot jak przed tym przeprowadził wzrokiem niewidzialnego gościa, który przeszedł za krzesłem Janith i zniknął w ciemnym korytarzu.

— I ja muszę cierpieć za upiorny wybryk Esmonda — skarżył się lord. — On sam zginął od sztyletu — srebrnego sztyletu nie wiadomo z czyjej ręki. Widzę, że pani się zamyśliła. Jest nad czym. Dramat rozegrał się w pustym domu, takim jak ten. Srebrny sztylet spadł, rzec można, z powietrza i utkwił mu między łopatkami. Dużo czasu upłynęło, nim przyszli ludzie i znaleźli zabitego. Wyjęli sztylet z rany: ostrze było zimne jak lód. — Tu lord

Rycerski duch młodych Orląt

11-letnia dziewczynka chce być „żywą torpedą"

Młodzież szkół powszechnych w pierwszym szeregu ofiarności

(L.) **Do redakcji „Kuriera Łódzkiego" przyszła 11-letnia Maria Gruszczyńska, uczennica 4-ej klasy szkoły powszechnej, zgłaszając gotowość przyjęcia na siebie roli „żywej torpedy" w razie wybuchu wojny.**

11-letnia Marysia decyzję swą powzięła sama, nie pytając nawet o zgodę rodziców. Twierdzi, że w tak ważnej sprawie ona tylko może decydować. Uważa się zresztą za dostatecznie dorosłą, aby spełnić tak ważkie zadanie, gdyby zaszła potrzeba.

Współpracownik nasz odwiedził rodzinę pp. Gruszczyńskich, zamieszkałych przy ul. Tuszyńskiej 55. Tutaj ustalił, że bracia małej Marysi 25-letni Napoleon i 27-letni Alfred już uprzednio wyrazili gotowość ofiarowania się Ojczyźnie w razie wojny jako „żywe torpedy".

Gdy ojciec 11-letniej Marysi dowiedział się o wizycie swej córeczki w naszej redakcji oświadczył, że nie wiedział nic o jej zamierze, ale sam jako były wojskowy (chorąży WP.) żołnierz z czasów wielkiej wojny, gotów jest pójść w ślady swych dzieci.

Ochotniczych deklaracyj „żywych torped" zanotowano w ostatnich dniach bardzo wiele, zgłoszenie się jednak małoletniej dziewczynki urasta do znaczenia symbolu.

Łódzkie dzieci szkół powszechnych fundują samolot. Odmawiają sobie bułki na drugie śniadanie, poświęcają swe oszczędności zebrane na książeczki „ciułaczy", odmawiają sobie przyjemności, aby każdy grosz oddać na Fundusz Obrony Narodowej.

Te orle pisklęta, wśród których przoduje dziś 11-letnia Marysia Gruszczyńska, aż nadto nie lękają się niczego. Są wprost zuchwałe. Ich drobne ręce są równie mocne jak ręce dorosłych mężczyzn, ich małe pięści są tak samo twarde jak pięści każdego dorosłego Polaka, a duch ich — jedno jest tylko porównanie:

To jest wielki, rycerski duch młodych orląt!

* * *

W okresie od końca marca br. do 1 maja br. na cele dozbrojenia armii wielką ofiarność wykazały dzieci szkół powszechnych powiatu łódzkiego, które zarówno na POP jak i na FON oraz na ścigacz im. wicepremiera Kwiatkowskiego ofiarnie i chętnie oddawały swoje grosze.

Oto część zadeklarowanych ofiar:

Publiczna szkoła powszechna nr. 1 w Konstantynowie od siebie ofiarowała dwie obligacje służbowe Pożyczki Narodowej i zł. 50.— gotówką. Na POP dzieci subskrybowały zł. 120.—, przeznaczając je równocześnie na FON, a nauczycielstwo na sumę zł. 480.—

Publiczna szkoła powszechna nr. 3 w Konstantynowie zebrała wśród dzieci zł. 100.—, które przekazała na FON.

Publiczna szkoła powszechna nr. 3 w Zgierzu zebrała wśród młodzieży i organizacji szkolnych zł. 300.— na POP.

Publiczna szkoła powszechna nr. 4 w Zgierzu wpłaciła na POP zł. 385.— na ścigacz zł. 44.— i na FON zł. 100.—, razem złotych 529.—

Wymienioną sumę zebrano: od dzieci 289 zł. 40 gr., Spółdzielnia Uczniowska zł. 101.—, Koło PCK i LOPP po zł. 17.— oraz od nauczycielstwa i kierownictwa szkoły zł. 105.—, nie licząc sum subskrybowanych na POP.

Publiczna szkoła powszechna nr. 5 w Zgierzu subskrybowała na POP zł. 300.— Są to pieniądze zebrane w ciągu roku szkolnego przez dzieci kl. 4-ej i 7-ej na wycieczkę. Na FON zebrano zł. 60.— Na ścigacz im. E. Kwiatkowskiego SKO i Spółdzielnia Uczniowska złożyły zł. 40.—

Publiczna szkoła powszechna nr. 6 w Zgierzu złożyła na POP zł. 251.—, na FON zł. 101.— na ścigacz zł. 25 gr. 75 na FOM zł. 20.— razem zebrano 402 zł. 75 gr.

Publiczna szkoła powszechna nr. 7 w Zgierzu zebrała zł. 140.— na POP a bony i obligacje przekazano na FON. Oprócz tego zebrano na FON zł. 100.— i na ścigacz zł. 25.—

Publiczna szkoła powszechna st. I-go w Adamowie Starym subskrybowała na P. O. P. zł. 20.— a na ścigacz zł. 5.—

Publiczna szkoła powszechna w Saniach na pożyczkę wpłaciła zł. 20.—, a na ścigacz zł. 5.—

Publiczna szkoła powszechna w Jedliczu przekazała obligacje POP na FON oraz na ścigacz złożono zł. 20.—

Publiczna szkoła powszechna w Dąbrówce Wielkiej subskrybowała 1 bon POP również Spółdzielnia Uczniowska wpłaciła za 1 bon. Na ścigacz wpłacono dotychczas zł. 6 gr. 46.

Publiczna szkoła powszechna st. II-go w Andrzejowie złożyła na FON zł. 52 gr. 70, subskrybowała 2 bony na POP oraz na ścigacz zebrano zł. 10.—

Publiczna szkoła powszechna st. I-go w Antoniewie Stokach subskrybowała 2 bony na POP.

Publiczna szkoła powszechna st. II-go w Nowosolnej złożyła na POP zł. 60.—, na FON zł. 12.—, na FOM zł. 10.— oraz na ścigacz im. E. Kwiatkowskiego zł. 12 gr. 65

Publiczna szkoła powszechna st. III-go w Stokach Sikawie wpłaciła ogółem zł. 430 gr. 36, a mianowicie dzieci szkolne zebrały na 8 bonów POP — zł. 136.—, harcerze wpłacili na 2 bony — zł. 34.—, Koło absolwentów publ. szk. powsz. za 1 bon — zł. 17.—. Na FON szkoła zebrała od dzieci, imprez urządzanych i przekazanego wynagrodzenia za kurs przedpoborowych zł. 220 gr. 71. Harcerze na FON wpłacili zł. 15.—

Publiczna szkoła powszechna st. III-go w Kałach złożyła na FON zł. 156.—, na ścigacz im. E. Kwiatkowskiego zł. 43.—

Publiczna szkoła powszechna st. III-go nr. 1 w Radogoszczu na FON złożyła zł. 186 gr. 40 jest to dobrowolna ofiara na FON szkoły.

Publiczna szkoła powszechna st. III-go nr. 2 w Radogoszczu złożyła zł. 100.— na FON.

Publiczna szkoła powszechna st. I-go w Olechowie zakupiła 1 bon POP.

Na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej nauczycielstwo szkół powszechnych powiatu łódzkiego zadeklarowało ogółem złotych 35.520.—. Kwota subskrybowana jest wyższą o osiem tysięcy złotych od sumy przewidzianej normami ustalonymi przez Centralną Komisję Porozumiewawczą.

Nauczycielstwo niektórych szkół powszechnych w powiecie łódzkim przekazało jednocześnie zadeklarowane na POP sumy na cele FON a mianowicie:

11 szkół powsz. gm. Brójce i gm. Nowosolno zł. 3.800.— z gminy Chojny szk. powsz. nr. 4 oraz szkoły w Zarzewie i Widzewie zł. 1.340.—, szkoły powsz. nr. 4, 5, i 6 w Zgierzu oraz szkoła powsz. w Jedliczu, gm. Brużyca Wielka łącznie zł. 2.740.-

* * *

Nie sposób nie podkreślić w tej wielkiej akcji zasług nauczycielstwa polskiego szkół powszechnych. O ich obywatelskiej pracy, można mówić tylko z najwyższym entuzjazmem!

W dniu 14 b. m. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 58

ś. † p.

JÓZEF NĘDZA

O wyprowadzeniu zwłok ze szpitala im. Prezydenta Mościckiego we środę, 17 maja r. b. o godz. 18 ej zawiadamiają pozostali w żalu

ŻONA i BRAT.

Ogólnopolski zjazd

Naczelnych władz Akcji Katolickiej w Warszawie

W dniu 17 maja br. rozpocznie się dwudniowy zjazd naczelnych władz Akcji Katolickiej w Warszawie.

W zjeździe biorą udział przedstawiciele Dostojnego Episkopatu do spraw A. K., prezesi Związków Krajowych i Diecezjalnych Instytutu oraz Asystenci i Dyrektorzy Diec. Instytutu A. K.

Z Łodzi na ogólnopolski zjazd wyjechali: ks. kan. S. Nowicki i p. prof. Z. Podgórski.

Na zjeździe omawiane będą sprawy organizacyjne i programowe.

Czasowe unieruchomienie tkalni i wykończalni

w zakładach K. Steinerta w Łodzi

Zwolniono 600 robotników

Jak się dowiadujemy, w zakładach przemysłowych Karola Steinerta zawieszona została praca w oddziale tkalni, zatrudniającej 500 robotników. Ponadto to wypowiedziano pracę 100 robotnikom w oddziale wykończalni, który zostanie unieruchomiony w bież. tygodniu. Ogółem zatem przerwie pracę 600 robotników.

Jak nas informują, unieruchomienie tkalni i wykończalni zakładów Steinerta jest przejściowe. Firma spodziewa się dopływu znaczniejszej gotówki, już w niedługim czasie, dzięki czemu nastąpi ponowne pełne uruchomienie tkalni i wykończalni.

Roczny wysiłek „Szkoły Pracy"

dał bogaty plon wychowawczy

Istniejąca na terenie Łodzi Społeczna Koedukacyjna Szkoła Powszechna p. n. „Szkoła Pracy", wierna starej tradycji (dawniej Miejska Szkoła Pracy) ustawicznie szuka dróg, mających na celu nie tylko kształcenie umysłów młodocianych, lecz tworzenie z tych kadr dziecięcych przyszłych zastępów obywatli karnych i obowiązkowych, wartościowych dla Polski.

I oto gdy jesień polska stała się brzemienną w wypadki dziejowe, dzieci ze „Szkoły Pracy" na godzinach wychowawczych powzięły zgodnie uchwałę, by wszelkie imprezy organizować z myślą: „Nasza Polska z każdym dniem będzie silniejsza!"

Jest miesiąc maj, Oto jak przedstawia się bilans rocznej pracy dziatwy tej szkoły.

Listopad — Święto Niepodległości. — Dziatwa uczciła je, kojarząc ze swym świętem wewnętrznym (dzień imienin kierownika) i zebrane fundusze w sumie zł. 100.— przekazała na „Ścigacz".

Marzec — dzień imienin Wodza Narodu. W dniu 18 marca zorganizowano wspaniałą akademię, na której dzieci wykonały pomysłowy program, a uzyskane tą drogą pieniądze w sumie 110 złotych przekazały na FON jako dar imieninowy swemu ukochanemu Marszałkowi. W tydzień później klasy starsze zebrały dodatkowo zł. 30.— i zamiast kwiatów w dniu imienin wychowawczyni kl. 6-ej, ofiarowały tę kwotę na dozbrojenie armii.

Gdy zawitał miesiąc maj, tak smutny przez bolesną rocznicę śmierci Wielkiego Marszałka, gdy dzieci posłyszały o chmurach, wiszących nad naszą Ojczyzną zdawały się wołać za zmarłym Wodzem: „Nie oddamy ani piędzi ziemi polskiej i nie pozwolimy, aby uszczuplono nasze granice, do których mamy prawo".

I w zrozumieniu tej myśli przeszły dzieci „Szkoły Pracy" w swych ofiarach same siebie.

Oto klasy starsze uchwaliły wyrzec się radości, jaką im co roku dawały wycieczki szkolne, a uzyskane tą drogą pieniądze oraz zbierane oszczędności na książeczkach szkolnych bodaj w części, niektóre w całości przekazać na FON. Jak dalece były ofiarne dzieciaki w swych poczynaniach, niech mówią same fakty: wiele spośród dzieci postanowiło nie chodzić do kina, by tylko jak najwięcej zebrać oszczędności, a Zygmuś z klasy 6-ej sprzedał nawet swe ulubione króliki.

Jakie rozwiązanie znalazł ostatni wysiłek dziatwy — oto zestawienie:

gotówką wpłacono na FON zł. 532 groszy 43, ponadto:

1 obligacja Pożyczki Narodowej na zł. 100.—, 4 obligacje Pożyczki Narodowej po zł. 50.— razem zł. 200.—, 2 bony POP po zł. 20.— razem zł. 40.—; 1 obrączka, 1 bransoletka ze srebrnych monet, 1 bransoletka — srebrny łańcuch, 1 torebka srebrna, 2 spinki srebrne, 1 monogram srebrny, 20 szt. różnych monet.

Takim to wysiłkiem całego roku dzieci „Szkoły Pracy" zdają się być widomym czynnikiem, realizującym wielkie słowa Józefa Piłsudskiego:

„Dobre wojsko nie może istnieć bez dobrego wionego dobrym duchem obywatelskim społeczeństwa, którego ideały znowuż nie mogą być urzeczywistnione bez dobrego wojska".

„Dni Morza" w Łodzi

w dniach 25. VI — 2 VII

Sytuacja obecna wskazuje na silną i niezłomną wolę Narodu i Państwa Polskiego „trzymania się morza" na prastarym wybrzeżu bałtyckim.

Dlatego też w roku bieżącym — wzorem lat ubiegłych — Liga Morska i Kolonialna organizuje w okresie od 25 czerwca do 2 lipca „Dni Morza".

Chodzi tu o zamanifestowanie wobec całej Polski i świata niezłomnej woli i siły Narodu zachowania pełnej niezależności polskiego ludu nadmorskiego i całkowitej niezawisłości politycznej Pomorza.

Jako hasło naczelne „Dni Morza" ustalono: „Nie damy się odepchnąć od Bałtyku", dodając apel „Dozbrójmy Polskę na morzu".

Liga Morska i Kolonialna Okręgu Łódzkiego podjęła już prace przygotowawcze, związane z organizacją „Dni Morza" na terenie Łodzi i województwa łódzkiego, aby mogły one w konsekwencji stać się wielką manifestacją społeczeństwa na rzecz tak żywotnej dla Polski sprawy, jaką stanowi trwały dostęp do morza i na morza.

Gruźlica płuc jest nieubłaganą i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi

PRZY ZWALCZANIU CHOROB PŁUCNYCH, BRONCHITU uporczywego, męczącego kaszlu, GRYPY i t. p. stosują pp. lekarze —

„BALSAM TRYKOLAN"

Gąseckiego, który ułatwia wydzielanie się plwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

Sprzedają apteki

Za obrazę Narodu Polskiego

Sąd skazał Olgę Salman na 6 mieś. więzienia

Przed Sądem Okręgowym stanęła wczoraj pod zarzutem obrazy narodu polskiego, robotnica fabryki J. Krotoszyńskiego w Pabianicach, Olga Salman.

Salmanowa znana była na terenie fabryki z tego, że zawsze odnosiła się wrogo do wszystkiego tego co polskie.

W dniu 24 marca kilka robotnic zebrawszy się wspólnie narzekały, że Hitler, dążąc do wojny sprowadza tyle nieszczęść na świat.

Na te żale Salmanowa bardzo ostro zareagowała, oświadczyła, że Hitler musi tu przyjść, aby zrobić w Polsce porządek.

Następnie ostro krytykowała stosunki w Polsce i zapewniała wszystkich o konieczności zwycięstwa Hitlera.

Sama na kolanach zaniosę mu bukiet kwiatów, gdy tu wejdzie — mówiła.

Wystąpienie to zrobiło na terenie fabryki wielkie wrażenie. Obrażeni robotnicy zwołali natychmiast zebranie, które uchwaliło, aby pozbawić pracy Salmanową.

Poza tym złożono zameldowanie w policji. Przeprowadzono dochodzenie, w wyniku którego Olga Salman zasiadła na ławie oskarżonych.

Do winy się nie przyznała.

Po przeprowadzeniu przewodu, który całkowicie potwierdził winę oskarżonej, sąd skazał ją na 6 miesięcy więzienia.

Rozprawie przewodniczył s. Kozowski, oskarżenie wnosił prok. Kopczyński.

Baczność Nowi i Dawni

Prenumeratorzy zamiejscowi

którzy wpłacą prenumeratę

„Kuriera Łódzkiego"

za miesiąc maj 1939 r.

otrzymają bezpłatnie dwa przepiękne dodatki książkowe p. t.

„KREWNI"

I i II-gi tom

Józefa Korzeniowskiego

Te same dodatki książkowe otrzymają również

wszyscy nowi Prenumeratorzy

wpłacający prenumeratę za miesiąc maj. Wysyłka książek nastąpi 20 maja. Prosimy zatem nie pomijać nadarzającej się okazji i natychmiast wpłacić prenumeratę, by otrzymać wymienione wartościowe dodatki.

P. S.

Zaznaczamy, że wyżej wymienione książki będą w estetycznej okładce i na dobrym papierze, nie mówiąc o wysokiej wartości literackiej.

Administracja

Kolonie letnie

Rodziny Urzędniczej

Zarząd Stowarzyszenia R. U. opierając się na doświadczeniu z lat ubiegłych przystępuje do organizowania tegorocznych kolonii letnich dla dzieci. Kolonie byłyby urządzone w pięknych miejscowościach na Podkarpaciu, przy czym pod rozwagę są brane następujące miejscowości: Zaleszczyki wzgl. Bąkowice pod Chyrowem (dla dziewcząt) oraz Sołotwina pod Nadwórną (dla chłopców). Kolonie projektuje się prowadzić przez okres 6-tygodniowy w okresie wakacyjnym tj. od początku lipca do połowy sierpnia rb.

Równocześnie Zarząd Stowarzyszenia prosi zainteresowanych P.P. Członków Stowarzyszenia o przybycie na informacyjne zebranie rodzicielskie, które odbędzie się dnia 24 maja rb. o godz. 17.00 w sali nr 31 Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego.

ROZBIÓRKA RUDER.

W roku bieżącym Inspekcja Budowlana Zarządu Miejskiego planowała rozbiórkę 200 starych rozsypujących się domków drewnianych. Ze względu jednak na brak tanich mieszkań robotniczych, czyniąc zadość prośbom mieszkańców dzielnic robotniczych Zarząd Miejski postanowił ograniczyć akcję rozbiórki i rozbierać tylko te domy drewniane, które grożą niebezpieczeństwem i nie są zamieszkiwane przez sfery najuboższe. Tego rodzaju domków będzie rozebranych 50. W ten sposób zniknął już drewniak przy ul. Andrzeja na przeciw gmachu KKO m. Łodzi, szpecący estetyczny wygląd tej ulicy, oraz drewniak rzekomo zabytkowy, pamiętający czasy Łodzi rolniczej, przy ul. Lutomierskiej i Zgierskiej naprzeciwko kościoła W.N.M.P. na Starym Mieście.

Firanki i materiały firankowe (siatki i koronki)

w dużym wyborze po najniższych cenach poleca

»DYWAN« właściciel Ryszard Mayer Zawadzka 1, róg Piotrk.

CUCHNĄCY RÓW NA CHOJNACH BĘDZIE PRZYKRYTY DOPIERO W R. 1940

W związku z dezyderatami mieszkańców Chojen odnośnie koniecznego uregulowania sprawy rowu, biegnącego przez południowo - wschodnią część Chojen równolegle do ul. Śląskiej, następnie przecinający ul. Karpią, Malczewskiego, Mazurską i Odyńca, Wydział Techniczny Zarządu Miejskiego informuje, że Oddział Drogowy przewiduje w swoim programie robót odwodniających wykonanie krytego kanału na całej długości omawianego odcinka rowu. Obecnie jednak nie może przeprowadzić projektowanych prac, ponieważ ze względów technicznych należy uprzednio wykonać przebudowę dolnych partyj rowu tego, tzn. połączyć go z nieuregulowanym korytem rzeki Jasień.

W tym celu Oddział Drogowy już w roku ubiegłym spowodował pokrycie dolnego biegu rowu na odcinku od ul. Pięknej do ul. Rzgowskiej, zaś w roku bieżącym zostanie wykonany dalszy odcinek wzdłuż ul. Rzgowskiej od ul. Leonharda do posesji Stolarowa. Dopiero po zakończeniu przez przedsiębiorstwo miejskie „Kanalizacja i Wodociągi" omówionych prac Oddział Drogowy będzie mógł przystąpić do przykrycia otwartego rowu. Całość robót będzie podzielona na 3 — 4 etapy, a roboty będą prowadzone od ul. Dąbrowskiej do ul. Kraszewskiego. Rozpoczęcie tych robót w początku roku 1940.

DYŻURY APTEK.

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: Sokołowska Dancerowa, Zgierska 63, W. Groszkowski 11 Listopada 15, T. Karlin Piłsudskiego 54, R. Rembieliński, Andrzeja 28, Chądzyńska, Piotrkowska 165, E. Miller Piotrkowska 46, G. Antoniewicz Pabianicka 56, J. Unieszowski Dąbrowska 24a.

Król belgijski Leopold w towarzystwie swych dzieci następcy tronu ks. Baudoina, ks. Józefiny Charlotty dokonał otwarcia międzynarodowych konkursów hippicznych w Brukseli.

ZŁOTE USMIECHY FORTUNY.

Pełna tabela wygranych 4-ej Loterii Państwowej.

Pierwsze ciągnienie

50.000 zł. — 93032.

15.000 zł. — 11167. 153757.

10.000 zł. 29863 1368 101835 122498 140077

5.000 zł. — 38643 50451 73173 161515.

2,500 zł. — 22935 36968 55346 63462 70949 72320 120126 123446 134348 141780 15500 159801 160846

2.000 zł. — 7636 16390 17103 28931 34640 35713 g0911 53268 55417 59045 66154 79166 125298 138207 147158

1.000 zł. — 175 1790 1310 4643 1891 7151 7738 9808 10222 10800 14020 22865 34328 43439 46490 52155 87580 61607 64742 6837 69781 80864 87484 96759 100217 101034 117066 130280 138885

576 622 709 77 88 112019 173 298 302 65 643 773 822 79 968 113196 588 714 888 916 114008 173 282 464 508 23 62 76 96 646 65 919 46 11500 216 301 505 6 663 718 80 856 94 11227 3 357 649 703 117127 254 351 5677 806 988 118129 82 282 409 56 567 700 8 119046 88 108 373 406 99 508 30 619 30 837

120021 86 290 312 66 72 432 81 516 630 46 798 997 86 121122 205 67 79 353 454 64 704 930 122071 2 311 622 904 123053 139 314 41 49 98 468 70 75 741 954 69 124047 151 69 271 85 89 436 73 540 78 629 725 841 125083 241 43 87 415 680 92 860 99 126247 772 814 908 30 127128 207 73 84 301 491 519 31 894 96 956 82 97 128021 71 102 369 539 72 750 813 129019 42 350 561 920 23 43

130205 362 450 83 532 95 675 776 855 131070 115 78 481 89 523 67 97 679 749 963 132017 192 255 331 58 97 670 939 133150 72 274 77 83 535 36 675 795 846 58 98 992 134063 226 476 89 99 561 690 794 808 14 50 915 75 135087 190 491 586 681 96 882 913 43 72 75 136000 15 161 221 28 444 569 723 91 997 137446 94 768 79 138060

Największa wygrana w 8 dniu ciągnienia 44 Lot.

Zł. 50.000.- na Nr. 159.132

padła w KOLEKTURZE

BOLESŁAWA BONCZYKA

Łódź, Piotrkowska 117 — Zgierz, Pierackiego 22

Wygrane po 250 złotych

38 165 245 60 409 903 28 1044 339 96 418 630 748 85 856 902 034 112 44 467 562 668 709 97 836 84 957 62 77 3011 36 70 152 249 69 431 718 981 4140 54 269 404 5 571 637 84 752 62 84 890 5011 65 98 314 465 95 505 14 175 820 30 37 39 43 979 91 6035 83 227 31 519 717 806 26 44 7076 95 241 432 84 93 661 70 701 21 33 38 47 809 56 89 933 38 8054 0631 120 76 430 78 533 41 98 738 818 990 9005 40 186 329 46 649 92 786 943

10063 81 227 395 438 93 558 624 731 40 42 913 54 11041 223 46 808 50 65 955 12133 51 93 276 341 451 507 79 761 816 21 13117 29 93 68 323 58 426 45 508 68 636 50 868 926 35 56 59 14105 18 32 77 321 70 459 510 15 674 77 821 23 979 15088 111 88 329 432 57 57 95 556 94 607 738 833 43 902 57 69 16011 55 237 487 939 17072 105 73 99 256 64 316 34 512 29 85 607 31 72 18154 470 541 70 95 18047 65 93 199 235 516 639 701 862 982 19154 470 541 70 95 602 735 805

20272 221 25 307 403 44 64 66 91 520 616 23 826 49 69 69 75 937 90 21088 150 55 60 224 497 538 45 639 30 54 80 817 914 76 22016 107 275 468 514 16 33 82 762 880 23151 238 422 93 521 49 92 651 856 956 24136 296 355 77 403 65 644 70 700 858 25062 127 213 582 637 778 803 63 67 908 67 26003 28 91 152 89 251 53 72 75 90 380 438 35 64 502 635 69 706 85 850 83 27020 67 315 76 95 407 11 514 641 90 772 970 28180 94 96 255 410 516 73 79 92 635 67 77 725 812 21 35 69 29025 154 281 88 365 424 31 6 55 66 506 53 800 79 916

30075 94 211 331 424 65 695 709 10 37 90 893 913 31313 31 485 551 85 603 12 716 33 74 821 33 80 996 32153 83 90 99 234 401 48 563 82 99 626 98 780 896 33055 125 68 333 42 68 88 437 571 692 756 81 83 80 9 807 34297 303 20 21 459 685 802 10 60 95 983 35030 49 76 211 76 77 319 436 569 892 917 36142 289 98 301 402 36 50 590 745 933 37002 75 222 339 474 78 574 607 731 77 940 38123 207 62 89 93 560 645 54 59 701 922 53 89 95 39048 75 386 473 534 99 756 90

40063 108 29 3264 474 646 801 975 93 31478 41478 606 79 764 815 42054 264 323 498 572 83 815 21 43011 78 228 61 376 468 93 656 719 82 807 14 907 28 44110 310 49 71 80 419 54 519 92 95 663 88 784 994 45087 235 46 62 80 309 67 407 580 731 67 93 844 79 914 48 46067 106 65 295 327 614 740 817 34 53 58 88 911 47 47027 61 85 87 443 505 22 602 97 939 69 48004 111 352 689 774 82 931 51 78 49112 237 76 553 711 882 911 64 73

50156 306 33 41 57 57 85 433 56 514 70 696 746 852 68 932 36 51041 100 15 49 486 532 631 87 52021 58 204 360 79 557 556 700 89 9 831 920 53077 88 433 5745 842 80 941 5404 4186 225 315 726 76 830 55104 38 93 266 86 466 594 606 727 826 42 56031 140 262 95 355 77 419 99 613 85 86 57075 111 87 219 31 29 423 576 83 99 633 72 979 84 58061 107 242 93 403 532 617 77 744 837 938 59095 138 349 483 524 26 60 617 845

60067 352 69 92 94 429 92 585 92 713 60 96 61112 55 84 249 70 331 42 487 97 748 893 62044 13 121 46 3 217 31 86 315 47 84 646 774 808 55 63161 297 313 476 85 630 712 840 979 95 64162 213 406 13 509 672 866 071 59 200 96 360 475 89 508 36 98 658 726 88 832 66011 158 241 433 80 557 613 17 56 97 700 67988 300 48 18 549 632 96 68152 263 552 806 88 986 89032 362 503 674 777 911 68 97

70096 275 474 716 50 57 58 99 71067 99 307 461 66 83 521 61 667 68 812 43 46 72013 30 69 219 637 59 774 73230 33 405 732 44 71 954 74019 79 83 166 291 499 548 93 700 802 996 75152 70 93 295 319 500 29 48 609 54 76179 91 423 83 716 830 46 970 82 77034 165 248 308 438 564 89 859 68 78038 65 169 292 406 55 80 933 38 65 86 79031 279 91 509 747 52

80033 254 464 521 27 892 81021 68 150 290 381 91 510 669 753 67 82137 51 296 402 31 61 557 99 788 83070 81 115 76 280 93 197 535 71 731 65 904 35 88 84751 67 97 856 85089 101 2 67 292 313 441 93 564 633 54 778 871 75 914 20 23 55 86104 267 589 743 87146 19 606 91 731 965 88164 91 349 59 402 735 97 89155 423 585 628 79 721 56 931

90099 119 216 84 851 52 400 24 584 91018 96 550 605 964 92079 155 78 414 507 73 788 93078 97 158 372 94 587 623 988 94091 285 310 441 64 535 651 783 84 828 95098 121 228 97 346 412 533 80 610 96007 19 52 241 47 303 7 80 403 572 630 59 91 845 48 70 97070 119 238 39 58 659 354 433 502 18 750 844 64 928 36 64 981 003 654 928 36 64 98100 43 65 307 405 7 38 504 27 99294 529 54 799 919

1000063 68 280 434 93 580 625 101006 77 253 357 426 81 559 611 8 782 89 14 4 949 102015 55 72 173 209 99 346 497 645 67 103125 276 556 88 104024 58 282 337 39 409 30 677 82 752 812 25 77 926 82 105057 108 13 59 207 496 751 921 106056 445 861 76 929 31 107116 223 50 381 532 42 57 736 82 866 966 82 108166 277 422 45 72 750 868 952 109103 48 205 25 33 662 839

110269 529 764 11113 52 82 277 343 88 420 495 511 706 815 27 83 13965 159 89 221 307 37 439 49 77 639 57 748 853 932

140068 119 80 239 4 343 69 585 672 705 24 835 47 997 141032 92 224 61 63 83 328 30 41 485 615 41 42 782 905 31 37 68 142024 66 165 265 96 408 515 636 742 835 84 919 143126 387 495 633 60 821 917 144138 242 62 68 79 376 86 476 84 735 827 914 36 145014 101 42 80 253 81 637 808 61 70 146007 273 300 515 989 147035 135 89 480 510 713 33 848 92 961 77 95 148021 87 125 46 273 320 37 483 504 696 777 862 98 910 149108 15 219 72 402 22 209 694 845 50 76

150009 109 230 814 48 90 151058 63 72 297 301 69 456 544 601 90 92 964 152136 346 65 418 547 93 618 54 782 801 91 983 98 152325 53 66 520 47 64 832 83 923 154044 89 141 871 815 19 919 155262 95 426 508 652 156027 31 571 71 844 947 157023 93 101 60 25 221 73 385 468 81 683 779 904 53 158021 52 53 286 309 13 46 68 554 622 82 892 95 926 58 65 159023 82 104 12 213 384 492 520 740 63.

160008 09 44 217 313 17 551 601 765 960 161231 88 94 325 591 806 917 162178 320 386 405 639 67 729 65 73 894 927 31 163095 240 357 74 477 79 601 866 87 988 164062 74 213 519 673 731 48 55 80 894.

Drugie ciągnienie

20.000 zł. — 148277

50.000 zł. — 159132

25.000 zł. — 133720 139914

10.000 zł. — 81103

5.000 zł. — 5035 27042 52301 56715 57228 91202 95223 108414 120704 131771 138633 143605 144692 153738 155873 161867

2.000 zł. — 18031 29948 50356 59029 64761 69652 82687 91875 97138 119772 121015, 122027 122840 128026

1.000 zł. — 4970 12427 26749 28578 42063 50975 56405 67640 94407 106982 109539 113109 114092 116676 120831 122825 125308 128299 134427 139184 142135 143649 153538 155752 158443, 159761 160749 162606

Wygrane po 250 złotych.

110 35 665 197 1243 308 44 483 537 825 956 2021 71 84 92 125 71 228 468 645 91 82 812 971 3461 525 82 98 719 849 914 4244 55 82 431 432 76 82 590 613 88 777 97 868 71 992 5480 571 725 28 945 6065 270 305 472 415 88 830 7080 119 46 306 8 93 596 621 46 827 60 43 60 926 94 8003 46 163 321 361 496 643 50 9049 115 258 596 750 66 95 825 38 858 73.

10017 32 47 205 343 83 554 57 615 34 65 785 919 70 76 84 11037 103 40 357 483 979 12079 270 319 76 84 1107 103 40 357 483 798 13023 76 89 92 178 95 348 609 833 1411 407 645 741 847 15243 406 615 2 669 956 16006 175 248 71 460 69 546 639 883 17004 83 415 577 86 619 34 43 755 41 18047 63 77 83 205 309 10 446 798 760 917 58 90 19018 94 508 724 817 977.

20084 103 11 37 330 61 557 69 743 944 21031 50 182 221 83 515 645 88 743 802 36 925 93 22014 17 152 208 13 29 82 522 728 937 90 96 3003 84 140 77 280 304 76 409 12 66 545 85 647 950 99 24017 115 260 438 45 500 647 737 963 79 25030 35 88 183 92 211 86 446 50 572 633 55 74 88 92 736 61 976 26011 30 31 41 101 304 67 95 439 570 675 765 842 34 48 982 27130 213 381 662 714 897 28008 47 82 108 259 352 60 467 577 662 748 65 864 29343 89 476 82 651 986.

3000 47 64 160 209 87 343 76 426 535 39 719 829 950 31048 253 76 350 99 460 500 655 72 832 85 922 65 32242 430 73 425 26 49 583 87 675 79 33026 242 476 526 737 89 820 27 34003 15 173 77 227 76 81 342 56 506 84 505 729 40 68 882 908 35051 238 361 631 36 90 723 39 829 963 66 75 36005 30 22 37 138 206 70 405 27 65 516 609 16 97 830 38 970 37027 49 258 320 86 90 430 89 557 662 78 87 88 92 820 46 900 36083 133 35 255 96 369 555 780 847 850 32216 87 341 604 12 59 622 95 813.

40034 240 357 465 571 819 49 77 947 63 79 41224 306 78 511 38 637 48 797 957 941 42164 248 501 649 714 79 43110 39 42 401 522 779 913 94 44093 210 370 98 307 94 467 69 568 605 39 99 870 986 45038 127 208 428 508 12 632 94 95 719 903 46117 317 217 341 569 619 817 60 92 954 78 96 48148 253 388 458 502 6-15 88 762 824 83 49411 81 659 65 825 37 922.

50097 211 389 465 526 697 751 833 930 51132 262 87 307 09 33 505 671 868 671 868 901 64 73 52011 83 139 336 487 730 811 50 53027 210 327 37 38 583 617 876 54021 22 143 390 432 649 702 65 878 55003 113 21 72 523 73 79 779 814 56006 13 149 92 287 372 478 92 599 710 804 949 57056 124 40 281 345 418 516 93 620 94 97 859 94 963 94 58066 174 87 209 34 58 519 752 814 35 94 954 61 95 59103 66 94 304 95 543 94 654 95 770 83 884 58 990

60136 288 351 505 609 41 732 965 61128 29 34 63 71 211 477 595 998 62094 107 15 84 223 354 843 63034 86 122 328 531 603 702 68 928 85 64178 87 89 237 224 56 432 525 647 779 841 68 87 977 65045 88 100 32 621 709 66361 862 958 67278 319 651 99 68042 97 141 71 73 303 441 522 962 69146 81 86 90 316 584 928

70015 111 46 228 372 625 731 845 91 993 71100 293 396 498 860 996 72014 16 172 220 309 83 400 561 602 715 41 939 73018 64 213 335 90 434 56 844 959 74025 86 150 93 250 311 42 58 459 511 631 825 900 25 75119 90 253 378 562 66 73 848 99 407 507 76019 36 39 98 251 300 35 411 22 40 649 793 849 77079 275 96 443 46 552 8 8661 914 41 61 74 78073 110 296 368 74 467 518 78 859 74 79264 720 63 865 959 69

80028 286 323 67 526 84 601 716 887 81145 47 427 631 55 741 69 82063 70 149 72 85 276 335 68 510 609 88 726 858 83219 88 323 575 799 803 33 52 86 924 84068 201 424 48 97 535 614 764 849 932 85183 221 32 492 989 86004 103 434 65 68 551 88 649 741 58 76 990 87046 175 318 535 68 85 676 707 46 897 925 50 88242 57 76 514 47 54 672 771 953 89177 223 609 58 720 860 940

90090 320 683 781 892 91471 905 52 86 642 745 50 853 88 92092 213 31 436 809 23 93109 15 215 606 739 55 70 831 94067 171 374 493 660 86 95235 58 88 432 552 63 90 96072 86 120 68 120 67 264 874 574 92 654 941 55 97027 121 88 339 513 45 781 854 920 78 98695 800 42 99053 235 430 93 840 965

100022 176 362 453 71 97 521 33 84 726 33 869 87 101096 118 28 51 273 307 11 43 93 743 836 67 88 912 18 102041 184 525 61 655 103089 139 313 509 626 718 91 961 62 104264 77 351 406 32 711 105219 330 431 82 732 866 106120 30 63 490 816 58 107127 237 322 46 536 73 666 934 108102 61 288 524 67 664 82 710 958 109150 336 654 729 54 68 869 933

110041 47 178 472 503 8 24 798 868 111161 98 507 631 17 910 112407 80 712 889 113045 112 207 397 414 48 584 697 779 807 20 32 920 114016 143 83 281 430 635 98 817 86 934 115171 233 54 317 21 452 581. 650 851 976 116076 282 86 363 402 43 599 811 974 117022 77 301 438 85 512 737 805 90 999 118218 73 346 69 98 479 549 64 790 879 99 119277 578 679 735 67, 95 830

120075 89 111 99 258 412 566 706 18 927 121019 36 69 138 73 216 19 466 567 69671 72 787 915 122091 132 238 58 642 876 983 123255 410 552 624 78 800 12 40 43 940 82 124048 75 180 401 503 36 730 125164 300 40 452 790 958 126117 27 216 71 899 960 62 127012 73 150 438 622 49 99 755 833 905 27 128057 73 96 151 60 83 555 687 775 902 129087 112 227 37 93 347 408 539 651 772 933 75

130074 169 443 560 79 634 92 719 1311035 181 210 42 93 376 408 25 34 538 58 94 665 762 802 48 81 86 912 132073 81 137 81 539 743 78 133075 289 324 69 471 715 934 81 134080 102 12 68 296 381 448 623 867 92 913 135008 64 182 255 60 366 441 99 525 52 619 80 858 928 84 136097 15488 204 34 60 316 426 617 29 978 137066 410 540 540 75 87 876 928 138044 106 450 645 47 878 139001 53 367 77 80 435 520 42 50 600 95

140016 50 286 320 63 429 545 665 74 870 951 141274 340 49 468 .591 614 79 995 142226 81 336 596 808 26 49 57 934 59 92 143063 155 245 97 328 428 500 73 649 717 19 802 938 144109 54 211 825 407 595 704 25 811 48 921 145025 131 209 42 59 315 482 538 613 780 813 30 146066 100 29 451 705 29 801 23 27 33 37 147300 471 85 528 663 66 777 865 942 55 63 148117 258 58 329 411 74 642 897 149064 107 293 309 22 48 73 547 687 701 40 939

150227 368 440 45 49 524 79 89 94 684 94 712 803 151083 84 343 475 77 593 640 731 59 828 38 975 152027 74 96 121 530 661 753 841 153065 79 162 325 498 563 72 609 70 726 98 894 955 66 80 154107 18 59 203 505 781 897 155008 75 150 473 504 616 59 722 898 955 156225 331 502 640 74 739 859 930 54 1571056 18 30 45 311 79 534 67 725 916 57 158128 61 213 352 533 603 15 86 791 996 159295 641 737

160040 275 316 67 501 719 884 161268 830 55 98 679 811 923 162075 195 96 216 24 62 558 641 749 868 163007 13 38 67 83 159 284 403 823 74 951 164364 601 46 742 834.

Ile wynoszą zasiłki dla rodzin

osób pełniących służbę wojskową?

. — Według nowej ustawy prawo do zasiłków służy rodzinom osób, które odbywają czynną służbę wojskową, z wyjątkiem zasadniczej służby wojskowej w czasie pokoju i ćwiczeń przygotowawczych uzupełniającej służby wojskowej. Z wyjątkiem tych dwóch form czynnej służby — rodzina żołnierza ma prawo do zasiłku. Trzeba tu wyjaśnić, iż przez czynną służbę należy rozumieć ten stan, kiedy żołnierz znajduje się w szeregach, kiedy faktycznie pełni służbę. Pojęcie czynnej służby obejmuje zatem zasadniczą służbę, ćwiczenia i przeszkolenie odbywane przez żołnierzy rezerwy, pospolitego ruszenia i pomocniczej służby wojskowej, ćwiczenia uzupełniającej służby wojskowej oraz służbę pełnioną w czasie wojny, mobilizacji, a także w przypadkach, gdy tego wymaga interes obrony Państwa.

Za rodzinę uprawnioną do zasiłków uważa się: 1) żonę, również i sądownie rozłączoną (separowaną), jeżeli mąż jest prawnie obowiązany do jej utrzymania; 2) dzieci ślubne, uprawnione i przysposobione oraz dzieci nieślubne, których ojcostwo jest stwierdzone; 3) pasierbów; 4) rodziców i nieślubną matkę; 5) rodzeństwo; 6) rodziców matki i rodziców ślubnego ojca.

Prawo do zasiłków służy członkom rodziny żołnierza jeżeli bezpośrednio przed odejściem żołnierza do służby wojskowej byt ich był zależny od jego pracy lub zarobku i został zagrożony wskutek utraty lub zmniejszenia się tej pracy albo zarobku, spowodowanych okolicznościami wynikłymi podczas jego służby wojskowej.

Prawo do zasiłku należy zgłosić w zarządzie gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do zasiłku. Prawo do zasiłku może zgłosić osoba uprawniona i jej przedstawiciel ustawowy lub żołnierz, którego rodzina jest uprawniona do zasiłku.

Tak pokrótce przedstawiają się najważniejsze zasady nowej ustawy. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. 35. poz. 226) określiło wysokość tych zasiłków w normach dziennych w zależności od liczby członków rodziny uprawnionych do zasiłku oraz miejscowości ich zamieszkania. Tabelka tych zasiłków przedstawia się następująco:

Jeżeli do zasiłku uprawniona jest tylko jedna osoba — w miejscowościach wiejskich, osadach i miastach do 5000 mieszkańców 60 gr; — w osadach i miastach od 5000 do 25 000 mieszkańców 70 gr; — w miejscowościach powyżej 25 000 mieszkańców 90 gr. — Jeżeli do zasiłku uprawnione są dwie osoby: — w miejscowościach wiejskich, osadach i miastach do 5000 mieszkańców 70 gr; — w osadach i miastach od 5000 do 25 000 mieszkańców 85 gr; — w miejscowościach powyżej 25 000 mieszkańców 1.10 gr. — Jeżeli do zasiłku uprawnionych jest trzy lub więcej osób: — w miejscowościach wiejskich, osadach i miastach do 5000 mieszkańców 80 gr; — w osadach i miastach od 5000 do 25 000 mieszkańców 1.00 gr; — w miejscowościach powyżej 25 000 mieszkańców 1.30 gr.

Zasiłek wypłaca się z dołu, po jego przyznaniu w terminach zasadniczo dwutygodniowych.

Wreszcie rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 275) wyjaśniło bliżej niektóre pojęcia ustawowe, określiło postępowanie co do orzekania o prawie do zasiłku, asygnowania jego wypłat, prowadzenia wykazów zasiłków przyznanych itd.

W szczególności, gdy ustawa mówi ogólnie o zależności bytu rodziny od pracy zarobku żołnierza, to rozporządzenie wykonawcze wyjaśnia, iż na pojęcie „bytu" składa się nie tylko mieszkanie, pożywienie, odzienie i inne nieodzowne potrzeby życiowe, ale także koszty leczenia i pielęgnacji, jeżeli zaś chodzi o dzieci, także koszty wychowania. Rozmiar potrzeb danej rodziny we wskazanym wyżej zakresie należy oceniać w zależności od gospodarczego i umysłowego poziomu tej rodziny i środowiska.

Zagrożenie bytu członków rodziny powołanego do służby wojskowej nie zachodzi, jeżeli:

a) poszczególni członkowie rodziny posiadają wystarczające środki utrzymania ze źródeł niezależnych od pracy lub zarobku powołanego, b) powołany otrzymuje nadal od pracodawcy swoją płacę lub zarobek albo dotychczasowe zaopatrzenie, c) powołany nie doznaje przez czas służby wojskowej istotnego uszczerbku w swych dochodach.

Zarząd Gminy, który otrzymał zgłoszenie prawa do zasiłku, przeprowadza potrzebne dochodzenie, celem sprawdzenia, czy rzeczywiście istnieją warunki wymagane, po czym wydaje orzeczenie o przyznaniu lub odmowie zasiłku i doręcza je osobie zgłaszającej uprawnienie. Od orzeczeń tych służy prawo odwołania w ciągu 14 dni do właściwych Starost Powiatowych, a od orzeczeń Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy do Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę.

Wypłatę zasiłków dokonują Zarządy Gmin do rąk osoby wskazanej w zgłoszeniu.

Pobyty ryczałtowe

W ZAKOPANEM

66 % zniżki przy powrocie

Zapisy i informacje:

Wagons - Lits // Cook

Łódź, PIOTRKOWSKA 68

telefon 170-77.

Zł. 4.40 wraz z dodatkiem KSIĄŻKOWYM i dostawą do DOMU

KOSZTUJE

najpopularniejszy dziennik

„KURIER ŁÓDZKI"

Telefon Nr. 182-43 lub 102-29.
Adres Żwirki 2 i Piotrkowska Nr. 11

Pod kątem chwili

Bądźmy ostrożne

Wojna współczesna będzie inna, niż wojny dawne. Walczyć będzie na frontach armia, a w kraju muszą być przygotowani do obrony wszyscy mężczyźni, którzy zostaną oraz kobiety i młodzież. Będzie to armia wewnętrzna. Armia wewnętrzna walczyć musi nie tylko z bronią w ręku, ale i swoją postawą i zachowaniem się w obliczu różnych sytuacyj, które mogą się zdarzyć. Wiedzmy, że wróg przygotowuje się do zaatakowania armii wewnętrznej na wszystkich odcinkach, zechce nas sterroryzować i nastraszyć, zdemoralizować i odebrać wiarę w swoje siły i poderwać zaufanie do naszych władz.

Dlatego też umiejętność przeciwstawienia się atakom wroga na nasz front wewnętrzny musimy my kobiety zwłaszcza posiąść dzisiaj.

Czegóż to więc musimy się dziś nauczyć?

Musimy przede wszystkim umieć zawładnąć naszymi nerwami i opanować język. Wróg, ażeby społeczeństwo zdezorientować naśle szpiegów, którzy będą sprytnie podawali różne „autentyczne fakty". Wiadomości te pozornie niewinne będą jednak zaszczepiały nieufność i zwątpienie, a skłonne do powtarzania kobiety mogłyby te wiadomości w dobrzej nawet wierze szerzyć i powiększać zło.

Jakaż na to rada?

Nie wierzyć nikomuż nie słuchać bajań pochodzących rzekomo z „miarodajnych źródeł", i nie powtarzać. Pamiętajmy, że władze nasze powiadomią nas o wszystkim we właściwym czasie.

Ale wróg nie tylko zechce nas nastraszyć i zbałamucić nieprawdopodobnymi wieściami, będzie się też starał za pośrednictwem naszych „znajomych" zbierać od nas informacje o obronności naszego Państwa. Będzie ciekaw, na jakich frontach znajdują się nasi mężowie i bracia, w jakiej są formacji, jakie mają uzbrojenie, jak się przygotowujemy do obrony. Nawet najbardziej prywatne sprawy będą szpiegów interesowały. W tych to rzeczach nigdy się nie jest zanadto ostrożną. Najlepiej zapanować nad chęcią zwierzania się i zarówno w okresie pogotowia wojennego czy podczas wojny jak najmniej mówić.

Jeżeli się tak złoży, iż zajęte będziemy w czasie pogotowia czy wojny w biurach, szpitalach lub w jakiejś organizacji współpracującej z wojskiem, to tym więcej musimy walczyć z tą rzekomą „szczerością" swoją i swego otoczenia, nie powtarzać nazewnątrz naszych miejsc pracy, wiadomości tyczących się pracy, zmian nastrojów i t. p. Ciągle trzeba się mieć na baczności i pamiętać, że szpieg często tam się znajduje, gdzie go się najmniej spodziewać można i, że nie cofnie się on przed żadnymi środkami, ażeby wiadomości zdobyć.

Szczególnie trzeba być ostrożnym w czasie prac przygotowawczych. Nie może szpieg się dowiedzieć, kiedy, co i jak się dzieje. Trzeba szanować tajemnice. Trzeba też własną ciekawość opanować.

Baczność! Obcy czuwa i węszy!

Bądźmy opanowane i ostrożne!

Kobieta Polka.

RUCH W ŁÓDZKICH MUZEACH.

W miesiącu kwietniu rb. dużym zainteresowaniem zwiedzających cieszyło się Muzeum Pamiątek po Marszałku Józefie Piłsudskim. Muzeum to odwiedziło ogółem 2311 osób, w tym 2050 młodzieży i 261 osób dorosłych. Dochód z biletów wejścia wyniósł 124 zł. 90 gr. W Muzeum jednocześnie w tym czasie sprzedano 76 egzemplarzy książki pt. „Szlakiem Wielkości".

Muzeum Etnograficzne przy ul. Piotrkowskiej 104 odwiedziło 965 osób w miesiącu kwietniu oraz Miejskie Muzeum Przyrodniczo- Pedagogiczne w parku Sienkiewicza 3066 osób w tym samym czasie.

MUSIMY DOZBROIĆ POLSKĘ NA MORZU!

CZYŚ DAŁ NA ŚCIGACZ ?

Im. Wicepr. Eug. KWIATKOWSKIEGO

WPŁATY NA ŚCIGACZ KOM. PKO 42008

EXPRESS GOSPODARCZY

UNIA WŁÓKIENNICZA NAWOŁUJE DO NORMALNEGO KREDYTOWANIA

Żywe oddźwięki apelu radiowego dyr. Rakowskiego

W dniu 15 bm. odbyło się Nadzwyczaj ne Walne Zebranie Unii Włókienniczej, poświęcone specjalnie omówieniu sytuacji rynkowej przemysłu włókienniczego.

Zebranie zagaił prezes Unii Karol Enler, poczem przewodnictwo obrad objął prezes Robert Geyer.

Sytuację koniunkturalną przemysłu włókienniczego oraz przeobrażenia, jakie w tej dziedzinie zaszły w ciągu kwietnia i maja rb. zreferował sekretarz generalny Unii Dr. Berkowicz.

Z kolei wywiązała się dyskusja, w której uczestniczyli przedstawiciele wszystkich reprezentowanych na Zebraniu zrzeszeń włókienniczych. W wyniku tej dyskusji postanowiono wystąpić do Ministerstwa Skarbu, aby przedstawić pewne sugestie w dziedzinie polityki dyskontowej.

Równocześnie Walne Zebranie Unii postanowiło jednogłośnie uchwalić i opublikować przez prasę enuncjację następującej treści:.

W sobotę, dnia 13 maja rb., p. Janusz Rakowski, dyrektor gabinetu Wicepremiera, wygłosił przez radio przemówienie pt. „Gospodarcze hasło dnia", w którym podkreślił, że jednym z najistoteniejszych odcinków, a zarazem warunków trwania wspaniałego frontu obronnego Polski, imponującego dziś całemu światu, jest **utrzymanie normalnej pracy gospodarczej.** Apel, z którym wystąpił dyr. Rakowski, zawiera m. in. stwierdzenia następujące:

„Tchórz w procesie gospodarczym jest nie mniej godny pogardy jak tchórz na polu bitwy.

Dezerterzy czy z armii czy z frontu gospodarczego nie osiągną napewno spokoju i bezpieczeństwa.

Zdecydowana postawa, spokój, opanowanie, wytrwałość w aktywności gospodarczej — oto elementy zwycięstwa, które kiedyś będziemy czcić tak samo, jak dziś czcimy wytrwałość determinację legionistów Piłsudskiego.

Stu zastraszonych niedołęgów gospodarczych wyrządzić może krajowi więcej szkody niż 1000 uzbrojonych wrogów, bo przeciwko tym ostatnim staną w Polsce zawsze ludzie dzielni i zwycięscy.

Ktokolwiek odstępuje od swych normalnych czynności i działań, magazynując pieniądze, czyniąc rezerwy ponad miarę zwykłego pogotowia, bądź powstrzymując się od kupna, gdy się kupić powinno i kupić może — ten powoduje „skrzepy" w skomplikowanym mechanizmie gospodarczego i pieniężnego obrotu, w którym każde kółko zazębia się z innymi; ten w konsekwencji napewno nie osiąga bezpieczeństwa, które sobie zamierzył, a utrudnia sobie i Państwu podniesienie tego wysiłku, który dla dalszej rozbudowy naszej mocy gospodarczej i rozbudowy elementów obrony narodowej ponosić chcemy i ponieść musimy".

Związek Zrzeszeń Polskiego Przemysłu Włókienniczego, reprezentujący wszystkie działy przemysłu włókienniczego na terenie Rzeczypospolitej, przyłącza się bez zastrzeżeń do powyższego apelu i wzywa ze swej strony tysiączne zakłady przemysłu i handlu włókienniczego, rozsiane po całej Polsce, do nieustawania w normalnej, **na dotychczasowych zasadach opartej,** aktywności gospodarczej, będącej nieodzownym warunkiem pogotowia obronnego kraju.

Nowy przewodniczący
Wydziału Handlowego S. O. w Łodzi

Przewodniczącym wydziału handlowego sądu okręgowego w Łodzi został mianowany sędzia okręgowy p. **Ludomir Lewandowski,** który jednocześnie został wiceprezesem sądu okręgowego. Jak wiadomo, wydział handlowy w Łodzi nie posiadał przewodniczącego od kilku tygodni.

Nowy przewodniczący wydziału handlowego jest autorem wielu prac prawniczych jak również posiada dużą praktykę w dziedzinie łódzkich spraw handlowych, ponieważ przed kilku laty przez pewien okres czasu pełnił obowiązki przewodniczącego sądu handlowego (ag).

RYNEK PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W ŁODZI.

Na rynku papierów państwowych w Łodzi w dniu wczorajszym sytuacja ogólna kształtowała się pod znakiem zupełnie spokojnym.

W związku z początkiem tygodnia ilość transakcyj była stosunkowo bardzo niewielka jakkolwiek podaż wszystkich bez wyjątków papierów tych oraz listów zastawnych była zupełnie dostateczna.

Tendencja była nadal całkowicie utrzymana. (ag).

Niepotrzebny kontakt

W ostatnich tygodniach daje się zauważyć w Łodzi ze strony wielu przemysłowców i kupców włókienniczych, przeciwstawianie się eksportowi włókienniczemu z Niemiec do Łodzi.

Eksport ten, pomimo istotnych zmian w stosunkach politycznych, rozwija się w dalszym ciągu, jakkolwiek, zdaniem sfer gospodarczych nie uzasadniają go żadne istotne potrzeby naszego gospodarstwa.

Głównie import niemieckich artykułów dotyczy rynku galanteryjnego.

W produkcji i handlu włókienniczo-manufakturowym w zasadzie import ten został zlikwidowany.

Import niemiecki na rynek galanteryjny w Łodzi dotyczy następujących towarów:

1) maszyn pończoszniczych,

2) maszyn dzianych,

3) nici wszelkich gatunków, przędzy do robót ręcznych, pewnych artykułów z działu galanterii metalowej.

Wszystkie powyższe fabrykaty i półfabrykaty bądź produkowane są w kraju w dostatecznej ilości, bądź też można je z łatwością nabyć **na innych rynkach zagranicznych,** z którymi gospodarstwo polskie związane jest w tej chwili mocniejszymi węzłami.

Bardzo poważny import maszyn pończoszniczych z Niemiec może być, zdaniem sfer zainteresowanych, zastąpiony importem maszyn amerykańskich. Były w tym kierunku czynione odpowiednie próby, które zakończone były pomyślnie.

Z drugiej strony należy w ogóle zastanowić się, czy, ze względu na specyficzne stosunki, jakie zaistniały na rynku pończoszniczym, import maszyn nowoczesnych jest tutaj zasadniczo potrzebny.

Import nici z Niemiec, według zgodnej opini sfer przemysłowych, jest zupełnie zbędny i szkodliwy. Import ten opiera się na zasadach dumpingowych i **podcina egzystencje mniejszego i średniego przemysłu nicianego w kraju.** Dbać o utrzymanie kosztownego importu z Niemiec nici i przędzy do robót ręcznych jedynie w tym celu aby kupcy hurtowi mieli większe kredyty na te artykuły, a równocześnie zmniejszała się produkcja krajowa — jest z punktu widzenia gospodarczego, zupełną niedorzecznością.

Jeżeli istnieje pewne zapotrzebowanie na nici niemieckie, to przecież najbardziej uzasadniony jest import nici rosyjskich.

Nici te, jak wiadomo, cieszą się w Łodzi bardzo dużą popularnością, a co najważniejsze zwiększenie importu tych nici z Rosji, spowodować może w ramach polsko — sowieckiego porozumienia gospodarczego, odpowiedni wzrost wywozu naszych artykułów.

Również import innych artykułów z Niemiec jest zupełnie niepotrzebny Łodzi. Dotyczy to oczywiście również artykułów importowanych z „protektoratu czesko-morawskiego".

Zaznaczyć należy, że opinia sfer gospodarczych Łodzi pokrywa się w tym względzie z opinią sfer przemysłowych w Katowicach i w innych miastach Polski, gdzie sprawa likwidacji importu niemieckiego do kraju w najkrótszym czasie uznana została za sprawę bardzo pilną.

Łódź może zrealizować powyższy projekt bardzo szybko, ponieważ gospodarstwo łódzkie ma mało rzeczywistych punktów stycznych z produkcją niemiecką. (ag)

Układy handlowe węgiersko-włoskie

W czasie rokowań rzymskich, węgierskiemu ministrowi handlu, Kunderowi, udało się pozyskać rynek włoski ponownie dla eksportu bydła węgierskiego. Dzięki temu Węgry będą mogły podjąć znowu hodowlę swego bydła w dawniejszych rozmiarach i zabezpieczyć rentowność tego ważnego działu gospodarki węgierskiej.

Przypomnieć należy, że Włochy w połowie roku ubiegłego postanowiły z najrozmaitszych względów, a przede wszystkim w związku z dotkliwym brakiem pasz i panującą wtenczas pryszczycą, zredukować import bydła zagranicznego, a nawet w końcu zrezygnować prawie zupełnie z przywozu bydła węgierskiego. Redukcja importu dotknęła przede wszystkim kraje bałkańskie i Węgry. Import bydła węgierskiego do Włoch spadł w 1938 do 23.664 sztuk, gdy w roku 1937 wynosił jeszcze 84.030 sztuk. Ponieważ ogólny eksport bydła z Węgier spadł ze 107.800 sztuk w r. 1937 do 54.000 sztuk w r. 1938, wynika z tego, że Węgry po stronie rynku włoskiego nie znalazły odpowiedniej rekompensaty na innych rynkach.

Obecnie na zasadzie układów rzymskich Włochy do końca lipca br. odbierać będą na Węgrzech 8.000 sztuk bydła tygodniowo, a następnie po 1.000. Bydło dostarczane będzie do Fiume i Mediolanu. W ten sposób osięgnięto dawne, wysokie stosunkowo, normy. Włochy będą jednak nabywać tylko zwierzęta rzeźne pierwszej i drugiej kategorii. Gorsze gatunki nie będą odbierane.

Z drugiej strony Węgry zobowiązały się zwolnić odpowiednie sumy dla ruchu turystycznego do Włoch. W latach ubiegłych większa część eksportu węgierskich produktów rolniczych, kompensowana była wyjazdami turystycznymi do Italii. Każdy turysta mógł wywieźć miesięcznie do Włoch liry na ogólną sumę 900 pengö, a były czasy kiedy turyści węgierscy znajdowali się na jednym z pierwszych miejsc w ogólnej turystyce włoskiej.

Prócz tego Włochy zażądały, ażeby Węgry odbierały wyroby przemysłowe w znacznie większych ilościach, niż dotychczas. Chodzi tu o samochody, maszyny, instrumenty lekarskie, maszyny do pisania i do szycia, urządzenia barów, instrumenty muzyczne, chemikalia, itd.

Import towarów włoskich do Węgier już w I-szym kwartale br. wykazał pewne ożywienie.

Przywóz owoców południowych wynosi 3,18 milionów pengö i zwiększył się tak że dość znacznie przywóz jedwabiu, jedwabiu sztucznego i artykułów bawełnianych.

Równocześnie jednak zwiększył się eksport produktów agrarnych do Włoch. Sam tylko przywóz pszenicy węgierskiej do Italii wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 13,1 miln. pengö. Podniósł się także eksport ziemniaków, natomiast wywóz bydła rogatego spadł z 3,76 do 0,12 miln. pengö.

Sfery gospodarcze Italii sądzą, że wywóz wyrobów przemysłowych do Węgier nie natrafi na większe trudności, ponieważ chodzi tu o artykuły, które nie stanowią konkurencji dla przemysłu węgierskiego. w. p.

Blisko 9 milionów czystego zysku
wykazała „Wspólnota Interesów" w 1938 r.

W dn. 12 bm odbyło w Katowicach walne zgromadzenie „Wspólnoty Interesów Górniczo - Hutniczych" S. A. na którym zatwierdzono bilans za 1938 r. rachunek strat i zysków, sprawozadnie zarządu rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz udzielono władzom spółki absolutorium.

Na zebraniu tym walne zgromadzenie uchwaliło zysk za 1938 r. w łącznej kwocie 8,689.507 zł. (73.362 zł. pozostałość zysku z 1937 r.) podzielić w następujący sposób: 750 tys. zł. przelać na kapitał zakładowy spółki, 4.200 tys zł. na specjalny kapitał rezerwowy, 1.7777 tys. zł. przeznaczyć na rezerwę na podatek dochodowy, 500 tys. zł. na cele obrony kraju, 440 tys. zł. na cele kulturalno - społeczne, 120 tys. zł. na Akademię Górniczą w Krakowie, 01,629 tys. zł. przenieść na rachunek następnego roku. Pozostały zysk przeznaczony został na wypłacenie dywidendy w wysokości 3 proc. od akcji, z wyjątkiem akcji będących w posiadaniu spółki, względnie znajdujących się w jej własnym portfelu.

Walne zgromadzenie dokonało poza tym uzupełniającego wyboru dwóch członków komisji rewizyjnej.

O pomoc kredytową dla eksportu
Możliwości kontaktu z rynkami wolnodewizowymi

W Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie odbyło się ostatnio posiedzenie Komisji Handlu Zagranicznego.

Na wstępie p. prezes Minkowski złożył hołd pamięci zmarłego przewodniczącego Komisji ś p. min. Szydłowskiego, podkreślając Jego ofiarną pracowitość i wybitne zasługi dla rozwoju polskiego eksportu. Na wniosek prezesa Minkowskiego z wyborem przewodniczącego postanowiono — wstrzymać się do jesieni.

Następnie p. O. Słaboszewicz zdał sprawozdanie z prac związanych z zawarciem traktatu polsko-sowieckiego, a p. dyr. A. Marchwiński zobrazował możliwości wzmożenia naszego eksportu na rynki wolnodewizowe w związku ze zmianami politycznymi w środkowej Europie.

Chodzi tu zwłaszcza o Stany Zjednoczone, przy czym pewną trudność stanowi brak nastawienia naszych eksporterów na wielki rynek i odczuwany przez nich brak kapitału zarówno inwestycyjnego, jak obrotowego.

Na czoło zagadnień związanych z ożywieniem naszego wywozu do Stanów Zjednoczonych wysuwa się sprawa odpowiedniej **pomocy kredytowej dla eksportu, bądź bezpośredniej, bądź przez ułatwienie wyjazdów przedstawicieli, na który to cel Ministerstwo Przemysłu i Handlu przeznaczyło już specjalny fundusz.**

EKSPORT WYROBÓW HUTNICZYCH W KWIETNIU.

Według tymczasowych danych, zaczerpniętych ze Związku Eksportowego Polskich Hut Żelaznych, eksport wyrobów hutniczych w kwietniu rb. wyniósł 35,270 ton wobec 41.742 ton w marcu rb., a więc zmniejszył się o 6.482 ton, tj. o 15.53 proc.

Pod bokiem U. S. A.
Niemcy kładą rękę na boliwijskiej nafcie

Donoszą z La Paz, że rząd boliwijski zaprosił niemieckich specjalistów, których zadaniem ma być zbadanie możliwości eksploatacji terenów naftowych w Boliwii. Zaproszenie to pozostaje w związku z porozumieniem niemiecko - boliwijskim, w myśl którego Boliwia zobowiązuje się dostarczyć Niemcom większych ilości ropy za niemieckie artykuły przemysłowe.

Układ ten, zawarty z krajem, będącym domeną gospodarczych wpływów północno - amerykańskich, i jest z jednej strony skierowany przeciw St. Zjednoczonym AP. poza tym zaś podyktowany jest chęcią zrekompensowania sobie ciosu, zadanego im przez Anglię i Francję w zapędach ku opanowaniu naftowego rynku w Rumunii.

W amerykańskich kołach gospodarczych wypadki te śledzą z dużym zainteresowaniem.

P. B. P.
„ORBIS"
ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 16 i 65
tel. 101-01, 266-50.

Pobyty ryczałtowe kuracyjne i wypoczynkowe we wszystkich uzdrowiskach polskich

Wycieczka autokarowa na ZAOLZIE od 18—20 V. wł. — Cena zł 62.50

Wyjazdy indywidualne do BOLIWII

URZĘDOWA CEDUŁA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 16 maja

Belgia 90.50 90.72 90.28
Berlin 213.07 212.01
Gdańsk 100.25 99.75
Holandia 286.30 287.02 285.58
Kopenhaga 111,38 110.82
Lonodyn 24.87 24.94 24.80
Nowy York 5.32.25 5.29.75
Nowy York 5.31.5 5.32.75 5.30,2
Oslo 125,32 124.68
Paryż 14.08 14.12 14.04
Sztokholm 128,30 128.62 127.98
Zurych 119.30 119.60 119.00
Włochy 28.02 27.88
Helsinkj 10.99 11,02 10.96

AKCJE

Bank Polski 110.00
Cukier 35.50—36.00
Węgiel 33.00—33.50
Lilpop 83.50—85.00
Ostrowiec 77.50—78.00
Starachowice 53.75—54.00
Zieleniewski 63,00
Żyrardów 50.00
Haberbusch 60.00
Tendencja nieco mocniejsza.

PAPIERY PROCENTOWE

Wewnętrzna 60.50
Inwestycyjna 1 em. 79.00
Inwestycyjna 2 em, 80.00
Konwersyjna 65.00—60.00 ost. dr.
Kolejowa 62.00
Dolarówka 39.25
Konsolidacyjna 61.50—61.00 ost. setkj i dr.
4 i pół proc. Poznańskie ser. 1. 54.50
4 i pół proc. Ziemskie ser. 5.-ta 55,50—56,50
5 proc. Warszawy stare 67.00—68.00
5 proc. Warszawy 1933 r. 66.00—66,25 ost. dr.
5 proc. Łodzj 1933 r. 58.00—58.50 ost. dr.
6 proc. Obl. Warszawy 6 em. 68.00
6 proc. Obl. Warszawy 8 i 9 em. 66,00
Tendencja dla pożyczek utrzymana dla listów ...ch nieco mocniejsza, dla miejskich utrzymana.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ
z dnia 16 maja

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi ...ano:
Dolarówka 39.00
Inwestycyjna 1 em. 79.00
Inwestycyjna 2 em. 80.00
Konsolidacyjna 61.50
Wewnętrzna 60,50
Bank Polski 112.00—111,00
Tendencja utrzymana

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ
z dnia 16 maja

Siemie lniane 56.50—57.50
Makuch lniany 21.50— 23.50
Siano luzem 1 gat. 8.50—9.50
Reszta notowań bez zmiany
Tendencja spokojna.
Ogólny obrót 1.309 tonn.

BAWEŁNA.
Notowania z dnia 15 maja.

NOWY JORK: loco 9.43, maj 9.03, czerwiec 8.73, lipiec 8.43, sierpień 7.86, wrzesień 7.91, październik 7.82, listopad 7.74, grudzień 7.67, styczeń 7.65, luty 7.63, marzec 7.62

LIVERPOOL: loco 5.46, maj 4.97, czerwiec 4.82, lipiec 4.72, sierpień 4.53, wrzesień 4.45, październik 4.44, listopad 4.37, grudzień 4.38, styczeń 4.38, luty 4.39, marzec 4.40, kwiecień 4.41, maj 4.42, czerwiec 4.44

Egipska (Sakell.): loco 6.48

Upper: loco 5.67, maj 5.50, lipiec 5.51, wrzesień 5.51, październik 5.55, listopad 5.51, styczeń 5.53, marzec 5.56

BREMA: loco 11.13, lipiec 9.80, październik 9.02 grudzień 8.84, styczeń 8.84, marzec 8.84

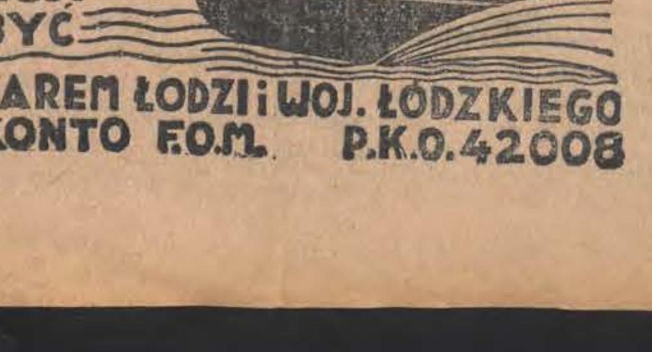

ZAMÓWIENIA TURECKIE W ANGLII.

ISTAMBUŁ, 17.5 — Tureckie koła gospodarcze poczyniły wczoraj zamówienia w firmach angielskich na tabor kolejowy, wartości 500.000 funtów. Po wykonaniu tego zamówienia mają nastąpić dalsze zamówienia na dostawę lokomotyw na sumę 1 miliona funtów. Jednocześnie przerwane zostały rokowania z grupą firm niemieckich o dostawę taboru kolejowego, wartości 2 i pół milionów funtów.

ROZBUDOWA BAZY MORSKIEJ W SINGAPORE.

SINGAPORE, 17.5 — Na najbliższej sesji rady zjednoczonych państw półwyspu Malajskiego, ma być uchwalona dotacja w wysokości 470.000 funtów na cele obrony Imperium. Poprzednio państwa malajskie zaofiarowały 2 miliony funtów na budowę bazy morskiej w Singapore i 410.000 funtów na zbrojenia lotnicze. Nowa dotacja ma być również przeznaczona na rozbudowę bazy morskiej w Singapore.

Dziś ogłoszenie białej księgi w sprawie Palestyny
Nadzwyczajne zarządzenia władz mandatowych wobec możliwości burzliwych protestów żydowskich

JEROZOLIMA, 17.5 (PAT) — W środę 17 bm. o godz. 20-ej podane zostaną przez radio w Palestynie główne punkty białej księgi, zawierającej rozwiązanie zagadnienia palestyńskiego. Oczekują tu, że wielkie organizacje sjonistyczne usiłować będą wywołać demonstracje. Władze wydały szereg zarządzeń nadzwyczajnych. W Tel Avivie i sąsiednich koloniach dokonano szeregu prewencyjnych aresztowań wśród ekstremistów rewizjonistów. W punktach strategicznych zgromadzono wojska, a samochody pancerne kursują po okolicy. Dowódcy wojskowi powiadomili rady gminne kolonii żydowskich, iż odpowiedzialne są za utrzymanie porządku. Na znak protestu czwartek w całej Palestynie żydowskiej będzie dniem żałoby i ścisłego postu. Odprawione zostaną również specjalne modły. Co się tyczy organizacji arabskich, to wydały one ludności i prasie zalecenia unikania komentarzy o nowej polityce przed ogłoszeniem opinii naczelnego komitetu arabskiego. Spodziewają się również, że polityka oporu wywrze pewien wpływ na stosunki pomiędzy centralnymi organizacjami sjonistycznymi a W. Brytanią. Wpływowe koła palestyńskie wypowiadają się za przeniesieniem do Nowego Jorku sjonistycznego centrum politycznego, znajdującego się obecnie w Londynie.

Parlament „niedoli żydowskiej"
postanowiła zwołać nową organizację sjonistyczną

WARSZAWA, 17.5 (PAT) Wczoraj w lokalu nowej organizacji sjonistycznej odbyła się konferncja prasowa, na której prezes tej organizacji p. Włodzimierz Żabotyński oświadczył przybyłym przedstawicielom prasy zagranicznej i krajowej, że nowa organizacja sjonistyczna postanowiła zwołać parlament wschodnio-europejski „niedoli żydowskiej", którego celem będzie m. in. zażądanie zwołania międzynarodowej konferencji rządów dla rozwiązania żydowskiego problemu migracyjnego.

Przedstawienie decydującym czynnikom międzynarodowym konkretnego planu radykalnego przyśpieszenia akcji masowego osiedlania żydów w Palestynie.

Parlament „niedoli żydowskiej" zbierze się w pierwszych dniach września rb.

7.700 ADWOKATÓW W POLSCE.

WARSZAWA, 17.5 — Wedle spisu sporządzonego przez Naczelną Radę Adwokacką na terenie całej Polski praktykuje 7.700 adwokatów i 3.100 aplikantów.

Z CAŁEGO ŚWIATA.
Skróty telegraficzne.

— PRAGA. Według wiadomości ze Zlina, władze niemieckie odmówiły fabrykantowi Bata zezwolenia na wyjazd za granicę. Równocześnie poddano jego osobę „ścisłemu dozorowi".

— SZTOKHOLM. Z Kopenhagi donoszą, że rybacy duńscy wyłowili boję, pochodzącą z niemieckiej łodzi podwodnej „U 25". Według powszechnych przypuszczeń, łódź ta uległa katastrofie podczas ostatnich manewrów floty niemieckiej u wybrzeży Danii i Norwegii. Załoga „U. 25" liczyła 40 marynarzy.

— RZYM. Z Tirany donoszą, że albańska rada ministrów postanowiła zobowiązać wszystkich posiadaczy broni do wydania jej w ciągu dni 30. Wczoraj wszedł w życie dekret o amnestii dla przestępstw politycznych, popełnionych przed dn. 7 lutego 1939 r.

— SZTOKHOLM. W związku z wielkim pożarem na przedmieściu Sztokholmu Ulvsunda komunikują, że obie fabryki, które padły pastwą płomieni pracowały na cele obronne. Przypuszczalnie przyczyną pożaru było samozapalenie się złożonych na składzie korków. Dotychczasowe dochodzenie nie wskazuje na możliwość podpalenia.

— ANTWERPIA. Władze otrzymały ostatnio wiele skarg na działalność tajnej radiostacji, atakującej w swych emisjach jedno z państw ościennych. Policja wraz ze specjalistami przeprowadziła dochodzenie, w którego wyniku stacja została wykryta. Znajdowała się ona w Berchem pod Antwerpią. Aparatura radiostacji została skonfiskowana.

Chiny będą się bronić
aż do ostatniego człowieka

CZUNGKING, 17.5 — Marszałek Czang kaiszek zwrócił się do narodu chińskiego z odezwą, w której, nawiązując do częstych bombardowań miast chińskich przez Japończyków, stwierdza, że postawa moralna narodu jest nadal wspaniała i że Chiny zdecydowane są stawić opór aż do ostatniego człowieka.

Możliwość udzielenia przez Anglię
kredytów handlowych dla Bułgarii

SOFIA, 17.5 — Jeden z członków brytyjskiej misji gospodarczej do Bukaresztu przybył do Sofii i odbył szereg rozmów z bułgarskimi ministrami gospodarczymi jak również z przedstawicielami bankowości i sfer gospodarczych. Na ogół wyrażana jest opinia, że wynikiem rozmów będzie rozszerzenie obrotów brytyjsko-bułgarskich oraz udzielenie kredytów handlowych przez W. Brytanię dla Bułgarii.

Gwałtowne burze nad Kielcami i okolicą
połączone z oberwaniem się chmury
Niszczycielski wylew kilku rzek

KIELCE, 17.5 — W ciągu ostatnich dwóch dni nad Kielcami i okolicą przeszły niezwykle silne burze, połączone z oberwaniem się chmury. Wskutek nadmiaru wód wystąpiła z brzegów rzeka Kamienna w Skarzysku Kamiennem, zagrażając poważnie miastu i okolicy. Wezbrane fale rzeki zalały miejscową elektrownię, znajdującą się w rejonie pod Skarzyskiem, fabrykę naczyń emaliowanych i kilkanaście domów mieszkalnych, które uległy poważnemu uszkodzeniu ponadto woda podmyła i uszkodziła częściowo tor kolejowy na linii Skarżysko—Radom. Ta sama rzeka wylała również na terenie gminy Suchedniów w powiecie kieleckim, gdzie w osadzie Berezów zniszczyła kilka domów mieszkalnych, z których z narażeniem własnego życia okoliczne straże ogniowe wyratowały 5 rodzin. Zabudowania zostały otoczone ze wszystkich stron wodą, dochodzącą do 2 metrów głębokości. Wezbrane fale rzeki zabrały ponadto tartak w Suchedniowie oraz kilka mostów na drogach w powiecie kieleckim.

Podjęta została energiczna akcja, celem zabezpieczenia toru kolejowego, mostów i zagrożonych miejsc, do czego powołano specjalne brygady ratownicze.

W Kielcach rzeka Silnica zalała park miejski i niżej położone dzielnice miasta, a w powiecie kieleckim rzeki Bobrza, Lubrzanka i Cyranka zalały okliczne pola i łąki.

Ofiar w ludziach dotychczas nie zanotowano. Straty są bardzo znaczne.

Amerykanie boją się nie tylko marsjan
200 jankesów dało się sterroryzować 4-m gangsterom

NOWY JORK, 17.5 — Ujawnione zostały dalsze szczegóły sensacyjnego napadu bandytów na jeden z banków nowojorskich. Jak się okazuje, chodzi tu o bank Edison and Co, położony przy 5-ej ulicy, w jednym z najruchliwszych punktów miasta. Na krótko przed zamknięciem biur zjawiło się w głównej sali banku 6-ciu bandytów, uzbrojonych w rewolwery i jeden karabin maszynowy. Podczas gdy 4-ch gangsterów, **sterroryzowawszy urzędników i obecnych w hali ok. 200 klientów, zmusili ich do ustawienia się pod ścianą z podniesionymi rękami, dwóch innych otworzyło kasę, zabierając całą jej zawartość.** Następnie bandyci wycofali się tylnym wyjściem, wsiadając do oczekujących ich samochodów.

Gangsterzy, których łupem padło około 90 tys. dolarów, zdołali ujść, korzystając z ożywionego ruchu ulicznego.

Zaalarmowana wkrótce policja, mimo zmobilizowania znacznych sił, nie wpadła dotąd na trop sprawców zuchwałego napadu.

Ślubowanie polskiej kadry olimpijskiej
Uroczystość w Łodzi odbyła się w Polskiej Y.M.C.A.
Ośmiu łodzian złożyło przysięgę sportową

Wczoraj odbyła się w Polsce uroczystość złożenia ślubowania przez polską kadrę olimpijską.

Uroczystość ta była tak pomyślana, że wzięli w niej udział wszyscy członkowie kadry przez zorganizowanie uroczystości w poszczególnych ośrodkach, przy czym w Warszawie ślubowanie złożone zostało na ręce przewodniczącego Polskiego Komitetu Olimpijskiego płk. Glabisza.

Pułkownik Glabisz wygłosił do wszystkich członków kadry przemówienie, transmitowane przez radio, następnie rotę ślubowania odczytano również przez radio, a zawodnicy słowa przysięgi olimpijskiej powtarzali w poszczególnych ośrodkach.

Uroczystość ślubowania w Łodzi odbyła się w udekorowanej sali Polskiej YMCA przy obecności regionalnego Komitetu Olimpijskiego z gen. Thommee na czele oraz przedstawicieli związków i stowarzyszeń sportowych.

Ślubowanie złożyło ośmiu zawodników: Wajs-Grętkiewiczowa, Słomczewska, Gałecki, Marcinkowski, Kantor, Banaś, Król i Pisarski.

Raport przewodniczącemu regiolanemu PKO. gen. Thommee złożył Gałecki.

Następnie po kilku minutach oczekiwania rozpoczęła się właściwa uroczystość.

Chór Polskiego Radia odśpiewał „Hymn Sportowy", po czym płk. Glabisz wygłosił przemówienie ,w którym nawiązując do obecnej sytuacji politycznej, wezwał sportowców do wytężonej pracy nad kształceniem walorów sportowych. Płk. Glabisz podkreślił, że obecny skład kadry olimpijskiej nie jest ostateczny i że figurują w niej zawodnicy, którzy mają największe szanse na zajęcie czołowych miejsc. Płk. Glabisz ma jednak nadzieję, że do przyszłego roku dobre wyniki polskich sportowców pozwolą na znaczne powiększenie szeregów kadry olimpijskiej.

Następnie zawodnicy złożyli ślubowanie olimpijskie, powtarzając jego tekst za płk. Glabiszem.

Uroczystość ślubowania poprzedzona została odegraniem hymnu narodowego.

Po wyczerpaniu części programu uroczystości ogólnopolskiej, do olimpijczyków przemówił w krótkich, żołnierskich słowach gen. Thommee, życzą im owocnej i wytrwałej pracy.

Następnie po dwu okolicznościowych przemówieniach, Wajs-Grętkiewiczowa odczytała swe wspomnienia związane z pracą przygotowawczą do olimpiady i z ostatniej olimpiady, której była uczestniczką.

Całość uroczystości wypadła okazale.

Jubileusz Ł. K. S.
Konferencja prasowa w siedzibie Klubu

Wczoraj wieczorem w siedzibie Łódzkiego Klubu Sportowego odbyła się konferencja prasowa, na której omawiano sprawy związane z przygotowaniami do zbliżającego się jubileuszu tego Klubu.

W konferencji wzięli udział: przedstawiciele miejscowej prasy sportowej oraz pełny skład zarządu ŁKS.

Konferencję zagaił prezes Wolczyński, który w krótkich słowach skreślił rolę i znaczenie działalności sportowej ŁKS. na terenie Łodzi, stwierdzając, że szeroko o niej mówić nie trzeba, gdyż jest ona dostatecznie przedstawicielom prasy znana.

Podkreślił przy tym, że pomimo trudnych warunków w ciągu swego trzydziestoletniego istnienia natrafiał niejednokrotnie na zdawało się nie do przezwyciężenia przeszkody, które jednak pokonano i doprowadzono do tego, że w wyniku pracy, ŁKS. poszczycić się może pięknym dorobkiem, którego dowodem jest stadion przy Alei Unii.

W roku bieżącym ŁKS. obchodząc uroczyście Jubileusz 30-lecia przedstawi społeczeństwu polskiemu swój dorobek sportowy i gospodarczy. Mówiąc o dorobku gospodarczym prezes Wolczyński wspomniał o poprawie finansów Klubu przez zmniejszenie zadłużenia z 136 tys. zł. w roku 1934 do 86 tys. zł. w roku 1938.

Jeśli chodzi o dorobek sportowy, to prezes Wolczyński podkreślił, iż nieobecność piłkarzy ŁKS-u w Lidze nie zachwiała ani na chwilę podstawami prac Klubu i że Zarząd wierzy, iż nieobecność ta trwać będzie nie długo.

Następnie p. Rąbalski zapoznał przedstawicieli prasy z programem tygodnia jubileuszowego, który trwać będzie od 3 do 11 czerwca.

Na program ten składają się między inymi turniej piłkarski z udziałem Warty (Poznań), Polonii (Warszawa), Union-Touringu oraz drużyny Jubilata, zawodów w piłce ręcznej drużyn męskich i żeńskich przy udziale mistrza Polski KPW.— Poznań, zawodów lekkoatletycznych w konkurencji ogólnopolskiej, zawodów kolarskich, strzeleckich, pływackich i innych. Poza tym program przewiduje defiladę wszystkich zawodników, akademię jubileuszową, spotkanie weteranów Klubu.

Kulminacyjnym dniem będzie niedziela 4 czerwca, w którym to dniu odbędzie się nabożeństwo w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej.

Po omówieniu programu wywiązała się dyskusja, w czasie której rzucono szereg projektów zmierzających do uświetnienia uroczystości jubileuszowych oraz do przyspożenia Klubowi środków finasowych.

Zamykając konferencję prezes Wolczyński podziękował przedstawicielom prasy za przybycie na konferencję i wyraził przekonanie, że prasa sportowa należycie się ustosunkuje do prac Klubu.

Należy dodać, że protektorat honorowy nad uroczystościami jubileuszowymi objęli: wojewoda łódzki p. Henryk Józewski, J. E. ks. biskup Włodzimierz Jasiński, gen. Wiktor Thommee i prezydent Jan Kwapiński.

W związku z jubileuszem wydana zostanie jednodniówka, ilustrująca działalność ŁKS-u na przestrzeni lat trzydziestu.

Warszawscy bokserzy
nie wyjadą do Monachium

Warszawscy bokserzy mieli rozegrać 18 bm. międzymiastowy mecz bokserski w Monachium. Tymczasem Niemcy w ostatniej chwili odwołali zawody, tłumacząc swój krok zbyt późnym przysłaniem im materiału reklamowego. Jednocześnie Niemcy zaprosili warszawskich bokserów do Monachium na następny miesiąc (na dzień 15 czerwca). Zarząd Warsz. Okr. Związku Bokserskiego postanowił odrzucić zaproszenie niemieckich bokserów, wychodząc z założenia, że odwołanie zawodów w ostatniej chwili przez Niemców nie było wyrazem dobrej woli. Tłumaczenie się Niemców, że otrzymali zbyt późno materiał reklamowy nie wytrzymuje krytyki, gdyż materiał ten był już wysłany przed miesiącem.

Przez odwołanie zawodów Związek Warszawski poniósł znaczne straty, które nie zostaną przez Niemców pokryte, gdyż Warszawa, mając zaufanie do Niemieckiego Związku, nie zażądała uwzględnienia podobnej ewentualności w umowie.

W tych warunkach Związek Warszawski nie widzi możliwości przyjęcia drugiego zaproszenia, zwłaszcza, że termin (kilka dni po meczu Polska — Niemcy), jest bardzo niedogodny.

CZYŚ DAŁ NA ŚCIGACZ ?
Im. WICEPR. EUG. KWIATKOWSKIEGO
WPŁATY NA ŚCIGACZ KOM. P.K.O 42008

Letni rozkład kolejowy
ważny od dnia 15 maja 1939 r.

ŁÓDŹ-FABRYCZNA.

ODJAZD:

0,10 do Koluszek (Krakowa, Katowic)
1,26 do Przeworska bezpośr. przez Skarżysko.
3.10 do Koluszek (Słotwin, Warszawy pośp.)
5,20 do Koluszek (Warszawy)
5,59 do Koluszek (Warszawy, Piotrkowa w dni powszednie)
6,50 do Koluszek (Słotwin, Krakowa pośp.)
7.30 do Warszawy Głównej torpeda
7.38 do Warszawy Głównej torpedą
8.00 do Koluszek (Tomaszowa, Warszawy, Krakowa)
8,20 do Andrzejowa (w święta od 18/V — 17.IX)
9.05 do Warszawy Gdańskiej bezpośredni (Słotwiny)
9,15 do Andrzejowa (w dni świąteczne od 18/V — 17/IX)
9.40 do Koluszek (w dni poświąteczne od 19/V — 18/IX)
10.05 do Rozwadowa (przez Gałkówek — Słotwiny)
11,00 do Koluszek
11.35 do Koluszek
12.50 do Koluszek (Warszawy)
14,20 do Koluszek (w dni robocze) Warszawy, Częstochowy
15.15 do Skarżyska (przez Gałkówek — Słotwiny)
15,43 do Rozwadowa (przez Koluszki)
16.26 do Warszawy Głównej torpeda
16.40 do Koluszek (w dni robocze)
17,30 do Koluszek (Warszawy, Krakowa)
18,15 do Koluszek
18,45 do Koluszek (w dni robocze)
19,26 do Warszawy torpeda
19.26 do Warszawy torpeda
20,50 do Warszawy Głównej (od Koluszek pośp.)
21,26 do Warszawy Gdańskiej
22,30 do Koluszek (Tomaszowa, Lwowa, Katowic, Krakowa)
23.22 do Koluszek (Krakowa, Katowic)

ŁÓDŹ-KALISKA

ODJAZD W KIERUNKU WARSZAWY:

0.01 do Głowna
6.02 do Warszawy przysp.
8.17 do Łowicza (Warszawy)
9.00 do Głowna (w dni świąt. od 18.V do 10.9)
10.08 do Głowna (w dni świąt. od 18.5 do 10.9.
11.58 do Warszawy Gdańskiej
14.58 do Głowna
16.27 do Warszawy Gdańskiej
18.05 do Głowna (dni robocze do 11.9)
19.34 do Głowna (w piątki i dni przedświąteczne robocze).
20.40 do Warszawy Gdańskiej
21.58 do Głowna
3.38 do Zgierza (w dni robocze).

W KIERUNKU KALISZA

0.40 do Poznania (Berlina) przysp.
6.24 do Sieradza
8.20 do Łasku (w dni świąt. od 18.5 do 10.9)
8.55 do Poznania
9.30 do Łasku (w dni świąt. od 18.5 do 10.9)
10.15 do Łasku (w dni. świąt. od 18.5 do 10.9)
11.38 do Ostrowa (Poznania)
14.35 do Zduńskiej Woli
15.40 do Ostrowa (Poznania)
16.15 do Zduńskiej Woli
17.30 do Sieradza
19.35 do Ostrowa (Poznania)
21.15 do Zduńskiej Woli
23.36 do Zduńskiej Woli.

W KIERUNKU KUTNA

8.04 do Gdyni Wejherowa bezp. (część wagonów nie podlega rewizji w Gdańsku), Płocka
9.23 do Kutna (Poznań, Gdynia, Ciechocinek)
12.20 do Poznania bezp. (Płocka, Gdyni)
14.37 do Ozorkowa (w dni przedśw. rob. do Kutna od 20.5 do 23.9)
15.38 do Kutna (Płocka, Poznania, Gdyni)
18.38 do Kutna
22.32 do Gdyni bezp. (część wagonów nie podlega rewizji w Gdańsku)

W KIERUNKU KOLUSZEK

7.38 do Koluszek (Krakowa, Warszawy)
23.35 do Lwowa.

Kurier sportowy.

Jutro w parku ks. Poniatowskiego odbędzie się XI bieg „Kuriera Łódzkiego"

Już jutro park ks. Poniatowskiego bę-dzie widownią olbrzymiej imprezy, przera-stającej swymi ramami wszystkie zawody lekkoatletyczne sezonu. Będzie to bieg szta-fetowy o nagrodę wydawnictwa „Kurier Łódzki".

Szczegółów regulaminowych tej wielkiej imprezy nie będziemy powtarzali, są one bowiem ogólnie znane.

Możemy jedynie podzielić się z czytelni-kami wiadomościami, które do nas docho-dzą na temat składów startujących w bie-gu drużyn. Wiadomości te dadzą się spro-wadzić do jednego — obsada drużyn bę-dzie tak silna, na jaką tylko sobie sport lek-koatletyczny w Łodzi obecnie może pozwo-lić.

Wszystkie bez wyjątku zespoły przygo-towują się do czwartkowych zmagań nie-zwykle starannie. Zwłaszcza pilnie nad do-prowadzeniem do najwyższego poziomu for-my wszystkich zawodników pracują zespo-ły mające teoretycznie największe szanse na zajęcie pierwszego miejsca, a więc: K. P. Zjednoczone, K. S. Geyer, Kruszeender, Ł. K. S., W. K. S.

Te cztery zespoły, jak powiedzieliśmy mają szanse na zajęcie pierwszego miejsca. Oczywiście teoretycznie, bowiem w prakty-ce może się okazać, że i inny zespół potrafi odnieść zwycięstwo.

Szczegółowe składy trzymane są w ta-jemnicy. Pewnym jest jednak, że zaintereso-wane kluby wystawią do biegu swych naj-lepszych zawodników. Toteż walka będzie niewątpliwie bardzo zacięta i utrzymana od startu do mety na wysokim poziomie spor-towym.

Jak można wnioskować z olbrzymiego zainteresowania biegiem, park ks. Poniatow-skiego wypełni się jutro publicznością po brzegi, jak corocznie.

Start biegu nastąpi o godz. 13-ej. Zbiór-ka zawodników już o godz. 11-ej w Pań-stwowej Szkole Techniczno - Przemysło-wej.

Natychmiast po ukończeniu biegu roz-dane zostaną nagrody drużynom, które zaj-mą trzy pierwsze miejsca, żetony otrzyma-ją wszyscy zawodnicy trzech pierwszych zespołów, a piękną statuę brązową stano-wiącą nagrodę przechodnią „Kuriera Łódz-kiego", otrzyma drużyna, której zawodnik pierwszy dobiegnie do mety.

Termin zgłoszeń drużyn jak podawaliś-my upłynął w dniu 12 maja rb. Jednak w celu umożliwienia wzięcia udziału zespo-łom, które z tych czy innych powodów nie zdążyły w tym terminie zadość uczynić tej formalności **przesunięty on został aż do dnia odbywania się biegu. Drużyny mogą być jeszcze zgłoszone w czwartek na godzi-nę przed rozpoczęciem się biegu w szatni Państwowej Szkoły Techniczno - Przemy-sowej u przedstawiciela Łódzkiego Związ-ku Lekkoatletycznego.**

DZIEJE GDANSKA.

Gdańsk, port morski na Bałtyku przez cały swój okres historyczny był przedmio-tem apetytów sąsiadów Polski, którzy pra-gnęli osłabić Ją przez zamknięcie dostępu do morza, a w rezultacie uniemożliwić sa-modzielność w wymianie towarowej z inny-mi państwami.

Od drugiej połowy 12-go w. Gdańsk był stolicą księstwa pomorskiego, w roku zaś 1294 przeszedł bezpośrednio pod panowa-nie króla polskiego Przemysława II. W roku 1308 zabrany został podstępnie przez Krzy-żaków, pozostając pod ich władzą przez lat 146. Odebrany przez Kazimierza Jagiel-lończyka w r. 1454 w czasie wojny 13-let-niej z Krzyżakami, pozostał w granicach Polski przez 339 lat zawdzięczając Jej cały swój rozkwit. Zagarnięty przez Prusy w r. 1793, był Gdańsk od r. 1807 do 1815 wol-nym miastem pod opieką Francji. Po kon-gresie wiedeńskim, Gdańsk przypadł znów Prusom, a od 10 stycznia 1920 r. na mocy traktatu wersalskiego został ponownie wol-nym miastem pod opieką Polski.

POLSKA - BELGIA

Łódź kończy przygotowania do meczu

Polscy piłkarze będą skoszarowani

Przygotowania Łodzi do międzypań-stwowego meczu piłkarskiego Polska — Belgia w dniu 27 bm. dobiegają końca.

Specjalna komisja ŁOZPN przeprowa-dziła lustrację stadionu ŁKS-u, na którym jak wiadomo mecz zostanie rozegrany, i stwierdziła, że wszelkie prace związane z powiekszeniem miejsc na stadionie są należycie wykonane, a nawet ilość miejsc siedzących będzie znacznie większa, aniże-li przewidywano.

W celu dokładnego poinformowania opinii sportowej o przygotowaniach do me-czu oraz o wszelkich szczegółach jego dotyczących zarząd Łódzkiego Okręgowe-go Związku Piłki Nożnej zwołał na naj-bliższy piątek 19 bm. konferencję praso-wą (na godz. 20-tą).

Obóz piłkarski reprezentantów Polski zostanie uruchomiony w nadchodzący wto-rek 23 bm i potrwa trzy dni do 26 bm., (początkowo projektowano uruchomić o-bóz tygodniowy). Reprezentanci zostaną skoszarowani w Polskiej YMCA. Trene-rem obozu będzie trener PZPN Spojda. Kpt. zw. PZPN p. Kałuża ustalił już nastę-pujący skład reprezentacji przeciwko Bel-gii: bramka Krzyk rez. Mrugała, obrona Twórz, Szczepaniak (rez. Gemza), pomoc: Sumara, Nytz, Mikunda; atak: Piec, Pion-tek, Cebula Wostal, Wilimowski, Wodarz.

P. Kałuża wyznaczył sześciu napastni-ków, gdyż w Łodzi zadecyduje on dopie-ro, kto będzie kierownikiem ataku Cebula, czy Wostal.

Jako przedstawiciele PZPN-u przyjadą na mecz do Łodzi płk. Żołędziowski, inż. Merliński, kpt. Nikolski, pp. Michałowski i Giełda. Poza tym przyjedzie niemal ca-ły zarząd PZPN z płk. Glabiszem na czele.

Piłkarze belgijscy rozegrają przed me-czem z Polską jeszcze jeden mecz między państwowy, a mianowicie: jutro 18 bm. z Francją.

Belgowie po przyjeździe do Łodzi za-mieszkają w Grand Hotelu, gdzie po ukoń-czeniu obozu zamieszkają również piłka-rze polscy. Program pobytu piłkarzy bel-gijskich w Łodzi przewiduje zwiedzanie miasta i ciekawszych objektów, zaś po me-czu odbędzie się oficjalny bankiet.

Sekretariat ŁOZPN przyjmuje zgłosze-nia na bilety, przy czym bilety można za-mawiać pojedyńczo lub zbiorowo. Po prze-kazaniu pieniędzy ŁOZPN przesyłać bę-dzie bilety zamawiającym pocztą.

Złodzieje włamali się do fabryki

i skradli przędzę wartości 2900 złotych

(w) W dniu 28 marca br. Tadeusz Gold-lust, właściciel fabryki przy ul. Kopcińskie-go 20 złożył zameldowanie w policji, że w nocy dokonano w jego fabryce kradzieży 200 kg. przędzy białej wartości 2900 zł.

Policja natychmiast wszczęła poszuki-wania.

W trakcie dochodzeń ustalono, że w no-cy z 28-go na 29-go marca pięciu osobni-ków dostało się na teren fabryki przez wy-bity otwór w murowanej ścianie od strony ul. Matejki i tą samą drogą wyniesiono skra-dzioną przędzę.

Przeprowadzone dochodzenie ustaliło na-zwiska 2-ch złodziei Józefa Pabianowskie-go i Edwarda Tybinkowskiego. Reszty nie udało się odnaleźć.

Obaj winni stanęli wczoraj przed Są-dem Okręgowym. Prócz nich na ławie oskar-żonych zasiadł również Michał Chęciński, który rzekomo miał pomagać tamtym przy włamaniu.

Po przeprowadzeniu przewodu Sąd wy-dał wyrok, skazujący Józefa Pabianowskie-go na 2 lata więzienia, a Edwarda Tybin-kowskiego na 1 rok więzienia. Michała Chę-cińskiego uniewinniono. Rozprawie przewo-dniczył s. Kozowski oskarżenie wnosił prok. Kopczyński.

Kurpessa wyznaczony

do eliminacji przedolimpijskich

W dniach 28 — 29 maja rozegrane zo-staną w Bydgoszczy pierwsze przedolim-pijskie lekkoatletyczne zawody eliminacyj-ne, które będą jednocześnie eliminacją przed meczem z Niemcami 17 - 18 czer-wca w Warszawie.

Do zawodów tych komisja sportowa PZLA wyznaczyła znakomitego biegacza ŁKS-u — Kurpessę. Kurpessa startować będzie w biegu 1500 mtr, wraz ze Stani-szewskim, Wineckim, Flisem, Wasilew-skim i Kramkiem. Kurpessa zwrócił na sie-bie uwagę swą doskonałą formą w ub. sezonie, kiedy zdobył wicemistrzostwo Pol-ski w biegu na 1500 mtr. uzyskując dobry czas 4 min. 4 sek.

Po przeprowadzeniu zaprawy zimowej pod okiem trenera Petkiewicza, Kurpessa najprawdopodobniej poprawi w tym roku znacznie swe wyniki i będzie poważnym rywalem Staniszewskiego. Poza Kurpessą do zawodów eliminacyjnych wyznaczony został również z okręgu łódzkiego Mittel-staedt (Ostrowiec), który w biegu 800 mtr spotka się z Gąssowskim i Wineckim. Wy-znaczeni również zostali łodzianie Moze-lewski i Lewandowski, którzy przenieśli się do klubów warszawskich (do Warsza-wianki i Polonii). Lewandowski poprawił w Warszawie znacznie swą formę i ub. nie-dzieli rzucił dyskiem blisko 43 mtr.

Ł. K. S. - Ł. T. S. G.

Sytuacja w rozgrywkach o mistrzostwo łódzkiej klasy A jakiej w chwili obecnej jesteśmy świadkami, czyni z ŁKS i ŁTSG najpoważniejszych kandydatów do tytułu mistrza Łodzi, a co za tym idzie najwięk-szych rywali. Toteż w obu obozach przy-gotowują się do spotkania bardzo staran-nie. Kierownictwa klubów ustaliły już skła-dy drużyn.

ŁTSG wystąpi w najsilniejszym zestawie-niu: Lass — Misiak, Mikołajczyk, — Trie-be, Kosmalski, Triebel — Janaczyk, Binec-ki, Królewiecki, Voigt, i Eslinger.

Czerwoni mają pewne trudności, gdyż wątpliwy jest udział Koczewskiego, który uległ kontuzji nogi jeszcze na meczu z So-kołem. Licząc się z tym p. Otto desygno-wał do drużyny następujących zawodni-ków: Andrzejewski (Piasecki) — Kara-siak, Gałecki — Nowak, Pegza, Galum-biński — Król, Miller, Tadeusiewicz, Le-wandowski, Czech.

Gdyby Koczewski był zdolny do gry, Tadeusiewicz zajmie w pomocy miejsce Nowaka, a Lewandowski przejdzie na śro-dek ataku. Mecz rozegrany będzie na sta-dionie ŁKS o godz. 17.

Sędziuje p. Dymant.

ZE SPORTU ATLETYCZNEGO.

Łódzki Związek Atletyczny wszczął starania w Polskim Związku Atletycznym o ewentualne zaliczenie do grupy olimpij-skiej na podstawie osiągniętych wyników następujących łódzkich zapaśników: Kule-sza i Ślickowski (IKP), oraz Hinc (Wima)

Mecz zapaśniczy o drużynowe mistrzo-stwo Łodzi Kruszender — KP Zjednoczo-ne przyniósł zwycięstwo drużynie Kruszen-dera w stosunku 17:9.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w hali Wimy o godz. 11 mecz zapaśniczy o mistrzostwo okręgu Wima — Kruszen-der. Poza tym wyznaczono jeszcze mecz IKP — Strzelecki KS., który najprawdopo-dobniej do skutku nie dojdzie, gdyż SKS stale nie staje na mecie.

Dział oficjalny ŁOZPR.

KOMUNIKAT NR. 34.

Wydział Gier i Dyscypliny z dnia 15.5. 1939 r.

1) Podaje się do wiadomości Klubom dalszy ciąg kalendarzyka rozgrywek w szczypiorniaku męskim i żeńskim o mistrzostwo ŁOZPR na rok 1939.

Szczypiorniak żeński.

Sobota, dnia 20 maja 1939 r.
boisko Wima 18.15 dogrywka 25 minut. Wi-ma—Znicz.

Niedziela, dnia 21 maja 1939 r.
boisko Znicz — godz. 10.30 — Znicz—ŁKS.

Szczypiorniak męski.

Sobota, dnia 20 maja 1939 r.
boisko WKS — godz. 16.45 Znicz—Makabi.
boisko WKS godz. 17.45 — ŁKS—Tur.

2) Pismo PPW z dnia 13.5. 39 r. L. 65-39, w spra-wie rozegrania zawodów koszykówki z niezrzeszoną drużyną KS ARCO, Łódź na zasadzie par. 35 Posta-nowień PZPR załatwiono przychylnie.

3) Na zasadzie depeszy PZPR z dnina 12 maja br. odwołuje się wszystkie zawody drużynie żeńskiej IKP., wyznaczone Komunikatem WG i D nr. 33, p. 1.

4) Na zasadzie par. 15, p. a. Regulaminu Rozgry-wek karze się następujące Kluby: KS. Wima grzywną zł. 20. — za niestawienie się do rozgrywek męskiej drużyny szczypiorniaka w dniach 30.4, 3.5. 13,5, 14,5 br.

KS. Makabi grzywną zł. 10 — za niestawienie się do rozgrywek drużyny żeńskiej w dniach 23.4. i 13.5. br.

KP. Zjednoczone grzywną zł. 5— za niestawie-nie się do rozgrywek drużyny żeńskiej w dniu 7.5. br.

Termin uiszczenia grzywien do dnia 22.5. br.

5) Na zasadzie par. 4 Regulaminu Rozgrywek o mistrzostwo na rok 1939-40, dyskwalifikuje się od dalszych rozgrywek męską drużynę szczypiorniaka KS WIMA. W związku z tym odwołuje się wyznaczone Komunikatem nr. 33. p. 1. zawody z męską drużyną KS. WIMA.

MISTRZOSTWA ŁODZI W SZCZYPIOR-PIAKU.

Rozgrywki w szczypiorniaku męskim o mistrzostwo Łodzi w klasie A dobiegają końca.

Pozostały do rozegrania tylko cztery mecze: Znicz — Tur, Makabi — IKP, Znicz — Makabi i wreszcie ŁKS — TUR, przy czym ten ostatni zadecyduje o zdoby-ciu tytułu mistrza przez jedną z tych dru-żyn. Pierwsze dwa mecze odbędą się w dniu jutrzejszym, a dwa następne — w sobotę dn. 20 bm. Do klasy B spada au-tomatycznie Wima, która wielokrotnie od-dała punkty walkowerem, nie stając do zawodów.

W szczypiorniaku żeńskim odbędą się jutro mecze ŁKS — Wima, i KP Zjedno-czone — Makabi. W sobotę dnia 20 odbę-dzie się 25 minutowa dogrywka meczu Wi-ma — Znicz przy stanie 3:0 dla Wimy, a w niedzielę mecz zaległy Znicz — ŁKS. Poza tym do rozegrania pozostają jeszcze odwołane ostatnio mecze drużyny IKP—

Ostatnią lokatę tabeli zajmuje Maka-bi, która rozegra jeszcze mecz kwalifika-cyjny z Kruszenderem o utrzymanie się w klasie A.

SZOSOWE MISTRZOSTWA OKRĘGU ŁÓDZKIEGO.

W nadchodzącą niedzielę dn. 21 bm. rozegrane zostaną indywidualne okręgo-we mistrzostwa szosowe na dystansie 100 klm. Wyścig odbędzie się na trasie Pabia-nice — Sieradz i z powrotem. Po rozpoczę-ciu wyścigu o mistrzostwo nastąpi start do wyścigu na 25 klm. dostępnego dla za-wodników z kartami wyścigowymi, Ten bieg organizuje KS. Resursa.

W dniu jutrzejszym odbędzie się unie-ważniony swego czasu wyścig kolarski na przełaj ŁKS. Start ze stadionu ŁKS.

Teatr, muzyka i sztuka

TEATR MIEJSKI Śródmiejska 15.
Wielki sukces I. Eichlerówny w Teatrze Miejskim.

Występy świetnej artystki stołecznej Ireny Eichlerówny w Teatrze Miejskim stały się w Łodzi prawdziwą artystyczną sensacją chwili. Świetna artystka kreować będzie popisową rolę w interesującej sztuce Peyret Schappuis'a „Szaleństwo" jeszcze tylko przez trzy wieczory a więc: dziś w środę, w czwartek i w piątek o godz. 8,30 w.

W czwartek o godz. 4-ej po poł. dana będzie raz jeszcze jeden arcyzabawna komedia „Bus-Feketego „Jan" w reżyserii St. Wronckiego a w obsadzie premierowej.

Przedstawienie po cneach zrzeszeniowych.

Dziś w kinach

CASINO: — Gibraltar.
CAPITOL — „Chicago".
CORSO: — I. „Piraci Prerii", II. „Bohater Naszych Czasów".
EUROPA — Wstań i walcz!!!
GRAND KINO: — U kresu drogi...
IKAR — Lokaj jaśnie pani.
IRA: — I. „Znachor", II. „Wacuś".
METRO: — „Orient Express".
OŚWIATOWY: — I. Pościg; II. Zaufaj mi.
OAZA: — Świat się śmieje.
PALACE: — Kłopoty małej pani.
PRZEDWIOŚNIE: — Biały Murzyn.
PALLADIUM: — Podlotek.
RIALTO: — Subretka.
RAKIETA: — Biały Murzyn.
STYLOWY: — Ludzie Wisły.
SŁOŃCE: — I. Pościg; II. Zaufaj mi.
TON: — Powrót o świcie.
URANIA: — „Bitwa nad Marną".
ZACHĘTA — Statek Niewolników.

Audycje radiofoniczne

ŚRODA, dnia 17 maja.

5.30 Pieśń „Kto się w opiekę" 5.35 Muzyka poranna (płyty) 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty) 7.00 Dziennik poranny 7.15 Muzyka (płyty) 8.00 Audycja dla szkół: 8.10 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół: „Kazik na manewrach" obrazek słuchowiskowy Jerzego Gerżabka dla dzieci młodszych z (Poznania) 11.25 Muzyka (płyty) 11.30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 14,00 Melodie z filmów dźwiękowych (płyty) 14,50 Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00 Audycja dla dzieci: „Nasz koncert" — „Taniec kwiatów" opera dziecięca Henryka Miłka (z Łodzi) 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Dom i szkoła: Gawęda w opracowaniu dr Antoniego Karpowicza. 16.35 Staropolskie pieśni maryjańskie w opracowaniu dr. Marii Szczepańskiej (XV—XVII w.) (ze Lwowa). Wykonawcy: Zespół wokalny p/d Jerzego Kołaczkowskiego i instrumenty muzyczne. Dr. Maria Szczepańska — objaśnienia 17.00 Odczyt wojskowy. 17.15 Utwory Karola Stamitza w wykonaniu Jana Rakowskiego — viola d'amore (z Poznania) 17.40 Muzyka (płyty) 17.50 Przygotowanie gospodarczej obrony państwa — pogadanka wygł. Jerzy Stam. 18.00 „Ulubieni pisarze młodzieży szkół zawodowych" — pogadanka — wygł. Ludwik Stolarzewicz. 18.10 Muzyka (płyty) 18.25 Wiadomości sportowe lokalne. 18.30 „Nasz język" audycja w oprac. prof. Witolda Doroszewskiego 18.40 „Wuj kupuje auto" powieść mówiona Anieli Gruszeckiej - Nitschowej (z Krakowa)

19.00 Koncert rozrywkowy (z Wilna). Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego, Antoni Iżykowski — baryton, Hipolit Zasacki — klarnet, Orkiestra Mandolinistów „Kaskada" p/k Kazimierza Skindera.
21.00 Koncert Chopinowski w wyk. Jana Ekiera.

20.00 Śpiewa Rosita Serrano (płyty) 20.15 D. c. koncertu z Wilna) 20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny (20.40) Wiadomości meteorologiczne Wiadomości sportowe Nasz program na jutro
21.30 „Odpowiedzialność społeczna pisarza" wieczór literacki Jerzego Wieyskiego. 22.00 Pogadanka aktualna 22.10 Koncert solistów Wykonawcy: Dorota Wodzińska — sopran, Artur Wensche — wiolonczela, Zofia Romanowska — akomp. 22.45 „Gondolierzy bez Gondoli" — felieton literacki w oprac. Jerzego Urbankiewicza. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika **wieczornego, Komunikat meteorologiczny.**

WIECZÓR ARTYSTYCZNY W AKADE-MICKIM ODDZIALE ZWIĄZKU STRZE-LECKIEGO W ŁODZI.

Akademicki Oddział Związku Strzelec-kiego w Łodzi, nawiązując do poprze-dnich wieczorów artystycznych przy czar-nej kawie, urządza w środę, dnia 17 bm. o godz. 19-ej w lokalu własnym (Dom-Pomnik im. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Strzelecka 2-8) wieczór śpiewu i muzyki przy czarnej kawie, na który zaprasza członków i sympatyków.

W programie przewidziane m. in. insce-nizacje pieśni legionowych i ludowych.

Całkowity osiągnięty dochód z impre-zy przekazany zostanie na FON.

SOKÓŁ W NOWEJ SIEDZIBIE.

I Tow. Gimn. Sokół w Łodzi od począt-ku maja br. przeprowadził się z ul. Ban-durskiego 9-11 do nowego lokalu przy ul. Kilińskiego 94. Ćwiczenia odbywają się w poniedziałki i czwartki — dziatwa żeńska od godz. 17 do 19 i druhny od godz. 19 do 21. Wtorki piątki w tych samych godzi-nach młodzież męska i druhowie. Środy, starsi druhowie od godz. 20. Soboty i nie-dziele, sekcja strzelecka.

Sekcja dramatyczna i śpiewacza roz-pocznie swe czynności po feriach letnich.

W czwartek dnia 18 bm. od godz. 17 Gniazdo urządza wieczorek taneczny dla członków i zaproszonych gości.

Dzięki gronu starszych druhów i sym-patyków, którzy swą szczodrością dopo-mogli Gniazdu do wynajęcia lokalu odpo-wiadającego zadaniom pracy, jakie ma za-kreślone „Sokół" — przez odpowiednią sa-lę, natryski itp. a szczególnie, że w przy-szłym roku Gniazdo obchodzić będzie ju-bileusz 35-lecia i poświęcenie nowego sztandaru— lokal nowy uprości zadanie.

Przy tej okazji Zarząd Gniazda uprzej-mie prosi tych Druhów i Sympatyków, którzy jeszcze nie zwrócili rozesłanych de-klaracji (ofrankowanych pocztówek), aby byli łaskawi to uskutecznić.

Ofiary

NA ŚCIGACZ.

kw. 472. Jakub Władysław Biały zł. 50.

NA F. O. N.

kw. 471. Kuliński Longin 13 szt. a 20 kop. srebrne 9 szt. a 15 kop. srebrne 13 szt. a 10 kop. srebrne, 1 medalion srebrny, 1 obrączka srebr. 4 blaszki srebr. 9 monet miedzianych, 102 szt. a 10 fenigów nikl. 59 szt. a 5 fenigów nikl. 9 szt. monet białych.

kw. 473 Halina Dubiel złożyła na FON. 1) Odważniki mosiężne 2) 50 kop. srebrne rosyjskie, 3) 34 szt. monet srebrnych rosyjskich.

kw. 474. Sylwia Garstka złożyła na FON. 1) Czajnik miedziany 2) 50 kop. srebr. rosyjskie 1 szt., 3) 10 kop. serbr rosyj. 1 szt.

kw. Franciszka Pilarska złożyła na FON. 1) 1 żelazko mosiężne, 2) 2 monety srebrne francuskie, 3) 2 monety srebrne rosyjskie.

kw. W III-cią bolesną rocznicę śmierci prof. dr Wacława Jasińskiego składają 50 zł. Jasińska-Krajewscy.

kw. 521. Nowacka Mary zł. 10.

Radio - kącik

Przyszłość radiofonii przewodowej

Prawie zupełnie nieznana jest w Polsce odmiana radiofonii powszechnej znanej, mianowicie radiofonia przewodowa. Już sama nazwa wskazuje częściowo na jej istotę. Program do mieszkania abonenta jest dostarczany drogą przewodów. Oczywiście nie wprost ze studia. Stacja nadawcza pracuje normalnie, a w pewnej odległości od niej mieści się punkt odbiorczy, wyposażony w odbiornik wysokiej klasy, oraz we wzmacniacz energii aktustycznej o mocy od kilkunastu do kilkuset nawet watów. Odbiornik wyposażony we wzorowo zainstalowaną antenę odbiorczą, zabezpieczony przed wszelkiego rodzaju przeszkodami, odbiera audycje danej stacji a następni.e energia akustyczna z jego końcowej lampy częściowo zostaje zużyty przez głośnik kontrolny, reszta zaś przechodzi na wejście wzmacniacza. Po wzmocnieniu, energia zostaje rozprowadzona siecią przewodów, siecią zupełnie podobną do sieci telefonicznej do mieszkania abonentów. Różnica polega na tym, że przewody kończą się u abonenta nie aparatem telefonicznym, lecz głośnikiem, wyposażonym w regulację siły głosu i wyłącznik. Punkt centralny obsługuje od kilkudziesięciu do kilkuset a nawet kilku tysięcy abonentów, pracując oczywiście tak długo, jak długo pracuje stacja nadawcza, której programy odbiera, ewentualnie uzupełniając przerwy, własną muzyką płytową lub komunikatami o znaczeniu lokalnym.

Tak wyglądająca radiofonia przewodowa ma od lat zastosowanie w szeregu krajów. W Szwajcarii na przykład radiofonia przewodowa ma rację bytu, ze względu na ukształtowanie kraju. Góry oznaczonej wysokości stwarzają wyjątkowo niekorzystne warunki dla odbioru właśnie stacyj lokalnych, gdzie chodzi o odbiór fali przyziemnej, bardzo silnie tłumionej. Punkt odbiorczy centrali przewodowej umieszczony w najwyższym punkcie miejscowości, którą obsługuje, zapewnia normalny odbiór wszystkim abonentom. Radiofonia przewodowa ma zastosowanie w Holandii a przede wszystkim w Danii gdzie istnieją b. liczne centrale przewodowe. W Niemczech radiofonię przewodwą stosuje się, w okolicach górzystych ze względów terenowych, w innych zaś kierując się innymi względami, natury niezwiązanej z techniką. Te same względy decydują o istnieniu tysięcy central przewodowych u naszego sąsiada wschodniego.

W Polsce jeszcze jeden wzgląd usprawiedliwiałby powstanie centrali radiofonii przewodowej — minimalny kosztzostania abonentem. Opłata wstępna mniejsza od kosztu odbiornika detektorowego, który i tak odbiera w większości wypadków tylko jedną stację lokalną, a w zamian odbiór tej samej stacji na głośnik z siłą odpowiadającą kilkulampowemu „superowi". Ponadto, żadnych kosztów eksploatacyjnych, poza opłatą abonamentową, zużycia prądu.

Centrale radiofonii przewodowej mają przyszłość w Polsce, przedewszystkiem w małych miasteczkach i na wsi. Mają przyszłość i z tego względu, że przy uruchomieniu nowych radiostacyj coraz to trudniej o przydział fal, w Polsce zaś musi być zapewniony normalny odbiór dla najmniej zamożnych słuchaczy we wszystkich częściach kraju.

Mankamentem, radiofonii przewodowej, jest częściowo to, że słuchacz jest skazany na słuchanie jednego programu, lecz na to samo jest skazany prawie każdy posiadacz detektora z dodatkiem męczących słuchawek. W alboratoriach zresztą radiotechnicznych praca idzie w kierunku umożliwienia nadawania kilku równoległych programów na jednym przewodzie, na podobieństwo istniejących już obecnie środków prowadzenia kilku rozmów telefonicznych po tych samych przewodach. Prace te dają już obecnie wyniki zadawalające, i w niedługim już może czasie wynalazek zostanie oddany do eksploatacji.

Są jeszcze i inne argumenty przemawiające za rozwojem radiofonii przewodowej. Nieustanne wojny jakie toczą się w eterze, blokowanie stacyj nadających komuś niewygodne programy, zakłócenie audycyj nie tylko stacji blokowanej lecz i jej Bogu ducha winnych sąsiadek w eterze, wszystko to przestaje być groźnym przynajmniej w znacznie mniejszym stopniu dla abonentów radiofonii przewodowej.

Rozwój radiofonii przewodowej przyczyni się równocześnie do potanienia odbiorników lampowych. To nie paradoks — może z powstaniem radiofonii przewodowej w Polsce fabrykanci lamp radiowych wreszcie zrozumieją, że dalsze utrzymywanie cen na obecnym poziomie do niczego nie doprowadzi i ceny te obniżą do norm odpowiednich i w dodatku obowiązujących w większości państw europejskich. Z chwilą obniżenia się cen lamp radiowych, automatycznie ulegną obniżce ceny odbiorników lampowych.

„TANIEC KWIATÓW" — OPERA DZIECIĘCA H. MIŁKA.

Trudno o wdzięczniejszą pozycję w repertuarze amatorskiego teatru szkolnego, jak widowisko muzyczne. Niestety, niewielu autorów pracuje na tym polu — przyznać trzeba,— niełatwym, gdyż wymaga przy skromnej obsadzie i niewielkim stopniu trudności, pomysłów ciekawych muzycznie i dostosowanych do upodobań dziatwy szkolnej. Wymaganiom tym odpowiada słuchowisko muzyczne „Taniec kwiatów" kompozytora łódzkiego Henryka Miłka, czego dowodem jest fakt, że wykonania podjęła się dziatwa szkoły powszechnej nr. 28 pd. Edwarda Adamczyka. Słuchowisko to nada Rozgłośnia Łódź ka w ramach audycji „Nasz koncert", przeznaczonej dla najmłodszych słuchaczy dn. 17,5. o godz. 15-ej. Łódź nada tę audycję w programie ogólnopolskim.

KONCERT POPULARNY.

Chór Strzelecki z Moszczenicy pod dyr Bolesława Pazury, który niedawno przyjechał do Rozgłośni dla wykonania szeregu pieśni ludowych w dniu 1 maja, będzie ponownie naszym gościem dnia 18 bm., kiedy wystąpi w koncercie porannym poświęconym piosenkom żołnierskim wespół z orkiestrą dętą pułku „Dzieci Łodzi" pd. kpt. Aleksandra Gaula.

Tego samego dnia, ale o godz. 19.55 Rozgłośnia Łódzka zgodnie z tradycją miesiąca maja, jako miesiąca Najśw. Marii Panny nada szereg pieśni ku Jej czci w wykonaniu Mariańskiego Chóru przy katedrze św. Stanisława Kostki pd. Bolesława Ulasa.

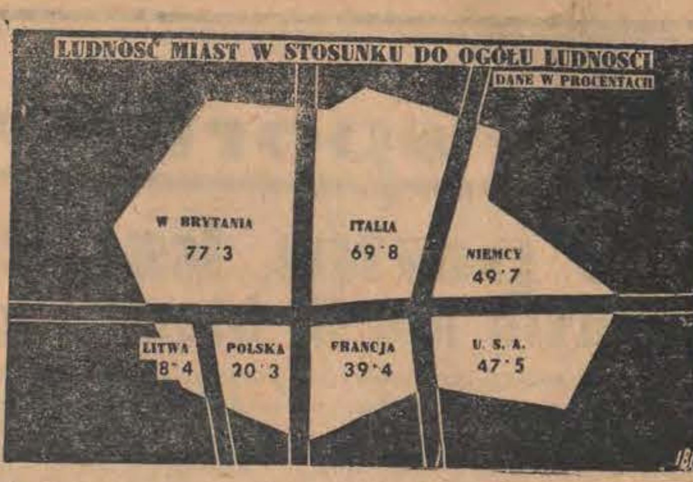

Procent ludności miejskiej w Polsce jest w stosunku do państw zachodniej Europy stosunkowo niewielki iwynosi niemal czterokrotnie mniej, niż w Wielkiej Brytanii, a niemal 2 razy mniej niż we Francji. Przyczyną tego stanu rzeczy jest pozostawanie przez zacy wiek 19-ty pod rządami zaborców, którzy hamowali rozwój polskiego przemysłu. A właśnie na wiek 19-ty, stulecie cywilizacji przemysłowej, rozwoju przemysłu fabrycznego przypada proces najgwałtowniejszego skupiania się ludności w miastach.

Dla ilustracji tego zjawiska warto powiedzieć, że na początku 19-go wieku w Anglii ludność miast, liczących ponad 10 tys. mieszkańców stanowiła 21 proc. ogółu ludności, pod koniec wieku przeszło 61 proc., a obecnie blisko 80 proc.

Do załączonego rysunku wzięto cyfry ludności miast, liczących powyżej 10 tys. mieszkańców.

KURS DLA KIEROWNIKÓW KOLONII LETNICH.

Wzorem lat ubiegłych odbędzie się w czerwcu 1939 r. kurs przeszkoleniowy dla kierowników i wychowawców kolonii letnich dla dzieci na terenie obozu Zw. Młodzieży Chrześc. — Polska YMCA. w Kurnędzy, pow. opoczyńskiego.

Program kursu obejmować będzie podstawowe zagadnienia kolonijne z zakresu sprawy wychowania młodzieży, lecznictwa i higieny, szczegółowego programu zajęć roli kierownika i wychowawcy na koloniach oraz spraw administracyjno-gospodarczych.

Kurs odbędzie się w dwu terminach: od 5—11 czerwca i od 12—18 czerwca 1939 r.

Koszt udziału w kursie wraz z całodziennym utrzymaniem wynosi od jednej osoby zł 12 z tym, że z Łodzi zapewniony będzie bezpłatny przejazd na miejsce i z powrotem. Kierownikiem kursu będzie inspektor Ochędalski.

Organizacje i Instytucje pragnące przeszkolić kierowników i wychowawców kolonii lub półkolonii letnich powinny nadesłać zgłoszenia w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 maja rb. pod adresem Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Łodzi, ul. Ogrodowa 15.

WYJAŚNIENIE.

W jednym z dzienników łódzkich w dziale „Skrzynka do listów" Polski Powszechny Związek Drogistów Oddział w Łodzi ogłosił komunikat w sprawie domowych apteczek ratowniczo-sanitarnych. W komunikacie tym Zw. Drogistów podaje, że składy apteczne nie trudnią się sprzedażą apteczek przenośnych nieprzepisowych przeważnie zaś trudnią się sprzedażą środków do apteczek przenośnych potrzebnych, zgodnie ze spisem i instrukcjami ratownictwa sanitarnego i ściśle się do tego stosując.

W związku z tym Urząd Wojewódzki Wydział Zdrowia stwierdza, **że drogerie (det. składy materiałów aptecznych i farb) nie są uprawnione do sprzedaży wszystkich środków objętych w zestawieniu do Instrukcji Min. Opieki Społ. z dn. 27.1 1938 roku jak i nie są upoważnione do sprzedaży skompletowanych w myśl tejże instrukcji apteczek.**

PŁASZCZE impregnowane jedwabne HURT — DETAL poleca „CE-WU" Ceny fabryczne Piotrkowska 7 Telefon 236-71.

GAŚNICE PŁYNOWE przepisowe **A. WAJS** PIOTRKOWSKA 79 w podwórzu tel. 272-63 Ceny fabryczne

Kawiarnia „SIM" od dziś występuje gościnnie ulubieniec publiczności radiowej całej Polski **RADCA STROŃĆ** w swoich niezapomnianych monologach radiowych

Pokaz Piękna Bzów (Lilaków)
odbędzie się w czwartek, 18. 5. o godz 10 rano
Firma poleca **PELARGONIE, PETUNIE** do ukwiecania okien i balkonów a także **Dalie, Kanny, Gladyole,** oraz **Rozsadki** (flance) kwiatów i warzyw
LEON KOŁACZKOWSKI
Przędzalniana 86, tel. 115-02, tram. Nr. 3.

Jeżeli **PŁASZCZ** IMPREGNOWANY to tylko z fabryki „CE-HA" **Pomorska 18** Wyrabiamy z materiałów „WOLA" i angielskich

PRZETARG

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza publiczny przetarg na wykonanie instalacji kanalizacyjno-wodociągowej w domu biurowym Zarządu Miejskiego przy ul. Lindleya 1/3.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego, należy składać w Zarządzie Miejskim Plac Wolności nr. 14, III piętro, w pokoju nr. 44, do dnia 31 maja 1939 roku do godz. 11 rano, w kopercie należycie zamkniętej i zalakowanej, z napisem (wymienić roboty).

Szczegółowe informacje oraz ślepy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Technicznym, Plac Wolności 14, II piętro, w pokoju nr. 25. Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w południe.

Wadium przetargowe zgodnie z przepisami w wysokości zł. 1.000 — (jeden tysiąc) należy złożyć w kasie Zarządu Miejskiego, zaś kwit dołączyć do oferty. Wadia składane w walorach winny być deponowane w Głównej Kasie Miejskiej przynajmniej na 1 dzień przed przetargiem.

Łódź, dnia 16 maja 1939 r.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

DR MED.
Jan POLAK
Choroby wewnętrzne i reumatyczne
ul. NAWROT 7 Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5—8

Betonuje — Asfaltuje — Brukuje
szybko i solidnie
W. H. MATZ
Łódź, Nawrot 42, — telefon 229-87.

PRZYCHODNIA DLA CHORYCH
WENERYCZNIE
mężczyzn i kobiet
PIOTRKOWSKA 83
Leczenie chorób wenerycznych i skórnych
Kobiety i dzieci przyjmuje kobieta-lekarz. Przychodnia czynna od 9 r. do 9 w. Specjalny gabinet kosmetyczny
PORADA 3 zł.

Lekarz-dentysta
S. WATNICKA
ul. Napiórkowskiego 65
tel. 172-33
(Róg Lubelskiej) front I piętro
Przyjmuje od g. 9—1 w poł. od 3—8 w

LECZNICA
Piotrkowska 294 telef. 122-89
(przy przyst. tramw. Pabianickich)
2 razy dzien. przyjmują lekarze wszystkich specjalności.
Gabinet dent. Wizyty na mieście.
Wszelkie zabiegi i analizy, otwarta od 11-ej r. do 8 w. **PORADA 3 złote.**

Dr. med. **L. NITECKI**
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32, front piętro telefon 213-18
Przyjmuje od 8—9,30 rano i od 5,30—9 w.
W niedz. i święta od 9—12 w poł.

OGŁOSZENIA DROBNE

LOKALE I MIESZKANIA

b) ZAOFIAROWANE

MIESZKANIA 1 pokojowe od — 50 kw., I p. z kuchnią od zł. 65 kw. 2 p. z kuchnią od zł. 160 kw. 3-4-5-6 pokojowe, lokale handlowe, pokoje umeblowane garsoniery od zł. 25 m. poleca „Kosmos" właść. Jan Burchart, Piotrkowska 111 tel. 147-46.

MIESZKANIA pojedyńcze od zł. 35 kw. 1 pokój z kuchnią zł. 50 kw., 2, 3 4, 5 6-cio pokojowe mieszkania, pokoje umeblowane od zł. 20 „Zenit" Piotrkowska 82, tel. 260-25.

WALIZY i KUFRY z oryginalnej fibry wulkanizowanej najkorzystniej nabędziesz bezpośrednio w fabryce Zakłady Przemysłowe **Bronisław Grabski.** ul. Pogonowskiego 61 (dawn. Zacisze) tel. 101-52 i 138-55

ZAGUBIONE DOKUMENTY

Dn. 13. V. 39 r. zginęła legitymacja szkolna Leoni Heincelównej uez. gimnazjum A. Skrzypkowskiej w Łodzi

RÓŻNE

Unieważnia się, skradziony w sklepie nr. 58 Powsz. Spółdz. Spoż. kwitariusz deklaracji wpłat do banku „Społem" od nr. 1 do 100.

GAŚNICE PŁYNOWE ORAZ **NABOJE** letnie i zimowe NIEZAMARZALNE GWARANTOWANE najtaniej nabyć można w Wytwórni Gaśnic i Naboi »PEGAZ« inż. J. Abramowicz Piotrkowska 182, tel. 245-00

7 Urząd Skarbowy w Łodzi dnia maja 1939 r.

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że celem uregulowania należności 7 Urzędu Skarbowego w Łodzi, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Dnia 19 maja 1939 r.

I termin Fiszerowa Irma — Zgierska 137 — meble oszac. na zł 1 490,—

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji na miejscu dokonywania czynności.

Za Naczelnika Urzędu Skarbowego
(—) M. Brykalski.

W dniu 5 b. m. w f-mie Lüdert i Müller Sp. Akc. Łódź, ul Piotrkowska 177 skradzione weksle-protesty:

11 szt.	z wystawienia	inż. J. Adelfanga	na zł	1.441,75
5 „	„	Iskropol	„ „	1.127,65
7 „	„	Z. Sliwerski W-wa	„ „	1.662,28
3 „	„	„Nasza Prasa"	„ „	928,94
2 „	„	Ziedn. Pralnia „Zdrowie"	„	207,80
1 „	„	Gustaw Gessner S-cy	„ „	203,50
1 „	„	R. Lieske	„ „	103,35
1 „	„	Z. Kosenstrauch	„ „	104 20
1 „	„	T. Andrejew	„ „	42,20
1 „	„	„Fotoplastika"	„ „	508,55
1 „	„	B. Kronman Bydgoszcz	„ „	306,60

oraz 2 weksle z wyst. O. Kretschmer. Zakopane na zł 500, pł 27. 8. 39. i zł 500,— pł. 24. 9. 39 r.

CENY PRENUMERATY

z niedzielnym dodatkiem ilustr. i dod. dziec. **„MAŁY KURJER".** miesięcznie w Łodzi zł. 4 — na prowincji zł. 4.50 zagranicą zł. 10.— odnoszenie do domu 40 gr. **Prenumeratę można przerwać tylko 1 i 15 każdego miesiąca.** **Konto czekowe P. K. O. 602-800.**

Ogłoszenia w dni powszednie po godzinie 7 wieczorem oraz w niedziele i święta należy kierować na ulicę Zwirki 2 (tel. 182-48)

CENY OGŁOSZEŃ: powierzchnia strony 480 mm. x 350 mm. za wiersz milimetrowy 1-łamowy (str. 5 łamów): przed tekstem i w tekście 50 gr., komunikaty 40 gr. nekrologi 40 gr. **Zwyczajne** za wiersz milimetrowy 1 łamowy (str. 12 łamów) 12 gr. **Drobne** 15 gr. poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz— najmniejsze ogłoszenie 1.50 zł., dla bezrobotnych 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł. Opisowe tekstem redakcyjnym zł. 2.— za milimetr. Ogłoszenia dwukolorowe o 50% drożej, zagraniczne i trójkolorowe o 100% drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Za termin druku i treść ogłoszeń komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada. Wzmianki reklamowe oznacza się cyfrą (Wr). Zastrzeżenie miejsca obowiązuje administrację tylko wówczas gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona 20% nadwyżka od ceny ogłoszeń. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarjum uważane są za bezpłatne Rękopisów zarówno zużytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.

Redaktor naczelny i wydawca: JAN STYPUŁKOWSKI.
Odbito w drukarni przy ul. Piotrkowskiej 195 (Żwirki 2 dawniej Karola) w Łodzi.

Redaktorzy: działu politycznego — Jan Stypułkowski, działu kroniki miejscowej i krajowej — Klaudiusz Lityński; działu depesz — Feliks Tomaszewski; działu gospodarczego i działu sportowego — Hieronim Feja; dodatków niedzielnych i świątecznych — Michał Walter; za Mały Kurier— Henryk Rudnicki. Za ogłoszenia i artykuły reklamowe odpowiada Franciszek Chmielowski. Wszyscy zamieszkali w Łodzi